

Sjeldne fugler i Norge i 2021

Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF)

Viriskogtrost (Veery, *Catharus fuscescens*) Skare, Utsira (RO) 16. oktober 2021. Denne arten var ett av tre tilskudd på den norske A-listen i rapportåret. Åtte av ti funn av skogtroster i Norge stammer fra nettopp Utsira. Foto: Bjørn Mo.

Tor Olsen

Denne er årsrapport nr. 46 fra NSKF. Denne rapporten presenterer først og fremst funn fra 2021, men et antall upubliserte funn fra tidligere år er også inkludert. Årsrapporten omfatter 346 funn, hvorav 301 publiseres som godkjent i denne rapporten. Av disse ble to plassert i kategori C og ni i kategori E, mens fem dreide seg om hybrider. Ett funn ble henlagt, mens komiteen vurderte 44 funn som utilstrekkelig dokumentert for inkludering i den norske funnstatistikken. I tillegg har også hele eller deler av funnmassen av flere arter blitt revurdert i løpet av året som har gått.

Endringer på norgeslisten

Tre nye arter for Norge ble funnet i 2021: sibirsnipe *Calidris tenuirostris* Øksningen, Frosta, Trøndelag 29. mai, viriskogtrost *Catharus fuscescens* Søre merkeskog og Skare, Utsira,

Rogaland 15.–18. oktober og musespurv *Passerculus sandwichensis* Husebysanden, Farsund, Agder 2. november.

Fra tidligere år tilkommer ytterligere to nye arter. De 12 første funnene av polargås *Branta hutchinsii* publiseres i kategori A i denne rapporten, hvorav det første stammer fra Skeisvatnet, Haugesund 3. desember 2000. Det første funnet av hornlunde *Fratercula corniculata* for Norge og Vest-Palearktis ble gjort ved Hornøya, Vardø, Troms og Finnmark 10. august 2009. To nye underarter presenteres også: svarthvit fluesnapper *Ficedula hypoleuca sibirica* Bliksøya, Våler, Viken 12. september 2008 og mongollo *Charadrius mongolus* tilhørende *atrifrons*-gruppen Kviljosanden, Farsund, Agder 26.–29. juni 2015.

Amerikapurpurhøne *Porphyrio martinica* er fjernet fra listen over spontant forekommende arter og flyttet til kategori E. Det eneste funnet av hvitgumpseiler *Apus caffer* er vurdert på nytt og funnet å være utilstrekkelig dokumentert; arten er derfor strøket fra den norske listen. Til sist er alle tidligere publiserte funn av russe-våk *Buteo b. vulpinus* blitt revurdert, med det resultat at ingen lenger anses å være tilstrekkelig dokumentert.

Med dette står den offisielle norske artslisten (kategoriene A–C), inkludert tre ubestemte taksa, på 525 arter pr. 2021.

Hovedtrekk fra forekomsten

Den geografiske fordelingen av sjeldne fugler i Norge i 2021 fulgte stort sett det samme mønsteret som i de foregående årene. Det høyeste antallet rariteter ble sett i Rogaland, med Agder på andreplass mens storfylket Viken for første gang inntok tredjeplassen. Tabell 1 oppsummerer funnene som publiseres i denne rapporten, fordelt på fylker og rapportområder.

I løpet av 2021 ble hele 377 fuglearter påtruffet i Norge (kategoriene A og C), hvilket er ny årsrekord. Av disse er 91 arter klassifisert som nasjonale sjeldenheter og presentert i denne

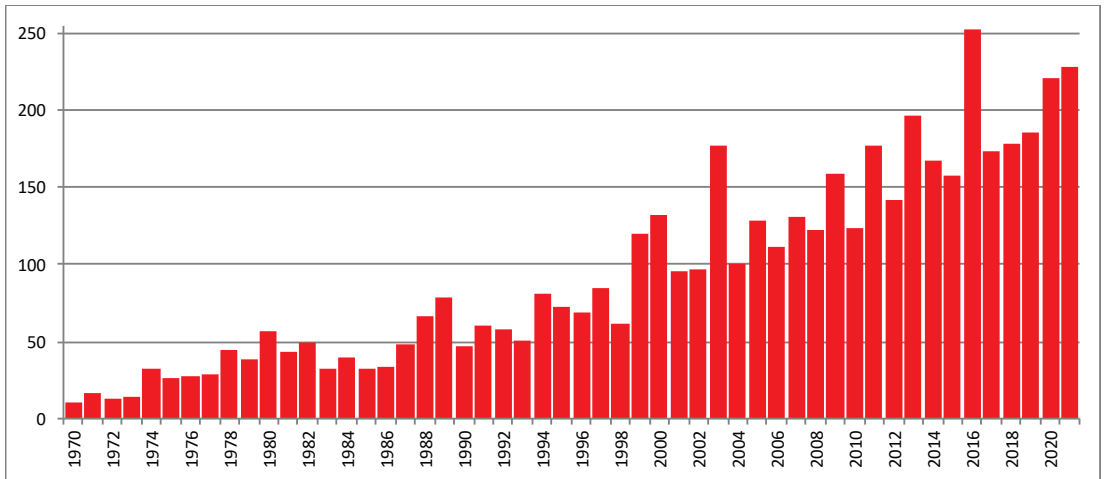
rapporten. Rapportåret plasserer seg også som det nest beste sjeldenhetsåret noensinne, bare overgått av legendariske 2016 når man ser på antall godkjente funn (Figur 1). Årsaken til den markante økningen i antall funn er sammensatt og skyldes ikke bare en reell økning for flere arter, men også bedre identifikasjonslitteratur, bedre muligheter for dokumentering, flere observatører, bedre rapportering m.m.

Figur 2 viser godkjente funn gjennom rapportåret. Våren 2021 var lenge preget av en kald og tørr værtype med mye nordavind, noe som resulterte i forsinket ankomst hos mange trekkfugler og som også gjenspeiles i form av få funn av sjeldenheter i april. Tilgangen på sjeldne arter steg imidlertid til normalt nivå i mai med årets beste tidagersperiode i slutten av måneden. Månedsskiftet juni/juli var også en god periode bl.a. med god tilgang på sjeldne vadere og måker.

I likhet med våren var også tidlig høst treg sett fra et sjeldenhetsperspektiv, der godbitene i stor grad lot vente på seg frem til slutten av september. Derfra og ut leverte imidlertid høsten 2021 over forventning. Særlig første halvdel av november var produktiv med et langt høyere antall nyankomne «bomber» enn normalen.

Tabell 1. Oppsummering av godkjente funn som presenteres i denne rapporten, fordelt på fylker/rapportområder og år. Funn som regnes som (antatt) samme individ i flere fylker summeres som kun ett funn på nederste rad. *Accepted records in this report sorted by year and county.*

Fylke/område	Før 2021	2021	Sum
Svalbard & Jan Mayen	11	4	15
Havområdene	-	1	1
Troms og Finnmark	8	8	16
Nordland	10	23	33
Trøndelag	7	23	30
Møre og Romsdal	8	12	20
Vestland	1	6	7
Rogaland	5	74	79
Agder	1	56	57
Vestfold og Telemark	4	22	26
Viken	2	26	28
Innlandet	-	2	2
Oslo	-	1	1
Totalt	55	246	301

Figur 1. Årlig antall publiserte NSKF-funn fra 1970 til 2021. Bare nye funn av arter og underarter i kategoriene A og C som har vært på rapporteringslisten i hele perioden er inkludert. Annual number of accepted records (Cat. A and C) from 1970 to 2021.

Året under ett var det bare i slutten av mai at det ble funnet like mange sjeldenheter som de første ti dagene av november. De fleste av begivenhetene på denne tiden av året konsentreres i de sørlige delene av landet og det er neppe tilfeldig at gjennomsnittstemperaturen i Sør-Norge lå godt over normalen i første halvdel av november.

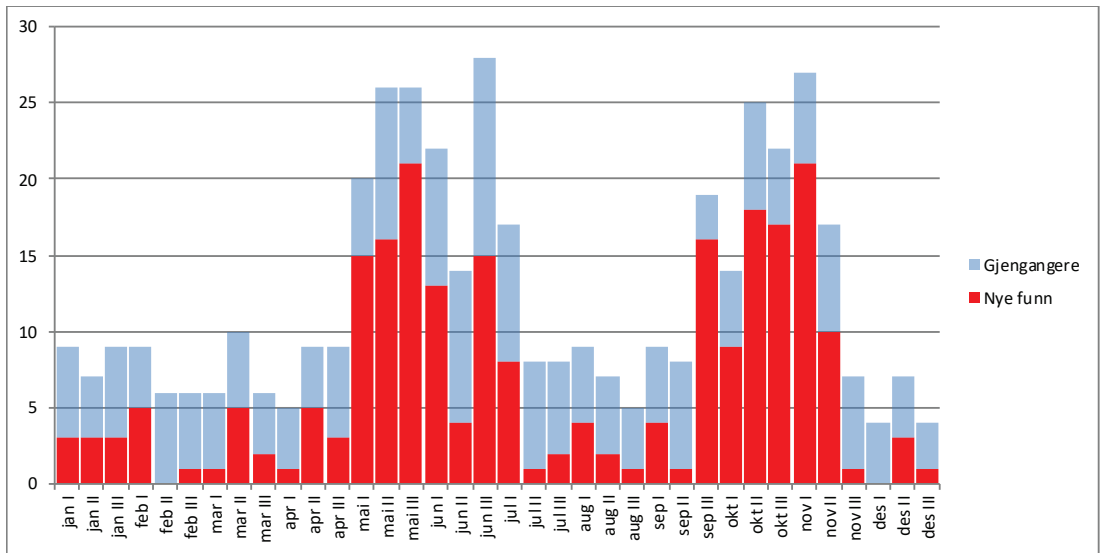
I denne rapporten presenteres også en rekke nye funn av arter og underarter som er påtruffet færre enn ti ganger tidligere i Norge: 2.–27. kanadagås *B. canadensis parvipes/interior*, 3. gulkinnd *Sibirionetta formosa*, 2. sumpriske *Zapornia parva*, 2. kanadatrane *Antigone canadensis*, 6. stylvølper *Himantopus himantopus*, 3. amerikasadlo *C. semipalmatus*, 8. hvithalesvømmesnipe *Phalaropus tricolor*, 4. orientbrakksvale *Glareola maldivarum*, 7. steppebrakksvale *G. nordmanni*, 9. lattermåke *Leucophaeus atricilla*, 3.–4. amerikastorlom *Gavia pacifica*, 10. steppeørn *Aquila nipalensis*, 3. blåkinnbiet *Merops persicus*, 7.–10. brunvarsler *Lanius cristatus*, 3. fjellkalanderlerke *Melanocorypha bimaculata*, 6. amursvale *Cecropis d. daurica/japonica*, 2.–3. einersanger *Phylloscopus nitidus*, 8. ramsanger *Iduna rama*, 8. spottesanger *Hippolais polyglotta*, 6. rødbryst-sanger *Curruca iberiae*, 6. brunkinnskogtrost *C. ustulatus*, 3. rubinstrupe *Calliope calliope*, 2. taigafluesnapper *F. albicilla*, 8.–9. russe-svartstrupe *Saxicola maurus*, 5.–6. østgulerle

Motacilla tschutschensis og 3. hvitstrupespurv *Zonotrichia albicollis*.

Utover hele fire funn av brunvarsler opptrådte også flere av de mer regulært forekommende sjeldenheterne i rekordantall i løpet av rapportåret. Følgende arter satte ny årsrekord eller tangerte tidligere rekorder i 2021 (antall funn/individer i parentes): kanadagås *parvipes/interior* (5), ringand *Aythya collaris* (8), gulbeinsnipe *Tringa flavipes* (3), kanadahettemåke *Chroicocephalus philadelphia* (4), bronseibis *Plegadis falcinellus* (4/7), kuhegre *Bubulcus ibis* (7/8), sumpsanger *Locustella luscinioides* (3) og markpiplerke *Anthus campestris* (4).

Råd til observatørene

All rapportering til NSKF skjer nå digitalt, fremfor alt via rapporteringsmodulen i artsobservasjoner.no, og vi oppfordrer alle til å benytte seg av denne muligheten. Rapporteringsskjema og liste over hvilke arter som skal behandles av NSKF finnes også på komiteens nettside. Vi minner om at vi helst mottar så detaljerte rapporter som mulig, med beskrivelse av hvert enkelt individ og eventuelle bilder i høy oppløsning. Henvisning til bilder som ligger på Internett er ikke tilstrekkelig, da de oftest har lav oppløsning og kan forsvinne når nettadresser endres. Husk at funnomstendigheter som observasjonsavstand, værforhold og optikk kan være avgjørende for NSKFs

Figur 2. Alle funn fra 2021 fordelt på tidagersperioder. All accepted records from 2021 by 10-day periods. Red colour indicates new records, blue returning birds and long-stayers.

vurderinger. For fugler som blir fanget og ringmerket ber vi om biometriske mål.

Innleveringsfrist

For å komme med i riktig årsrapport må funn som skal kvalitetssikres av NSKF være komiteen i hende senest innen utgangen av februar året etter observasjonsåret. Det ideelle er imidlertid om rapporter sendes inn så snart som mulig etter observasjonen slik at komiteen får mulighet til å jobbe jevnt gjennom hele året. NSKF oppfordrer som vanlig alle til å hjelpe til med å komplettere funnstatistikken ved å sende inn rapporter på både nye observasjoner og eldre funn som ikke tidligere har vært publisert.

Endringer på rapporteringslisten

Fra og med 1. januar 2022 skal funn av fuglekongesanger *P. proregulus* og trostesanger *Acrocephalus arundinaceus* ikke lenger vurderes av NSKF. Observatører oppfordres til fortsatt å rapportere og dokumentere funn av disse artene iht. krav gitt av de enkelte lokale rapport- og sjeldenhetskomiteene (LRSK).

Systematikk og taksonomi

NSKF følger anbefalingene fra IOC World Bird List med hensyn til taksonomi og nomenklatur. For en nærmere redegjørelse henvises det til IOCs nettside worldbirdnames.org. Denne

rapporten er basert på versjon 12.2 av IOC-listen. Ingen endringer som er relevante for den norske artslisten er akseptert av IOC siden den forrige NSKF-rapporten ble publisert.

Komiteens sammensetning og arbeid

NSKFs medlemmer er: Thorstein Holtskog (Rogaland), Sindre Molværsmyr (Vestland), Tor Olsen (Rogaland), Klaus Maløya Torland (Agder), Bjørn Olav Tveit (Viken) og Andreas Winnem (Trøndelag). Siden forrige rapport ble utgitt har komiteen avholdt ett helgemøte på Hvaler i mars 2022 samt flere digitale møter. En stor andel av funnene blir imidlertid vurdert utenom disse møtene gjennom NSKF-modulen i artsobservasjoner.no. Tre av komiteens medlemmer deltok også under den femte nordiske sjeldenhetskomité-konferansen i Estland i august 2022. For å ta kontakt med NSKF, bruk e-postadressen nskf@birdlife.no. Se også vår nettside birdlife.no/nskf.

Takksgelser

Geir Mobakken og Håvar Hveding takkes for korrekturlesning og verdifulle innspill til rapporten. Det har de siste årene vært lagt ned et stort arbeid med å digitalisere NSKFs arkiv. Tomas Aarvak takkes for denne viktige jobben som nå langt på vei er ferdigstilt. Lars Erik Johannessen takkes for hjelp med tilgang til eksemplarer opp-

bevart i fuglesamlingen, Naturhistorisk Museum, Universitetet i Oslo. NSKF ønsker også å takke alle som har sendt inn beskrivelser, bilder og annen dokumentasjon på sine observasjoner. Uten denne kollektive innsatsen ville vår kunnskap om sjeldne arters forekomst i Norge vært mye mindre.

Forklaring til artsgjennomgangen

Artsgjennomgangen har følgende oppsett: (1) norsk navn, (2) vitenskapelig navn, (3) antall funn/individer i parentes ((i) funn/individer frem til og med 1974, (ii) funn/individer i perioden fra og med 1975, (iii) funn fra rapportåret 2021), (4) år, (5) fylke, (6) antall, alder, kjønn og funnomstendigheter, (7) lokalitet og kommune, (8) funndato, (9) * bak funndato angir belegg, mens følgende symbol angir beleggets form (F = fotografi, V = video, L = lydopptak, DNA = genetisk analyse), (10) observatør(er), med hovedobservatør(er) nevnt først og uthevet med *, (11) utbredelsesområdet grovt angitt i parentes og (12) funnkommentarer. For ringmerkede individer benyttes forkortelsen «rm.», mens det for syngende individer benyttes «sy.». Fugler sett på direkte trekk markeres med forkortelsen «pt» fulgt av trekkretning, f.eks. ptNV.

Antall funn og individer er vurdert skjønnsmessig i de tilfeller der ett individ kan ha opptrådt på flere forskjellige lokaliteter, eller det har vært mer enn ett funn av en art på samme lokalitet. NSKFs vurdering angis slik: Mulig samme individ(er) regnes som forskjellige individer og teller som to eller flere funn; trolig samme individ(er) regnes som samme individer og teller som ett funn; samme individ(er), der dokumentasjon eller opplysninger gjør det sikkert eller overveiende sannsynlig at det dreier seg om samme individ.

Aldersangivelser følger kalenderåret: 1K betyr en fugl i sitt første kalenderår, 1K+ betyr en fugl i sitt første kalenderår eller eldre (alder ukjent), 2K betyr en fugl i sitt andre kalenderår, osv. Fjærdraktsystemet er benyttet der dette er mer hensiktsmessig, f.eks. pull. = pullus (dununge før første fjærdrakt), juv. = juvenil (flygedyktig ungfugl i sin første komplette fjærdrakt), subad. = subadult (en fugl som er eldre enn juvenil, men ennå ikke i voksen drakt) og ad. = adult (en voksen, utfarget fugl).

Funn i kategori A

Rødhalsgås *Branta ruficollis* (0, 23/25, 1)

2021 VIKEN: Ad. Rosnesbukta, Rosnes gård og Roer, Moss 22.–27.3* (F) (*M. Nilsen mfl.).

(Vest-Sibir, spesielt Taimyrhalvøya; overvintrer hovedsakelig rundt Svartehavet og Kaspiahavet). Denne fuglens ankomst sammenfalt med vårtrekket for flere andre gåsearter. Således ble den sett sammen med hvitkinngås *B. leucopsis*, kortnebbgås *Anser brachyrhynchus* og grågåås *A. anser*, men den virket interessant nok å foretrekke selskapet til en liten gruppe tundragås *A. albifrons* av den østlige nominatunderarten. Nettopp tundragås er ansett som den beste følgesarten for rødhalsgjess fra Sibir til Vest-Europa.

Kanadagås *Branta canadensis parvipes/interior* (0, 22/27, 5)

2004 TRØNDELAGE: 1K+ Ørin, Verdal 26.9, Sætermyra, Levanger 4.–10.10* (F) og Storøya, Selbu 30.10–5.11 (*T. Reinsborg, G. Bangjord, A. Bye mfl.).

2005 NORDLAND: 2K+ Rise, Sortland 15.5* (F) (E. A. Bergersen).

SVALBARD: 2K+ Russekeila, Spitsbergen 21.7* (F) (G. Bangjord, K. Aa. Solbakken).

2006 TRØNDELAGE: 1K+ div. lok., Ørland 17.–31.12* (F) (*G. Dybvik mfl.).

2007 TRØNDELAGE: 2K+ div. lok., Ørland 1.1–11.4* (F) (G. Dybvik mfl.).

NORDLAND: 2K+ Gjelfruvær, Røst 12.–13.6* (F) (T. Aarvak).

2008 TRØNDELAGE: 2K+ Ørin, Verdal 24.–28.4* (F) (*T. Sørhuus mfl.).

2011 ROGALAND: 1K+ Orrevatnet, Klepp og Skasmyra, Sola 29.10–18.12* (F) (*M. Dagsland mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Sandblåstvågen, Hustadvika 8.–23.10* (F) (*J. R. Gustad, *E. Sørensen mfl.).

SVALBARD: 2 2K+ (par) Adventdalen, Spitsbergen 24.5–2.6* (F) (G. Bangjord, O. E. Torland mfl.). 2K+ Adventdalen,

Kanadagås (Canada Goose, *Branta canadensis parvipes/interior*) Melværet, Askvoll (VL) 14. oktober 2021. Avgjørende karakterer for å skille antatt spontant forekommende kanadagjess fra de opprinnelig utsatte norske hekkefuglene er noe mindre størrelse, proporsjonalt kortere hals, mørkere underside uten særlig kontrast til brystet og typisk smalere hvit kinnflekk. Særlig individer som ses sammen med flokker av arktisk hekkende gjess slik som hvitkinngås *B. leucopsis* er verd et grundig sjekk. Foto: Ola Nordsteien.

	Spitsbergen 27.5–3.6* (F) (*O. E. Torland mfl.).	Fjågesund, Kviteseid 24.–31.12* (F) (M. R. Arnesen).	
2013	SVALBARD: 2K+ Hotellneset, Spitsbergen 11.5* (F) (*O. E. Torland mfl.). 2K+ Adventdalen, Spitsbergen 31.5* (F) (G. Bangjord).	TRØNDELAG: 1K+ Midsandan, Malvik 18.–25.11* (F) (P. Shimmings).	
2015	MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Makkevika, Giske 15.7* (V) (*S. Molværsmyr, K. Molværsmyr).	NORDLAND: 2K+ Yttersand, Flakstad 19.–24.5* (F) (*M. Eggen mfl.).	
	TRØNDELAG: 2K+ Håa og Falstadbukta, Levanger 6.–11.4* (F), Ørin og Stiklestad, Verdal 14.4–10.5* (F) og Eidsbotn, Levanger 15.5 (*K. Aa. Solbakken, A. Nakrem, A. Winnem mfl.).	TROMS OG FINNMARK: 2 2K+ Storsletta, Berlevåg 6.6* (F) (E. Ween). 2K+ Ingøya, Måsøy 22.6* (F) (*T. A. Olsen, K. S. Olsen).	
	NORDLAND: 2K+ Storeidvatnet, Vestvågøy 6.–9.6* (F) (H. Eggen, H. Våge mfl.). 2K+ Røstlandet, Røst 15.6–16.8* (F) (S. Baines).	SVALBARD: 4 2K+ (2 par) Gnålodden, Hornsund, Spitsbergen 7.6* (F) (B. Stephenson).	
2016	SVALBARD: 2K+ Hamiltonbukta, Spitsbergen 25.6* (F) (N. Strycker mfl.).	2019	VESTLAND: 2K+ ptN Skogsøy, Øygarden 11.5* (F) (A. Heien, J. Opsal).
2017	NORDLAND: 2K+ Saupstadneset, Vågan 20.5* (F) (F. Sortland).	2021	ROGALAND: 2K+ Kvasseheim, Hå 7.–20.11* (F) (*K. Mjølensnes mfl.).
2018	VESTFOLD OG TELEMARK: 1K+		VESTLAND: 1K+ Melværet, Askvoll 10.–19.10* (F) (A. Braanaas, O. Nordsteien mfl.).
			MØRE OG ROMSDAL: 1K+ ptSV Askvågen, Hustadvika 11.10* (F) (F. Grønningsæter).
			TRØNDELAG: 1K+ Grandefjæra,

Ørland 18.10–4.11* (F) (*S. Melum mfl.). 1K+ Flage, Inderøy, Verdalsøra, Verdal og Rinnan, Levanger 22.–28.10* (F) (*A. Lorentsen, *H. Sørhuus mfl.).

(Alaska, Canada og Vest-Grønland; overvintrer i sørlige og østlige USA). Fra tidligere er det publisert kun ett funn av en antatt spontant forekommende kanadagås i Norge: Kvasheim, Rogaland 11.–12. oktober 2001. Det funnet ble i sin tid publisert som *interior*, men inkluderes her i funntotalen som ubestemt underart. Variasjonen innad hos underartene av kanadagås er stor og NSKF vil derfor i likhet med den britiske sjeldenhetskomiteen publisere alle funn som ubestemt *parvipes/interior*. Det skal likevel påpekes at *interior* er den mest sannsynlig spontant forekommende underarten i Nord-Europa, bl.a. er det utelukkende denne underarten som er påtruffet med sikkerhet i Grønland (Fox mfl. 2012). For publisering av antatt spontane kanadagjess krever NSKF i utgangspunktet fotografisk dokumentasjon som muliggjør vurdering av størrelse og jizz, gjerne i direkte sammenlikning med andre gjess. Ved identifikasjon bør det også fokuseres på nebbets form, tegninger i hodet, samt farger og kontraster på bryst og underside. Observasjonene fra Møre og Romsdal og Rogaland høsten 2011 dreier seg etter all sannsynlighet om samme individ og teller derfor som ett funn. Det samme gjelder også for observasjonene fra hhv. Ørland vinteren 2006/07, Svalbard våren 2013, Nordland sommeren 2015 og Malvik/Kviteseid i november/desember 2018.

Polargås *Branta hutchinsii* (0, 11/12, 1)

B. h. hutchinsii (0, 10/11, 1)

- 2000 ROGALAND: 2 ad. Skeisvatnet, Hauge-sund 3.12* (F) (*J. K. Ness, O. K. Bjørnstad, F. M. Jacobsen).
- 2003 SVALBARD: Ad. Hyttevika, Spitsbergen 23.–26.5 (C. M. Glahder).
- 2004 SVALBARD: Ad. Vårsolbukta, Bellsund, Spitsbergen 2.6* (F) (C. Hübner).
- 2005 NORDLAND: Ad. Breivik, Andøy 20.5* (F) (E. A. Bergersen).
SVALBARD: Ad. Vårsolbukta, Bellsund, Spitsbergen 31.5–4.6* (F) (C. Hübner, E. Soininen).
- 2006 NORDLAND: Ad. Breivik, Andøy 9.–

13.5* (F) (E. A. Bergersen).

SVALBARD: Ad. Kongsfjorden, Spitsbergen 22.6–6.8* (F) (K. T. Hansen, M. Loonen mfl.).

- 2007 NORDLAND: Ad. Vik, Sortland 14.5* (F) (J. Bakken). Ad. Breivik, Andøy 16.–17.5* (F) (E. A. Bergersen).
- 2009 MØRE OG ROMSDAL: Ad. Farstadbukta og Hustadbukta, Hustadvika 4.–5.10* (F) (*H. A. Olsvik, J. R. Gustad).
- 2011 TRØNDELAG: Ad. Ørin, Verdal 24.9* (F) (*H. Sørhuus, T. Sørhuus). Ad. Alnesfjæra og Nesset, Levanger 2.–12.10* (F) (T. Reinsborg mfl.).
- 2013 NORDLAND: Ad. Røstlandet, Røst 26.9* (F) (*K. A. Jensen, E. F. Roualet, O. Skimmeland mfl.).
- 2016 TROMS OG FINNMARK: Ad. Skallelv, Vadsø 7.5* (F) (*A. F. Mæland mfl.).
- 2017 TROMS OG FINNMARK: Ad. Østerbotn, Porsanger 7.–12.5* (F) (*A. C. K. Bjørkli, T. Aarvak, I. J. Øien mfl.).
- 2018 SVALBARD: Ad. Adventdalen, Spitsbergen 22.5–6.6* (F) (*G. Bangjord, G. B. Arntsen, P. Dufour mfl.).
- 2021 TRØNDELAG: 1K+ div. lok., Inderøy og Steinkjer 2.–22.10* (F) (*B. Moslet mfl.).

B. h. hutchinsii/taverneri (0, 1, 0)

- 2004 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Hustadbukta, Hustadvika 3.10* (F) (F. Grønningsæter).

(Arktisk Canada; overvintrer langs Golfkysten av USA og Mexico). Det er med usedvanlig stor tilfredsstillelse at de første funnene av antatt spontant forekommende polargjess endelig kan publiseres. Flere andre europeiske land slik som Finland (Huhtinen 2016), Irland (IRBC 2013) og Storbritannia (Stoddart 2016) har allerede publisert en rekke funn av arten, og NSKF har hatt stor nytte av den jobben som er gjort i disse landenes komiteer. I likhet med disse anser NSKF polargjess av nominatunderarten som spontant forekommende med mindre det er gode argumenter for at det dreier seg om rømte fugler. Fuglen fra Møre og Romsdal i 2004 var trolig også *hutchinsii*, men dokumentasjonen er ikke av god nok kvalitet til å utelukke underarten *taverneri*. Funnet plasseres i kategori A,

*Polargås (Cackling Goose, Branta h. hutchinsii) Østerbotn, Porsanger (TF) 8. mai 2017. Polargås skilles fra kanadagås *B. canadensis* hovedsakelig på mindre størrelse, kortere hals, og ikke minst svært kort nebb og brattere panne. Foto: Tomas Aarvak.*

men uten at underart angis. Observasjonene fra Svalbard i 2003, 2004 og 2005 antas å dreie seg om samme returnerende individ. Det samme gjelder observasjonene fra Andøy i mai 2005–2007. Denne fuglen ble hvert år sett sammen med hvitkinngjess på samme lokalitet og i samme tidsrom. Fuglen fra Sortland i mai 2007 holdt seg derimot sammen med kortnebbgjess og det antas å dreie seg om et annet individ. Observasjonene fra Finnmark i 2016 og 2017 antas også å dreie seg om en returnerende fugl på tross av relativt stor avstand mellom lokalitetene. Førstefunnet fra Rogaland i 2000 har tidligere vært publisert i kategori D. Se også under kategori E lenger bak der funn av underarten *minima* er listet.

Rustand *Tadorna ferruginea* (21/26, 80/142, 1) 2021 AGDER: Ad. ♂ Temse, Grimstad 10.5* (F) (*P. Kristensen mfl.).

(Nordvest-Afrika, Sørøst-Europa og Sentral-Asia, forvillet bestand i Sentral-Europa). Våren er ikke den mest åpenbare tiden for spontan forekomst

Gulkinnand (Baikal Teal, Sibirionetta formosa) Helle sjøvannet, Aurskog-Høland (VI) 3. mai 2021. I likhet med de to tidligere norske funnene dukket også årets fugl opp på vårtrekk sammen med hjemlige gressand-arter. Foto: Kjell Isaksen.

av rustand. Den aktuelle fuglen var imidlertid ikke merket med ringer og oppgis å ha vært ganske sky. I tråd med tidligere praksis plasseres dette funnet derfor i kategori A. I Danmark er arten nylig lagt til i kategori C pga. en stadig økende frittlevende bestand i Sentral-Europa. NSKF vil ved anledning se på en lignende kategorisering også for norske funn.

Gulkinnand *Sibirionetta formosa* (0, 2, 1) 2021 VIKEN: Ad. ♂ Helle sjøvannet, Aurskog-Høland 3.5* (F) (*K. Isaksen mfl.).

(Østlige Sibir; overvintrer i Øst- og Sørøst-Asia). De to tidligere funnene dreier seg også om utfargede hanner, fra hhv. Orrevatnet, Rogaland 31. mars–4. april 1979 og Kurefjorden, Viken 12. april 2012. Selv om årets funn faller noe senere på våren sammenfaller det med vårtrekket av våre hjemlige gressandarter. Gulkinnand er nå flyttet til kategori A i alle de nordiske landene. Sist ut var Sverige der hele 18 funn er antatt å dreie seg om spontant forekommende fugler. Den siste av disse var en 2K hann i januar og februar 2021. Vinter og tidlig vår 2021 gav ellers en rekke funn av arten i Europa, fra Belgia, Frankrike, Nederland, Polen og Storbritannia. Ingen av disse fuglene viste åpenbare tegn til å stamme fra fangenskap.

Amerikablesand *Mareca americana* (1, 57/59, 2)
2021 AGDER: Ad. ♂ Nordhasselvika, Farsund
20.10* (F) (*K. S. Olsen, G. Gundersen
mfl.).
TRØNDELAG: Ad. ♂ Stugguvatnet,
Lierne 15.5* (F) (*T. Reinsborg,
M. Myklebust mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til nordlige Sør-Amerika). To funn er litt under gjennomsnittet for denne arten som nå kan regnes som en årlig forekommende art her til lands. Forrige år uten funn var tilbake i 2008. Mai er den klart beste måneden med totalt 26 nye funn. Trøndelag er landets nest beste fylke med åtte funn, bare slått av Rogaland som har 18 funn. Den voksne hannen fra Lista utgjør et noe mer uvanlig høstfunn, men med totalt syv funn er oktober årets tredje beste måned etter mai og juni (elleve funn).

Amerikakrikkand *Anas carolinensis* (1, 117 til 2011, –)
1974 SVALBARD: Ad. ♂ Helenesanden, Jan
Mayen 3.5* (F) (O. Kindberg).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Sentral-Amerika). Dette er det første dokumenterte funnet av arten i Norge. Fra tidligere var det en hann fra Lavangen, Troms og Finnmark 12. juni 1979 som innehadde den tittelen, men det funnet blir nå «bare» det første funnet fra fastlandet. Amerikakrikkand ble tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2012. Upubliserte funn fra 2011 og tidligere ønskes imidlertid fremdeles innsendt til komiteen.

Rødhodeand *Netta rufina* (1/2, 28/32, 2)
2021 INNLANDET: Ad. ♂ Fredevika, Gjøvik
10.–11.4* (F) (E. Austdal). Ad. ♂ Mengs-
hol, Ringsaker 16.–24.4* (F) (G. E.
Bergby mfl.).
VIKEN: Ad. ♂ Feiring, Eidsvoll 13.5* (F)
(*P. Osbak mfl.). Ad. ♂ Øra, Fredrikstad
19.–22.6* (F) (*T. Wilhelmsen mfl.).

(Sør- og Sentral-Europa til Sentral-Asia). Observasjonene fra Gjøvik og Ringsaker dreier seg utvilsomt om samme individ. Det er også natur-

lig å anta at det var samme hann som dukket opp lenger sør i Mjøsa i mai. Hvorvidt det var samme fugl som hadde fulgt Vorma og Glomma videre sørover helt til utløpet ved Fredrikstad er derimot et åpent spørsmål. Fuglen fra Øra regnes som «mulig samme» og teller dermed som et nytt funn. Med to nye funn befester Viken sin posisjon som landets klart beste fylke for arten med totalt ni funn. Rødhodeand er påtruffet i alle landets fylker med unntak av Agder og Oslo.

Hvitøyeand *Aythya nyroca* (2, 8/9, 0)
2021 VESTFOLD OG TELEMARKE: Ad. ♂
Snekkestaddammen, Holmestrand 22.–
23.4* (F) (*A. W. Clarke mfl.).

(Sør- og Øst-Europa til Sentral-Asia; overvintrer rundt Middelhavet, Afrika og Asia øst til Kina). Årets observasjon dreier seg etter all sannsynlighet om samme individ som ble sett samme sted i begynnelsen av mai 2020 og teller derfor ikke som et nytt funn. Merk at to tidligere publiserte funn ikke lenger anses å være tilstrekkelig dokumentert og er derfor strøket fra funnstatistikken; se under revurderinger lenger bak i rapporten.

Ringand *Aythya collaris* (1, 53, 7)
2021 VESTFOLD OG TELEMARKE: Ad. ♂
Sandefjord havn, Sandefjord 10.2* (F)
(T. Axelsen, G. Eriksen mfl.). Ad. ♂ Vikersundet, Larvik 6.–9.3* (F) (*R. Meyer mfl.).
AGDER: Ad. ♂ Hanangervann, Farsund
1.–14.1* (F) (G. Birkeland mfl.). Ad. ♂
Hanangervann, Farsund 31.10–31.12
(F. Tjessem mfl.). Ad. ♀ Hanangervann,
Farsund 10.11–31.12* (F) (*K. M.
Torland, R. Aanonsen mfl.).
ROGALAND: Ad. ♀ Edlandsvatnet,
Gjesdal 8.–23.2* (F) (*L. S. Hauge mfl.).
VESTLAND: Ad. ♂ Rotevatnet, Tjeldstø,
Øygarden 7.–10.11* (F) (*B. Skjold
mfl.).
TRØNDELAG: Ad. ♂ Fitjan og Flønes-
bukta, Selbusjøen, Selbu 2.–7.5* (F)
(*Ø. L. Arnekleiv mfl.). Ad. ♂ Litlvatnet,
Orkland 24.9–17.10* (F) (*I. Gjerdevik
mfl.).

Ringand (Ring-necked Duck, *Aythya collaris*) Edlandsvatnet, Gjesdal (RO) 9. februar 2021. Totalt åtte ringender ble sett i Norge i løpet av rapportåret, hvilket er en tangering av årsrekorden. Foto: Bjørn Mo.

NORDLAND: 1K Sprengern, Værøy 29.9* (F) (*G. Kristensen mfl.).
1K Røstlandet, Røst 3.–13.10* (F)
(*E. Grønningsæter mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Sentral-Amerika). Observasjonene fra Sandefjord og Larvik dreier seg etter all sannsynlighet om samme individ. Det kan ikke utelukkes at dette var samme individ som ble sett på Gjennestadvannet i mars/april 2020, men funnet regnes som «mulig samme» og teller dermed som et nytt funn. Hannen fra Hanangervann antas derimot å være identisk med den fuglen som først ble sett samme sted høsten 2018, selv om hunnen som dukket opp samme sted høsten 2021 viser at slike antagelser ikke nødvendigvis er riktige. Observasjonene fra Værøy og Røst på høsten regnes også som trolig samme individ. Både Litlvatnet, Trøndelag og de indre Jærbygdene, Rogaland hadde besøk av ringender av samme kjønn i 2019. Heller ikke der kan returnerende individer utelukkes, men siden det ikke var noen observasjoner i samme områder i 2020 regnes de som nye funn. Totalt gir det syv nye funn i tillegg til den ene returnerende, hvilket er en tangering av årsrekorden fra 2019.

Harlekinand *Histrionicus histrionicus* (3/4, 14, 2)
1906 SVALBARD: 2 ad. (par) skutt Adventfjorden, Spitsbergen ultimo juli (Mathey-Dupraz 1911).
2021 TROMS OG FINNMARK: Ad. ♂ Holmekjosen, Kvaløya, Tromsø 22.–30.5* (F) (*H. S. Westgård mfl.).
SVALBARD: Ad. ♂ Bjørndalen, Spitsbergen 29.–30.6* (F) (*A. Heggland, I. Løvdal).

(Island, Grønland, Nord-Amerika og Øst-Sibir). Funnet fra Tromsø er nærmere omtalt av Westgård (2021). Dette var det sjette funnet fra vårt nordligste fylke, som er det klart beste for arten på fastlandet. Harlekinand har et markant nordlig tyngdepunkt her til lands og med unntak av et udatert funn fra Bergens-traktene i 1891 er alle andre funn gjort fra Stad og nordover. Dette funnmønsteret forsterkes ytterligere av de totalt åtte funnene fra Svalbard, Bjørnøya og Jan Mayen. Med seks funn i mai og syv i juni er dette uten tvil tiden for å lete etter harlekinand i Norge, et funnbilde der årets to funn passer godt inn. Paret som ble skutt på Svalbard i 1906 har ikke tidligere blitt regnet med i den offisielle funnstatistikken selv om funnet er referert av bl.a. Løvenskiold (1963). Skinnene av disse fuglene synes ikke å være tatt vare på, men øvrige observasjoner nevnt av Mathey-Dupraz virker

troverdige og NSKF ser derfor ikke noen grunn til å stille spørsmål ved funnet.

Brilleand *Melanitta perspicillata* (3, 106/113, 6)

1993 NORDLAND: 2K ♂ Hauknes, Rana 27.5* (F) (D. Waring).

2021 AGDER: Ad. ♂ ptNV Lista fyr, Farsund 20.5 (*T. Pettersen mfl.). Ad. ♂ ptNV Lista fyr, Farsund 23.5 (G. Gundersen, J. L. Hals). Ad. ♂ Kviljodden, Farsund 5.–7.6* (F) (*T. B. Vestøl mfl.).

ROGALAND: Ad. ♂ ptN Eigerøy fyr, Eigersund og Vik, Klepp 20.5 (*J. T. Rødland, T. Berg). 3K+ ♂ Solavika, Sola 23.10–3.11* (F) (*G. Kristensen mfl.).

TRØNDELAG: Ad. ♂ Tautra, Frosta 26.6–4.9* (F) (*T. Bollingmo mfl.).

NORDLAND: Ad. ♂ Forneset, Hemnes 8.7* (F) (G. Gaarder).

(Alaska og Canada; overvintrer på vest- og østkysten av Nord-Amerika). Årets første fugl ble fulgt på trekk forbi Lista, Eigerøy og Jæren. Siden denne tilsynelatende fortsatte sin ferd nordover regnes derfor hannen fra Lista fyr tre dager senere som et nytt individ. Hvorvidt sistnevnte fugl har snudd og var identisk med den rastende fuglen fra Kviljodden er ikke mulig å svare på, men årets forekomst på Lista summeres til tre separate funn. De fire fylkene med funn i 2021, Rogaland (24 funn), Trøndelag (21), Agder (17) og Nordland (15), er også landets beste fylker for arten. Ellers kan det være verdt å merke seg at rapportåret var det første siden 1982 uten funn av returnerende individer.

Bøffeland *Bucephala albeola* (0, 2, 0)

2021 ROGALAND: 2K ♀ Harvalandsvatnet, Sola 3.–4.1* (F) (*T. A. Olsen mfl.).

(Nordlige Nord-Amerika; overvintrer sør til Mexico). Dette er samme individ som først ble sett på samme lokalitet i desember 2020. Imidlertid ble fuglen ikke bestemt til art, alder og kjønn før på nyåret 2021. Fotografisk dokumentasjon som er avgjørende for å bevise fravær av ringer og intakte fjær og bløtdeler ble ikke skaffet til veie før siste dag av observasjonen. De to norske funnene er de eneste fra Skandinavia

som er plassert i kategori A. I Danmark (seks), Finland (ett) og Sverige (ni) er alle funnene plassert i kategori D.

Mongolturteldue *Streptopelia orientalis* (2, 28, 1)

2019 TROMS OG FINNMARK: 1K+ Husøy, Senja primo okt.–31.12* (V) (R. Uteng).

2020 TROMS OG FINNMARK: 2K+ Husøy, Senja 1.1–ultimo feb. (R. Uteng).

2021 AGDER: 1K Jåsund, Lyngdal 13.–ca. 30.11* (F) (*T. V. Fedbo, A. Tomren mfl.).

(Sentral-Asia og India østover gjennom Sibir og Kina til Stillehavet; overvintrer fra India til Korea og Japan). Årets fugl dukket opp på et typisk tidspunkt på seinhøsten; to tredeler av de norske funnene dreier seg om fugler som har blitt sett første gang i perioden fra midten av oktober til begynnelsen av desember (Figur 3). Fuglen fra Lyngdal viste karakterene til den vestlige underarten *meena*. NSKF velger likevel i påvente av en samlet gjennomgang av norske funn å publisere alle funn av arten uten underart. En tilsvarende gjennomgang er nylig publisert på det finske materialet; se Lehikoinen & Huhtinen (2021) for en oppsummering. Av 31 finske funn til og med 2019 ble 19 bestemt til *meena* og kun tre til *orientalis*. De resterende ni var enten ikke dokumentert godt nok eller viste intermediaære karakterer. Trolig kan vi forvente en lignende fordeling av underartene også i Norge.

Sumpråk *Zapornia parva* (1, 0, 1)

2021 VIKEN: 2K+ ♂ sy. Sorgenfrigropa, Fredrikstad 31.5–20.6* (L) (*T. A. Andersen mfl.).

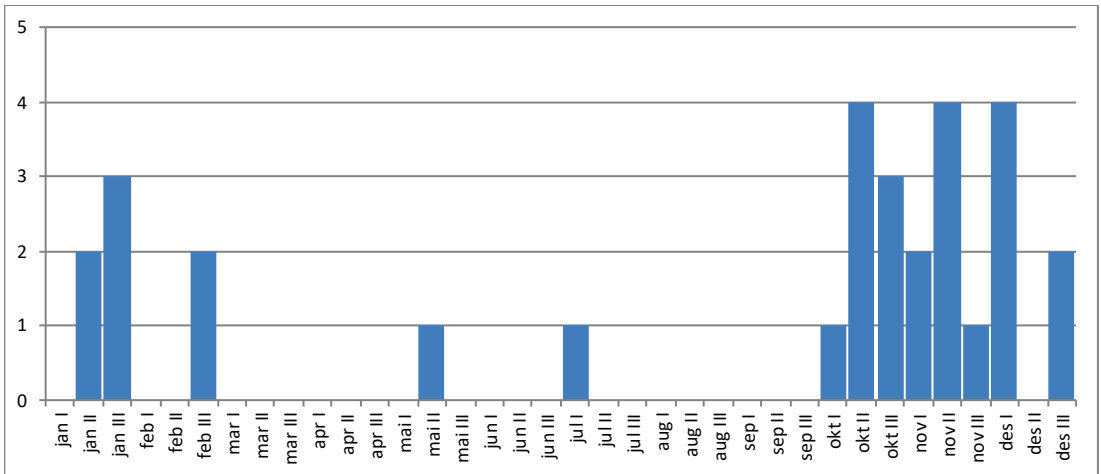
(Øst-Europa til Sentral-Asia; overvintrer fra Vest-Afrika til Pakistan). Norges første funn var en hunn som ble sett og fotografert i Snekkervika, Nordre Øyeren 13. mai 1972. Sett i lys av at sumpråk opptrer regelmessig så nært som Sverige er det nesten utrolig at det skulle gå 49 år mellom første og andre dokumenterte funn i Norge. Samtidig er nok nærhet til den mer regulære forekomsten avgjørende for at begge de norske funnene er gjort i lavlandet øst for Oslofjorden. Sør for oss er den langt mer sjelden,

Harlekinand (Harlequin Duck, *Histrionicus histrionicus*) Holmekjosen, Tromsø (TF) 22. mai 2021. Et typisk funn både geografisk og sesongmessig. Foto: Hjalmar S. Westgård.

Bøffeland (Bufflehead, *Bucephala albeola*) Harvalandsvatnet, Sola (RO) 4. januar 2021. Den samme fuglen ble sett samme sted i desember 2020, men det var først på nyåret at den ble korrekt bestemt og dokumentert. Fravær av ringer, ingen skader i vinge- eller stjertfjær, «riktig» alder, årstid og lokalitet er avgjørende for at dette funnet ble plassert i kategori A. Foto: Tor Olsen.

Figur 3. Norske funn av mongolturteldue fordelt på tidagersperioder. Norwegian records of Oriental Turtle Dove by 10-day periods.

med f.eks. «kun» 15 funn i Danmark. Fredrikstad-fuglens tre uker lange opphold sørget for stor tilstrømning av skuelystne og den ble dermed en av de mest minnerike feltornitologiske begivenhetene i 2021.

Kanadatrane *Antigone canadensis* (0, 1, 1)

2021 TROMS OG FINNMARK: Ad. Gednje, Berlevåg 1.–4.6* (F) (*Ø. Hauge mfl.). Ad. Seines og Brennelvosen, Porsanger 13.7–30.8* (F) (*R. Karvonen mfl.).

(Nord-Amerika og Nordøst-Sibir; overvintrer i sørlige Nord-Amerika). Begge observasjonene antas å dreie seg om samme individ, en fugl som beveget seg vidt omkring i de nordiske landene i 2021. De første observasjonene stammer imidlertid fra 2020 da tranen først ble sett i Åsele lappmark, Sverige fra 12. oktober til 19. november. Fuglen dukket så opp på Møn, Danmark 27. desember. Gjennom vinteren og tidlig vår flyttet den seg mellom flere lokaliteter i det danske øyhavet og senere til Jylland. Siste observasjon fra Danmark var da den trakk ut fra Skagen med kurs rett mot nord på morgenen 8. mai. I første omgang skuffet den imidlertid norske fuglekikkere ettersom neste observasjon var fra Härjedalen, Sverige 13.–14. mai. Snau tre uker senere ble fuglen så funnet igjen ved Gednje (Hauge 2022), men forsvant igjen etter kort tid. Først da den slo seg til innerst i Porsangerfjorden i halvannen måned på

ettersommeren inviterte den til besøk fra norske artsjegere. På høsten ble fuglen sett i nærheten av Oulu, Finland 5.–12. oktober. Fuglen utgjør det andre funnet for Norge, Danmark og Sverige, mens observasjonen i Finland er det tredje funnet der. Norges første funn ble gjort i Indre Fosen, Trøndelag i månedsskiftet mai/juni 2012. I likhet med årets individ fartet også den fuglen vidt rundt og ble sett i Danmark, Finland, Sverige, Tyskland og Spania frem til mai 2014 (König 2015).

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis* (4, 59/76, 1)

2021 AGDER: Ad. Østhasselstranda og Nordhasselvika, Farsund 18.3–1.4* (F) (*V. Andresen, *G. Birkeland, G. O. Røiland mfl.).

(Europa nord til Sverige, videre østover gjennom Asia til Stillehavskysten; også Nord-Amerika og sørlige Afrika). Denne fuglen var den første i Norge siden 2014, da det ble gjort to funn i Innlandet. Man må helt tilbake til perioden 1972–1977 for å finne forrige «vindu» med seks blanke år. Svarthalsdykker hadde sin foreløpige storhetsperiode i Norge det første tiåret av 2000-tallet, da det også ble konstatert tre hekkefunn. Årets fugl ble imidlertid bare sett i saltvann og viste derfor ingen indikasjoner til hekking. Hvorvidt det var snakk om en overvinrende fugl eller en tidlig vartrekker forblir spekulasjoner.

Kanadatrane (*Sandhill Crane, Antigone canadensis*) Gednje, Berlevåg (TF) 3. juni 2021. Antatt samme individ dukket senere på sommeren opp i Porsanger. Den samme fuglen ble i løpet av året også sett i Danmark, Finland og Sverige. Foto: Anne Noddeland.

Triel *Burhinus oediconemus* (1, 34, 3)

2021 AGDER: 2K+ Nordhassel, Farsund 29.5* (F) (*R. Skåland mfl.).
 ROGALAND: 2K+ Dale, Hovdastad, Karmøy 23.5* (F) (*F. Steinkjellå mfl.).
 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Hostadvatnet, Hustadvika 6.–21.6* (F) (*T. Kaasen mfl.).

(Nord-Afrika, Sør-Europa og videre østover til Sentral-Asia; overvintrer i Sørvest-Europa og Nord-Afrika). Fuglen fra Lista var den 19. fra Agder og samtidig også det 19. funnet fra mai. Artens geografiske og tidsmessige preferanser her til lands er dermed ganske klare. Rapportåret var det fjerde på rad med funn av arten i Norge og halvparten av funntotalen stammer fra de siste 12 årene.

Stylteløper *Himantopus himantopus* (0, 6/7, 0)
 1985 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Håsørene, Sunndal 21.6 (O. R. Einmo, J. O. Polden).

(Fra Nordvest-Afrika og Pyrenéhalvøya gjennom Sør- og Sentral-Europa til Sentral- og Øst-Asia, også i sørlige Afrika, India og Sørøst-Asia; europeiske fugler overvintrer rundt Middelhavet og i Afrika). Denne fuglen utgjør det første funnet av stylteløper i Norge. Fra tidligere var tre funn fra 1987 de første for landet. Siden den gang har stylteløper vist seg å være en merkelig sjelden art her til lands med kun to ytterligere funn: Finnøy, Rogaland mai–juni 1993 og Stord, Vestland april 2009. Fuglen fra Sunndal ble ikke fotografert, men samtidige notater, en grei beskrivelse av fuglens utseende og omstendighetene rundt observasjonen gjør at funnet kan publiseres nå, hele 37 år senere.

Sibirlo *Pluvialis fulva* (2/3, 85/90, 3)

2016 MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♀ Frostadheia, Smøla 13.6* (F) (E. L. Dahl mfl.).
 2021 ROGALAND: Ad. Kvasheim, Hå 18.6* (F) (*J. Alsvik mfl.). 2K+ div. lok., Klepp og Hå 28.6–8.7* (F) (*Ø. Slyk, M. Dags-

land, T. Berge, K. Mjølvsnes mfl.).
NORDLAND: Ad. Meland, Røstlandet,
Røst 8.7* (F) (*D. Gjerde mfl.).

(Nord-Sibir fra Jamal og østover til vestlige Alaska; overvintrer fra Øst-Afrika til Stillehavet). Forsommerfunn fra Jæren, Smøla og Røstlandet er normalen for denne arten, et mønster som gjenspeiles av de fire funnene som publiseres her. Finland har i likhet med Norge 90 funn av arten, det forrige i 2019. Også i Sverige er funnmengden på samme nivå med totalt 92 funn hvorav ett i rapportåret.

Kanadalo *Pluvialis dominica* (0, 23, 2)

2021 ROGALAND: 2K Krossatangen, Klepp 30.5* (F) (*B. Mo mfl.).
NORDLAND: Ad. Røstlandet, Røst 21.–22.6* (F) (*J. Stenersen, S. Baines).

(Alaska og arktisk Canada; overvintrer i sørlige Sør-Amerika). Ungfuglen fra Jæren utgjør det første maifunnet i Norge og er dermed også det tidligste vårfunnet. Sammenlignet med foregående art har kanadalo en mye jevnere fordeling av funn mellom vår/forsommer og høst, med hhv. 60 % og 40 % i de respektive periodene. Den voksne fuglen fra Røstlandet er det tiende funnet fra øya, den i særklasse beste lokaliteten for arten her til lands.

Amerikasandlo *Charadrius semipalmatus* (0, 2, 1)

2021 MØRE OG ROMSDAL: Ad. rm. Makkevika, Giske 18.10* (F) (*K. M. Soot, R. Giskegjerde).

(Alaska og nordlige Canada; overvintrer langs kysten av Nord- og Sør-Amerika). Omstendighetene rundt dette førstefunnet for Møre og Romsdal er beskrevet av Soot (2021). De to første norske funnene stammer begge fra Varanger, hhv. Vadsø 8. juni 2001 og Vardø 2.–7. juli 2012. Også Island fikk sitt tredje funn av arten i 2021, en ungfugl fotografert ved Reykjanes sørvest i landet 24. september. Utover disse er arten ikke påtruffet i Norden. Det er derimot gjort fire funn i Storbritannia og en håndfull i Irland. Amerikasandlo er i alle drakter svært lik vår hjemlige sandlo *C. hiaticula*, men delvis

svømmehud mellom de to innerste tærne er en diagnostisk karakter. Andre nyttige kjennetegn er nebbform, detaljer i hodetegningene, tydelighet av øyering og ikke minst lokkelyden. Fuglen fra Makkevika fikk påsatt fargering og flagg med inskripsjon «APM» og skulle dermed være noe enklere å plukke ut blant sandloene nå.

Hvitbrystlo *Charadrius alexandrinus* (5 etter 1900, 35/40, 2)

2021 VIKEN: Ad. ♂ Rambergbukta, Jeløya, Moss 11.5* (F) (*B. R. Eriksen mfl.).
Ad. ♂ Øra, Fredrikstad 12.–13.5* (F) (*T. A. Andersen, L. P. Simensen mfl.).
VESTFOLD OG TELEMARKE: Ad. ♂ Jomfruland, Kragerø 5.5* (F) (O. Nordsteien).

(Spredt i Europa nord til Danmark, store deler av Asia; europeiske fugler overvintrer i nordlige Afrika). Varierende kvalitet og kvantitet på fotodokumentasjonen fra årets observasjoner vanskeliggjør vurdering av antall individer involvert. Kort avstand i tid og rom gjør at fuglene fra Moss og Fredrikstad regnes som trolig samme individ og teller dermed som ett funn. Hvorvidt hannen fra Jomfruland en snau uke tidligere også var samme fugl er et åpent spørsmål, men NSKF har valgt å betrakte denne som «mulig samme» individ, altså som et separat funn. Merk at funnstatistikken er justert til utelukkende å nummerere funn gjort etter 1900. Hvitbrystlo hadde en liten hekkebestand på Jæren på slutten av 1800-tallet, men daterte nedtegnelser av denne finnes bare for perioden fra 1881 til ca. 1895. Et høstfunn fra 1936 anses nå som for usikkert til å inngå i funnstatistikken; se lenger bak i rapporten. Dermed er det ingen daterte funn av arten i Norge mellom 1896 og 1952.

Ørkenlo *Charadrius leschenaultii* (0, 11, 1)

2021 ROGALAND: Ad. ♀ Revtangen, Klepp 26.6* (F) (*B.-T. R. Seim mfl.).

(Tyrkia, videre gjennom Sentral-Asia øst til Mongolia; overvintrer fra østlige Afrika til Sørøst-Asia og Australia). Med årets funn blir dette tredje år på rad med funn av ørkenlo i Norge.

Kanadalo (American Golden Plover, *Pluvialis dominica*) Krossholen, Klepp (RO) 30. mai 2021. Fuglen utgjør det tidligste vårfunnet av arten i Norge. Foto: Bjørn Mo.

Amerikasandlo (Semipalmated Plover, *Charadrius semipalmatus*) Makkevika, Giske (MR) 18. oktober 2021. Dette er det første funnet av arten i Sør-Norge ettersom begge de to tidligere observasjonene stammer fra Varanger i hhv. juni 2001 og juli 2012. Foto: Ronald Giskegerde.

Selv om utviklingen i foto-teknologi er en sterkt medvirkende faktor til at alle «sand plovers» de siste 20 årene har kunnet bli bestemt til art, er det også klart at arten har hatt en reell økning i funnfrekvens. To tredeler av Norges funn stammer fra de siste 11 årene. Også Finland fikk sitt 12. funn av arten i 2021, mens to nye funn i Sverige brakte funntotalen der opp i 22.

Sibirsnipe *Calidris tenuirostris* (0, 0, 1)

2021 TRØNDELAG: Ad. Øksningen, Frosta 29.5* (F) (T. Kolaas, T. R. Østerås).

(Nordøst-Sibir; overvintrer fra Persiagulfen, gjennom Sørøst-Asia til Australia). Ny art for landet! Sibirsnipe har også tidligere figurert på listen over arter påtruffet i Norge, men ble etter en ny vurdering strøket i NSKFs 2018-rapport. Årets funn råder det derimot ingen som helst tvil rundt, omstendighetene er kort gjort rede for av Kolaas (2021). Fra resten av Norden foreligger ett funn fra Island og tre fra Sverige. Sibirsnipe er ennå ikke påtruffet i Danmark eller Finland, men flere andre land i Vest-Europa har hatt besøk av arten, det er bl.a. tre funn i Nederland og seks i Storbritannia. Sibirsnipe var dermed et ventet tillegg til norgeslisten og blant de siste vaderartene som realistisk kan tenkes å dukke opp her til lands.

Bonapartesnipe *Calidris fuscicollis* (1, 60/64, 2)

2021 MØRE OG ROMSDAL: Ad. Makkevika, Giske 22.7* (F) (S. A. Orvik, G. Rise).
SVALBARD: Ad. Ullringlaguna, Jan Mayen 1.7* (F) (*O. Nordsteien, K. Jensen).

(Alaska og arktisk Canada; overvintrer i sørlige Sør-Amerika). Begge disse lokalitetene har også tidligere hatt besøk av arten. Dato passer også vel overens med tidligere funnbilde ettersom totalt 35 funn dreier seg om fugler som har dukket opp i juli (Figur 4). Fra øvrige Skandinavia ble det gjort kun ett funn i rapportåret, en voksen fugl på den svenske vestkysten i slutten av juli.

Rustsnipe *Calidris subruficollis* (2, 88/92, 3)

2021 ROGALAND: Ad. Nærlandsstranda, Hå 5.–6.7* (F) (*O. Njå mfl.). Ad. Revtangen, Klepp 8.–9.8* (F) (*B. Mo mfl.).
TRØNDELAG: 1K+ Storleiret, Frosta 18.9 (R. Pettersen).

(Nordøst-Sibir, Alaska og arktisk Canada; overvintrer i sørlige Sør-Amerika). Tre funn i løpet av rapportåret er en nokså gjennomsnittlig forekomst. Noe mer uvanlig er det at to av disse dreier seg om voksne fugler på sommeren. Rustsnipe har en markant funntopp i september bestående nesten utelukkende av ungfugler. Fuglen fra Frosta passer fint inn i dette bildet selv om den ikke lar seg aldersbestemme med sikkerhet ut fra beskrivelsen.

Sandsnipe *Calidris pusilla* (0, 16/17, 1)

2021 AGDER: Ad. Kviljodden, Farsund 26.–27.6* (F) (*J. M. Abrahamsen mfl.).

(Alaska og arktisk Canada; overvintrer i Sentral- og Sør-Amerika). Årets funn er nokså typisk for arten. Dette er det tredje funnet fra Lista, og bare Jæren med sine åtte funn har flere. Sommerfunn av voksne fugler er også dominerende i det norske funnmaterialet, dog noe mindre påfallende enn hos enkelte andre sjeldne vaderarter.

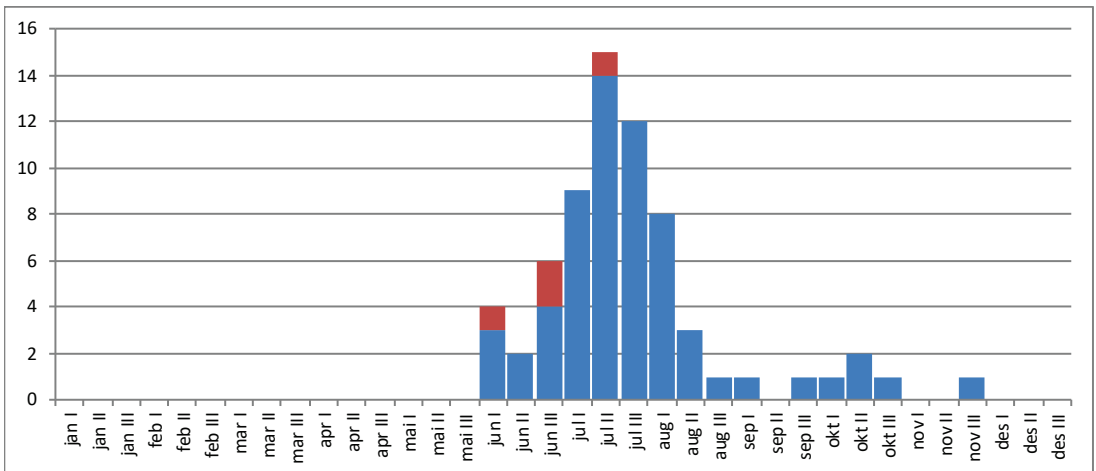
Langnebbekkasinsnipe *Limnodromus scolopaceus* (3, 18, 2)

2021 NORDLAND: Ad. Langneset, Røstlandet, Røst 15.–17.5* (F) (*E. Grønningseter mfl.). Ad. Kvalvågsetta, Røstlandet, Røst 22.6* (F) (S. Baines).

(Nordøst-Sibir, Alaska og arktisk Canada; overvintrer fra sørlige USA til Sentral-Amerika). Selv om det ikke ble observert forskjeller i utseende mellom de to observasjonene regner NSKF det som lite sannsynlig at samme individ skulle unngå oppmerksomhet på Røstlandet i over fem uker i trekkperioden på våren. Fra tidligere er det gjort to funn på Røstlandet hvilket bringer øya opp på en delt førsteplass sammen med Lista fyr over de beste lokalitetene for arten i Norge. I motsetning til mange andre vaderarter

Sibirsnipe (Great Knot, *Calidris tenuirostris*) Øksningen, Frosta (TØ) 29. mai 2021. Sibirsnipe var et forventet tillegg til den norske artslisten, men lokaliteten for dette førstefunnet var derimot mer overraskende. Foto: Terje Kolaas / terjekolaas.com.

Figur 4. Norske funn av bonapartesnipe fordelt på tidagersperioder. Norwegian records of White-rumped Sandpiper by 10-day periods (red colour indicates multiple birds).

er det få sommerfunn av langnebbekkasinsnipe; eksempelvis foreligger kun ett julifunn.

Tereksnipe *Xenus cinereus* (0, 43, 1)

2021 TROMS OG FINNMARK: Ad. Hol, Tjeldøya, Tjeldsund 4.–16.7* (F, L) (*Ø. Hanssen mfl.).

(Russland fra Bottenviken og Kvitsjøen til Stillehavet; overvintrer fra østlige Afrika til Sørøst-Asia og Australia). Dette er første funn i Norge siden en fugl ble sett på Årnestangen, Nordre Øyeren 18. juli 2018. Etter en markert funntopp rundt årtusenskiftet har arten atter en gang blitt en stor sjeldenhet i Norge (Figur 5). Trenden i Danmark, der det er gjort totalt 59 funn, ligger nært opptil den norske utviklingen. Merk også at tidligere funnstatistikk er nedjustert med to funn; deriblant er Norges eneste hekkefunn strøket. Se nærmere informasjon om den beslutningen lenger bak i rapporten.

Hvithalesvømmesnipe *Phalaropus tricolor* (0, 7, 1)

2021 NORDLAND: Ad. ♀ Yttersand, Flakstad 7.–9.8* (F) (*I. Gjertsen, *J. Wilson mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer i sørlige Sør-Amerika). Årets fugl er den første i Norge siden 2014 og samtidig det første høstfunnet av en voksen fugl. De tidligere funnene fordeler seg med seks fra våren i perioden fra 11. mai til 16. juni og ett av en ungfugl fra Orrevatnet 20. september 1994. Også Island fikk sitt åttende funn i 2021, en ungfugl ved Álftanes sørvest i landet 22. august. Dette var de eneste to funnene i Norden i rapportåret. Sammenlignet med våre naboland har Norge overraskende få funn av hvithalesvømmesnipe. I både Danmark og Sverige er det gjort ti funn, mens Finland har en nokså imponerende total på fem funn. Ser man Norden under ett er trenden klart fallende. Den fallende trenden er enda mer påfallende i Storbritannia der det er gjort hele 251 funn. Her toppet forekomsten seg med 79 funn i løpet av 1980-tallet, men har siden falt jevnt til «kun» 17 funn på 2010-tallet. Se Wilson (2021) for flere detaljer om årets «Wilson's Phalarope» fra Lofoten.

Flekksnipe *Actitis macularius* (1, 10, 1)

2021 ROGALAND: Ad. Bekkarvik, Klepp 13.–16.5* (F) (T. Berg).

(Nord-Amerika; overvintrer i Mellom- og Sør-Amerika). Denne fuglen utgjør det tredje funnet for både Rogaland fylke og mai måned, hvilket også er det nærmeste man kommer et funnmønster for denne notorisk uberegnelige arten. Selv om det er gjort kun 12 funn av arten er den påtruffet i alle måneder utenom april og november. Flekksnipe er også sett i syv av landets elleve fylker i tillegg til på Svalbard. En voksen fugl på Island i slutten av juli var det tiende funnet på sagaøya og det eneste øvrige funnet av arten i Norden i 2021.

Gulbeinsnipe *Tringa flavipes* (1, 29, 3)

2021 VIKEN: 2K+ Linnestranda, Lier 9.5* (F) (B. Kyrkjedelen). Ad. Sælabonn, Hole 9.–10.5* (F) (*T. Pettersen mfl.). Ad. Årnestangen, Rælingen 22.–23.5* (F) (*J. E. Haugen, K. Isaksen, R. Myhre mfl.). 1K Pytt, Vestby 4.–5.10* (F) (*P. M. Groth mfl.). ROGALAND: Ad. Orreosen, Klepp 1.6* (F) (*E. Helgesen, R. Berg).

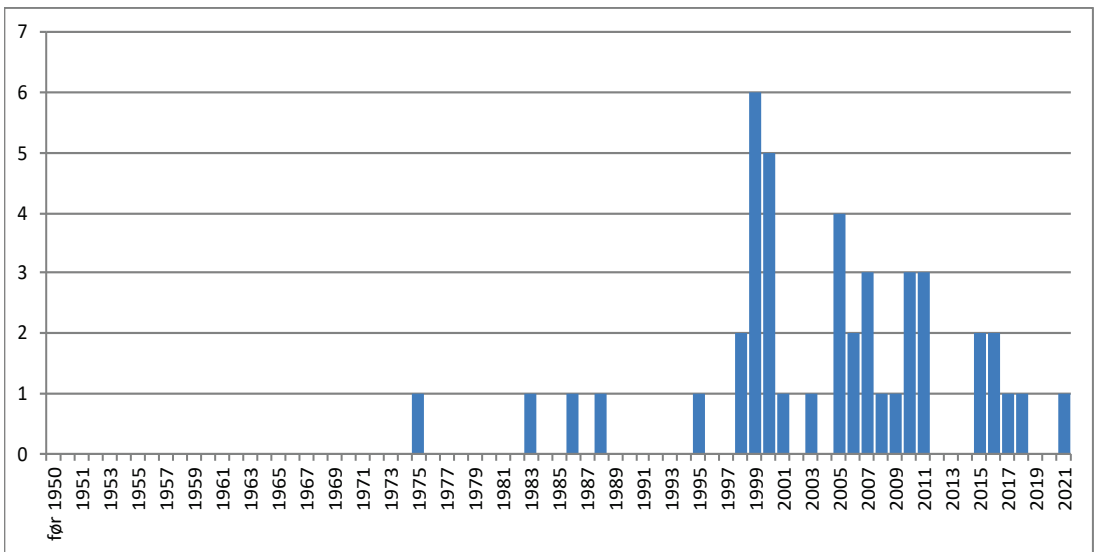
(Alaska og Canada; overvintrer fra sørlige USA til sørlige Sør-Amerika). De tre observasjonene fra Viken i mai regnes som trolig samme individ og teller dermed som ett funn. Bildene fra de

Flekksnipe (Spotted Sandpiper, Actitis macularius) Bekkarvik, Klepp (RO) 13. mai 2021. Arten forblir en stor sjeldenhet i Norge til forskjell fra i Storbritannia der det er gjort hele 234 funn. Foto: Tore Berg.

Hvithalesvømmesnipe (Wilson's Phalarope, *Phalaropus tricolor*) Yttersand, Flakstad (NO) 7. august 2021. Arten viser en klart fallende funnfrekvens i Europa. Det forrige funnet i Norge var i 2014. Foto: Ivar Gjertsen.

Figur 5. Norske funn av tereksnipe fordelt på år. Norwegian records of Terek Sandpiper by year.

tre lokalitetene er av varierende kvalitet, og gir ved første øyekast inntrykk av at det er flere individer involvert. Ved sammenligning av alle tilgjengelige bilder har NSKF imidlertid konkludert med at det er sammenfallende detaljer i myting mellom alle observasjonene og at det derfor på grunnlag av relativt kort avstand i tid og rom trolig dreier seg om én og samme fugl. Ungfuglen fra Vestby i oktober viser likevel at Østlandet kan diske opp med multiple funn av amerikanske vadere innenfor ett og samme kalenderår. Den fuglen var bare det andre virkelige høstfunnet fra Norge etter en fugl fra Røst i november 2016. Med funnet fra Jæren gir dette tre funn i rapportåret, hvilket er en tangering av tidligere rekordår.

Damsnipe *Tringa stagnatilis* (0, 34, 1)

2021 VIKEN: Ad. Røsholmstranda og Karlsrudtangen, Ringerike 10.5* (F) (*T. Pettersen mfl.).

(Fra Baltikum gjennom Russland og sørlige Sibir til Stillehavet; overvintrer i Afrika, sørlige Asia og Australia). For en østlig art er det noe overraskende at årets funn er det første for storfylket Viken, ikke minst med tanke på at nabofylket Vestfold og Telemark har syv funn og dermed er landets nest beste fylke for arten. Vårfunn dominerer i det norske materialet med totalt 25 av de 35 funnene; disse fordeler seg mellom 25. april (Kvasheim 2019) og 8. juni (Ilene 1997) med mediandato 20. mai. Den langsiktige trenden for damsnipe i Norge er fallende fra en funntopp som inntraff allerede på 1990-tallet.

Orientbrakksvale *Glareola maldivarum* (0, 3, 1)

2021 ROGALAND: Ad. Skeiebukta, Klepp 29.4, 5.6 og 14.–24.6, Orreosen og Orre, Klepp 15.5, 3.–4.6 og 7.–13.6* (F) (*T. Berg, K. Mjølåsnes mfl.).

(Nordlige India, gjennom Sørøst-Asia til Kina og Japan; overvintrer i India, Sørøst-Asia og nordlige Australia). På tross av at fuglen ble sett over en periode på nesten to måneder var den til tider sporløst forsvunnet og dermed ikke spesielt samarbeidsvillig for tilreisende beundrere. At det var snakk om ett og samme individ lot seg

imidlertid bekrefte ut fra særegne skader i vingefjærene. De samme særtrekkene gjorde det også mulig å kjenne igjen fuglen da den dukket opp lengst sørvest i Jylland, Danmark 4. juli. Der fortsatte den en lignende katt-og-mus lek med observatørene i den danske og tyske delen av Vadehavet helt frem til 18. oktober. Den uventet tidlige ankomsten i slutten av april, og senere lange opphold i Nord-Europa kan tyde på at dette ikke var en fugl ankommet direkte fra artens normale utbredelsesområder i Sørøst-Asia. Med den bakgrunn kan det nok heller ikke utelukkes at observasjonene i Rogaland i 2018 og 2019 dreide seg om samme individ. NSKF har på grunnlag av dette gjort en ny vurdering av funnummerering og regner nå observasjonene fra Karmøy og Jæren i 2019 som trolig samme individ, mot tidligere «mulig samme». Under noe tvil regnes imidlertid observasjonene fra 2018, 2019 og 2021 som tre ulike funn.

Steppebrakksvale *Glareola nordmanni* (2/3, 4, 1)

2021 MØRE OG ROMSDAL: 1K Makkevika, Giske 3.–5.8* (F) (*G. Rise, E. Blindheim mfl.).

(Svartehavet til Sentral-Asia; overvintrer i sørlige Afrika). Interessant nok ble Norges første funn gjort på dagen 137 år tidligere da en adult hann ble skutt ved Tjensvoll, Stavanger. Forrige funn av arten stammer også fra Møre og Romsdal, nærmere bestemt fra Smøla 7.–11. juni 2016. Årets individ er den første ungfuglen, og faktisk også den første ungfuglen av noen brakksvale-art her til lands. I resten av Norden er steppebrakksvale mer regelmessig forekommende enn i Norge med 14 funn i Danmark, 23 i Finland og 34 i Sverige. En ungfugl som dukket opp på Shetland bare dager etter at fuglen fra Giske forsvant var det 42. funnet i Storbritannia og sannsynligvis identisk med den norske. Se Winnem (2021 b) for flere detaljer rundt årets funn.

Ismåke *Pagophila eburnea* (28/29 etter 1900, 46,

2) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder
2021 NORDLAND: Ad. Lovund, Lurøy 9.3* (F) (M. W. Johansen).
TROMS OG FINNMARK: Ad. ptØ Slett-nes, Gamvik 21.5 (M. Pettersen).

Orientbrakksvale (Oriental Pratincole, *Glareola maldivarum*) Skeiebukta, Klepp (RO) 14. juni 2021. Denne fuglen tilbragte nærmere to måneder på Jæren, men var til tider som sunket i jorden. Fuglen lot seg individbestemme på en skadet håndsvingfjær, noe som gjorde det mulig å kjenne den igjen da den senere på året dukket opp i Danmark og Tyskland. Foto: Tore Berg.

Steppebrakksvale (Black-winged Pratincole, *Glareola nordmanni*) Makkevika, Giske (MR) 5. august 2021. Dette er det første funnet av en brakksvale-ungfugl i Norge, uavhengig av art. Foto: Jon Helle.

(Sirkumpolar i høyarktisk sone). Årets to funn gjenspeiler 2020 som også hadde ett funn fra Nordland på ettervinteren og et mer utypisk funn av en voksen fugl fra Finnmark i sommerhalvåret. I tillegg til disse ble en voksen ismåke funnet lenge død i fjæra på Tarva, Trøndelag i juni. NSKF følger nå samme retningslinjer som andre land og innlemmer derfor ikke slike funn i funnstatistikken pga. usikkerhet om hvorvidt ilanddrevne døde fugler kan ha blitt ført hit med havstrømmene. Et tilsvarende funn fra Utsira i juni 1978 er av samme grunn strøket og tidligere funnstatistikk derfor nedjustert med ett funn.

Kanadahettemåke *Chroicocephalus philadelphia* (1, 22, 4)

2017 TROMS OG FINNMARK: Ad. Nedrevatnet, Storfjord 17.5–9.6* (F) (K. B. Strann mfl.).

2021 NORDLAND: 2K Røstlandet, Røst 1.–8.6* (F) (*S. Baines, E. Grønning-sæter). 2K Storeidvatnet og Svanvatnet, Vestvågøy 21.6–20.7* (F) (*M. Eggen mfl.). 2K Storeidvatnet og Svanvatnet, Vestvågøy 28.6–26.7* (F) (*M. Eggen, P. M. Selle mfl.). 2K Strengelvågøya, Øksnes 9.7* (F) (M. Eggen).
SVALBARD: Ad. Ullringsanden, Jan Mayen 11.7 (*O. Nordsteien, K. Jensen).

(Alaska og Canada; overvintrer langs øst- og vestkysten av Nord-Amerika samt Karibia). Den voksne fuglen fra Storfjord i 2017 er samme individ som holdt seg i en koloni av hettemåke *C. ridibundus* på lokaliteten de to foregående årene. Fra 2021 kunne fuglen fra Røst gjenkjennes ut fra mytemønster da den dukket opp lenger inne i Lofoten ved Storeidvatnet 21. juni. Her fikk den etter hvert selskap av et nytt individ. Til alt overmål ble enda en fugl funnet i Øksnes 9. juli, en dato hvor begge fuglene i Vestvågøy fortsatt var på plass. Denne masseopptredenen i Nordland ble komplettert av en voksen fugl på Jan Mayen bare to dager senere, hvilket brakte rapportåret opp i en rekordsum på fire funn. Fra øvrige Skandinavia er det rapportert kun ett funn, en 2K-fugl som gjestet Skagen, Danmark i midten av juni og som dermed passer fint med forekomsten i Norge.

Rosenmåke *Rhodostethia rosea* (3, 22, 1) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder
2021 MØRE OG ROMSDAL: Ad. Emblem, Ålesund 1.11* (F) (M. Ulstein).

(Nordøst-Sibir, spredt på Grønland og i Canada; de viktigste overvintringsområdene ligger rundt Beringstredet). Denne éndagsfuglen var, kanskje noe overraskende, det første funnet i «måkefylket» Møre og Romsdal. Rosenmåke er nå påtruffet i alle landets fylker med unntak av Oslo og Innlandet. Fuglen fra Ålesund var den eneste i Skandinavia i løpet av rapportåret.

Lattermåke *Leucophaeus atricilla* (0, 8, 1)

2021 SVALBARD: Ad. Poolepynten, Prins Karls forland 6.6* (F) (R. Mauritzen).

(Østlige Nord-Amerika samt Karibia; overvintrer langs kysten fra Nord-Amerika til nordlige Sør-Amerika). Lattermåke er tidligere påtruffet på Bjørnøya i juni 2006, men årets funn er det første fra selve Svalbard. Denne fuglen blir dermed også det nordligste funnet i landet til nå. Med totalt ni funn begynner det etter hvert å danne seg et funnbilde her til lands. Med unntak av et funn fra Utsira 10. mars 2001 er samtlige funn gjort i perioden fra 27. april til 17. juli. Geografisk er spredningen langt større med fastlandsfunn fra Lista i sør til Båtsfjord i nord i tillegg til de to fra Svalbard og Bjørnøya. Med unntak av en fjorårsfugl fra Lista og Jæren i mai 2015 dreier samtlige funn seg om voksne fugler.

Franklinmåke *Leucophaeus pipixcan* (0, 14, 2)

2021 ROGALAND: 3K+ Skudeneshavn, Karmøy 17.–29.1* (F) (*A. Austneberg mfl.). Ad. Revtingen, Klepp 26.–29.7* (F) (*T. A. Olsen mfl.).

(Sentrale Nord-Amerika; overvintrer langs vestkysten av Sør-Amerika). Fuglen fra Karmøy hadde ikke helt utfargede tegninger i håndsvingfjærene og publiseres derfor som 3K+. Det kan ikke utelukkes at begge observasjonene dreier seg om samme individ, men med et halvt års avstand i tid og uten øvrige hint om at det skulle være samme fugl regnes de som to funn. Fuglen fra Revtingen var den tiende fra juni/juli, hvilket er

Kanadahettemåke (Bonaparte's Gull, *Chroicocephalus philadelphia*) Storeidvatnet, Vestvågøy (NO) 20. juli 2021. To ulike fugler hadde tilhold på lokaliteten denne sommeren. I tillegg ble det også sett fugler i Vesterålen og på Jan Mayen i samme tidsrom. Fire funn er ny årsrekord for Norge. Foto: John Stenersen.

Franklinmåke (Franklin's Gull, *Leucophaeus pipixcan*) Skudeneshavn, Karmøy (RO) 18. januar 2021. Fuglen var det første januarfunnet i Norge. Foto: Bjørn Mo.

den beste perioden for arten her til lands. Fuglen fra Skudenes var derimot første januarfunn, men passer ellers fint sammen med de fem tidligere funnene fra november og desember.

Grønlandsmåke *Larus glaucooides kumlieni*

(0, 56, 2)

2011 ROGALAND: 2K Revehavna, Klepp 10.12* (F) (T. Berg).

2021 MØRE OG ROMSDAL: 2K Blimsanden, Vigra, Giske 27.2* (F. Grønning-sæter).
NORDLAND: Ad. Glea, Røstlandet, Røst 12.3* (F) (S. Baines, E. Grønning-sæter).

(Arktisk Canada; overvintrer langs østkysten av Nord-Amerika). De to 2K-fuglene som presenteres her var begge fra den mørkere enden av variasjonen hos *kumlieni*. Særlig fuglen fra Vigra var mørk og nærmet seg underarten *thayeri* (eskimomåke) på enkelte karakterer. Fuglen fra Røst var derimot mer uproblematisk med bare mindre svarte markeringer på utfan av de tre ytre håndsvingfjærene.

Kaspimåke *Larus cachinnans* (0, 88/89, 6)

2021 OSLO: 2K Middelalderparken, Oslo 31.5* (F) (M. Sveen).

VESTFOLD OG TELEMAR: 1K Jomfruland, Kragerø 28.10* (F) (O. Nordstein).

AGDER: 2K Tjørvehavn, Farsund 3.–5.1* (F) (J. M. Abrahamsen mfl.).
2K Sevika, Lista fyr, Farsund 23.1* (F) (G. Gundersen).
2K Flekkefjord havn, Flekkefjord 19.–24.2* (F) (H. R. Grastveit mfl.).
2K Vågsvollvåien, Farsund 12.3 (G. Gundersen).

ROGALAND: 2K Revevika, Orrevatnet, Klepp 29.3* (F) (*B. Mo mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: 3K Hallefjorden, Vanylven 29.9* (F) (I. S. Bringsvor).
1K Sandvika, Volda 13.11* (F) (I. S. Bringsvor).

(Øst-Europa til Sentral-Asia; overvintrer fra Vest-Europa til Arabia). Med unntak av en umerket fugl fra 23. januar dreier de øvrige observasjonene fra Agder seg om den samme polsk-

merkede fuglen som først ble sett i Mandal og på Lista i romjula 2020. En ny fargemerket kaspimåke dukket opp på Jomfruland i slutten av oktober. Den var merket som reirunge 2. juni ca. 50 km sør for Berlin, Tyskland. Seks nye funn i rapportåret er noe under gjennomsnittet for det siste tiåret. Særlig vinteren gav dårlig uttelling med bare den ene nye fuglen fra Lista. 2K-fuglen fra Oslo den siste maidagen utgjør ny ekstremumsdato på våren.

Gulbeinmåke *Larus michahellis* (0, 50, 2)

2021 VIKEN: 1K Øra, Fredrikstad 22.9* (F) (A. Larsen).

ROGALAND: 4K Kvasenheim, Hå 17.5* (F) (S. Lode).

VESTLAND: Ad. Dåvøy, Sture og Tjeldstø, Øygarden 1.1–11.4* (F) (J. Bell mfl.).
Ad. Dåvøy, Øygarden 18.9–31.12* (F) (T. Hansen, J. Opsal mfl.).

TRØNDELAG: Ad. Vernes, Orkland 13.5–12.8* (F) (W. Wahlberg mfl.).

(Østlige Atlanterhavet, Sør- og Sentral-Europa til Svartehavet og østlige Middelhavet; overvintrer nord til sørlige Nordsjøkysten). Observasjonene fra Vestland og Trøndelag gjelder returnerende fugler som først ble sett i hhv. 2016 og 2018. Fuglen fra Øra er den første observasjonen av et 1K-individ i Norge siden 2015.

Sandterne *Gelochelidon nilotica* (2, 13, 1)

2021 ROGALAND: Ad. Oгна, Hå 14.5* (F) (*J. Alsvik mfl.).
Ad. Orrevatnet og Horpestadvatnet, Klepp 21.5–7.6* (F) (*M. Kersbergen mfl.).

(Nesten kosmopolitisk, men svært lokal utbredelse på alle kontinenter, hekker nærmest i Vadehavet; europeiske fugler overvintrer i Afrika). NSKF har studert bildene fra Oгна og Orrevatnet uten å finne avgjørende forskjeller i fjærdrakt eller bløtdeler. Den lange observasjonsperioden på sentrale Jæren, der fuglen til tider var fraværende kan også tas til inntekt for at det dreide seg om ett mer eller mindre stasjonært individ. Observasjonene regnes derfor som å gjelde trolig samme individ og teller dermed som ett funn. Merk ellers at statistikk for

Hornlunde (*Horned Puffin*, *Fratercula corniculata*) Hornøya, Vardø (TF) 10. august 2009. Dette førstefunnet for Vest-Palearktisk ble korrekt artsbestemt først 12 år etter selve observasjonen. Foto: Erwin Van de Put.

tidligere godkjente funn er nedjustert etter en ny vurdering av eldre funn, mer om dette lenger bak i rapporten.

Rovterne *Hydroprogne caspia* (–, 59/67 (2004–2017), –)

2007 VESTFOLD OG TELEMARK: 1K Jomfruland, Kragerø 27.8* (F) (J. Novy).

(Europa, Afrika, Asia, Australia og Nord-Amerika; europeiske fugler overvintrer hovedsakelig i Vest- og Sentral-Afrika). Arten ble tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2018. Tidligere upubliserte funn fra perioden 2004–2017 ønskes imidlertid fremdeles innsendt til komiteen.

Dvergterne *Sternula albifrons* (–, 49/53 etter 2003, 1)

2021 VIKEN: Ad. Rosnesbukta, Kurefjorden, Moss 30.6–1.7* (F) (*L. P. Simensen mfl.).

(Store deler av Europa og østover til Sentral-Asia; europeiske fugler overvintrer langs kysten av Vest-Afrika). Årets marginale forekomst har store likhetstrekk med foregående år da en voksen fugl fra Øra, Fredrikstad 26. juni var hele beholdningen.

Hornlunde *Fratercula corniculata* (0, 1, 0)

2009 TROMS OG FINNMARK: Ad. Hornøya, Vardø 10.8* (F) (E. Van de Put).

(Nordlige Stillehavet fra Sakhalin via Beringhavet til vestlige Canada). Ny art for Norge og Vest-Palearktisk! De eneste tidligere observasjonene fra Atlanterhavet er fra en koloni med lunde *F. arctica* på Dalrymple Rock, Nordvest-Grønland i sommersesongene 2002–2006 og 2013–2019 (Burnham mfl. 2020). Hvorvidt det dreier seg om ett og samme individ i hele 18-årsperioden er usikkert pga. manglende besøk i kolonien i perioden 2007–2012. Fuglen fra Hornøya ble fotografert av en besøkende belgisk fuglekikker, men sensasjonen var ikke

et faktum før han gikk gjennom bildene fra turen 12 år senere (Van de Put & Ebels 2022, Aarvak 2022). Det kan neppe utelukkes at dette dreier seg om samme individ som hadde tilhold på Grønland, avstanden mellom lokalitetene er «kun» 2800 km. En interessant parallell er det også i observasjonen av en silkepetrell *Pterodroma mollis* ved Nesseby 6. juni 2009. Det har blitt spekulert i om den fuglen kunne ha ankommet Varanger via Nordøstpassasjen, en teori som også kan anvendes på funnet av hornlunden samme sommer.

Amerikastorlom *Gavia pacifica* (0, 2, 2)

2021 ROGALAND: 1K Vistevika, Randaberg 11.12* (F) (E. H. Kvangraven).
TRØNDELAG: 2K Lina, Åfjord 18.–20.4* (F) (*J. Helle mfl.).

(Øst-Sibir, Alaska og Canada; overvintrer langs kysten av Øst-Asia og vestkysten av Nord-Amerika). To nye funn medfører en dobling av funntotalen, hvorav fuglen fra Randaberg var den første for Rogaland. Alle fire funnene dreier seg om fugler i sitt første leveår. Amerikastorlom er av utseende meget lik vår hjemlige storlom *G. arctica*, men savner i alle drakter sistnevntes markerte hvite felt på bakre flanke. Andre karakterer å fokusere på hos ungfugler er størrelse i sammenligning med andre lommer, nebb- og hodeform, kontraster og fordeling av mørkt og lyst i hode- og halstegningene, tilstedeværelse av mørk strek under haken og ev. mørkt bånd over undergumpen. Amerikastorlom er påtruffet én gang hver i Danmark, Finland og Sverige, mens det i Storbritannia er gjort ti funn.

Stork *Ciconia ciconia* (18/23 etter 1920, 103/114, 2/3)

2015 VIKEN: 2 ad. Vestby, Rakkestad 13.6* (F) (F. A. B. Nielsen).
2021 INNLANDET: Ad. Sandvoll, Grue 20.4* (F) (S. O. Ruud).
VESTFOLD OG TELEMAR: Ad. Borrevannet, Horten 27.4 (K. Grytnes, I. Lundstad). Ad. div. lok., Tønsberg 1.–6.5* (F) (T. Axelsen, O. Fagerbakke mfl.). 2 ad. Børsesjø, Skien 2. og 6.–7.6* (F) (*J. Novy, R. Bergby mfl.).

2 ad. Askerød, Sandefjord 8.6* (F) (K. B. Freng mfl.).

AGDER: Ad. Jåbekk, Lindesnes 27.–28.4* (F) (T. E. Høgås mfl.). Ad. Temse, Grimstad 29.–30.4* (F) (*T. Undhjem mfl.). 2 ad. Fiane, Tvedestrand 4.6* (F) (*T. G. Andersen mfl.). 2 ad. Lindgrøvan, Kristiansand 4.–5.6 og Vesthassel, Farsund 5.6* (F) (*B. Mørkve-Simonsen, G. Birkeland mfl.).

(Sør- og Sentral-Europa til Sentral-Asia, Nordvest- og Sør-Afrika; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Årets funn dreier seg i hovedsak om de samme vidt flygende fuglene. Den ensomme fuglen fra Borrevannet 27. april var trolig samme individ som dukket opp ved Jåbekk samme dag og siden kunne følges på returtrekk via Grimstad til Tønsberg. NSKF anser det også som sannsynlig at observasjonen fra Grue en uke tidligere dreide seg om samme individ. Deretter gikk det snaut fire uker før to fugler dukket opp sammen ved Skien 2. juni. Den ene av disse var merket med en metallring og viste seg å være merket som reirunge i Tyskland i 2019. Disse to fuglene fulgte sørlandskysten ned til Lista 5. juni før også de trakk i retur og sist ble sett ved Sandefjord 8. juni. Alle årets observasjoner oppsummeres altså til to funn av tre individer. Ytterligere to omstreifende fugler er plassert i kategori E, se lenger bak i rapporten.

Bronseibis *Plegadis falcinellus* (11/13, 16/17, 4/7)

2021 VIKEN: 1K+ Bøn, Eidsvoll 13.11* (F) (M. Eriksen-Deinoff).
VESTFOLD OG TELEMAR: 1K+ Nalumstranda, Naverfjorden, Larvik 10.11* (F) (K. Flannum).
MØRE OG ROMSDAL: min. 4 1K+ Sandsøya, Sande 21.–23.12* (F) (I. S. Bringsvor mfl.).
TRØNDELAG: 1K+ Strøm, Flatanger 20.12* (F) (*M. Strøm, F. Staven mfl.).

(Nesten kosmopolitisk; de nærmeste populasjonene finnes fra Sør-Europa til Sentral-Asia). Fire funn av syv individer er ny årsrekord. Fuglene på Sandsøya flyttet seg mellom to lokaliteter og muligens var fem individer involvert (Winnem 2022). Den ene av disse

Amerikastorlom (*Pacific Diver, Gavia pacifica*) Vistevika, Randaberg (RO) 11. desember 2021. Med to nye funn ble den norske funntotalen doblet i løpet av rapportåret. Foto: Endre Harvold Kvangraven.

Bronseibis (*Glossy Ibis, Plegadis falcinellus*) Strøm, Flatanger (TØ) 20. desember 2021. Med fire funn, hvorav en flokk på minst fire fugler, ble 2021 et rekordår for arten i Norge. Foto: Fredrik Staven.

var ringmerket i Spania. Fuglen fra Larvik var, kanskje noe uventet, det første funnet i Vestfold og Telemark. Årets forekomst var også vesentlig seinere enn tyngdepunkt av tidligere funn. Faktisk er det bare en fugl som ble skutt på Halten, Trøndelag 22. november 1945 (Dons 1946) som har dukket opp på en tilsvarende sein dato som årets fugler. De to funnene fra førjuls vinteren sammenfalt med en markant influks til NV-Europa, som brakte flere titalls fugler til Skottland og Irland, og med funn så langt nord som til havområdene utenfor Island.

Skjestork *Platalea leucorodia* (7/22, 27/49, 2/6)

2021 VIKEN: 2 2K Nordre Ovenbukt, Råde og Rosnesbukta, Kurefjorden, Moss 29.–30.6* (F) (*M. Nilsen mfl.).

AGDER: 4 ind. (1 ad. + 3 2K) Lista fyr, Farsund 5.6* (F) (*N. H. Lorentzen, *J. E. Røer mfl.).

ROGALAND: 4 ind. (1 ad. + 3 2K) Bjårvatnet, Hå 5.6 og Orrevatnet, Klepp 5.–18.6* (F) (2 ind. til 27.6) (*M. Kersbergen mfl.).

(Sør- og Sentral-Europa nord til Danmark og videre østover gjennom Asia til Stillehavet; europeiske fugler overvintrer rundt Middelhavet og i Nord-Afrika). Flokken som ble sett på trekkforsøk på Lista er identisk med den som senere samme dag dukket opp på Jæren. Dette er fjerde gang man har kunnet spore observasjoner av skjestork mellom Lista og Jæren. Rapportåret var det femte på rad med funn av arten i Norge; vår- og forsommerfunn har vært dominerende i denne perioden. Denne utviklingen kan spores tilbake til en nesten eksplosjonsartet økning i bestanden sør for Nordsjøen.

Kuhegre *Bubulcus ibis* (0, 11/12, 7/8)

2021 VIKEN: Ad. Steinsletta og Hårum, Hole og Bråk og Tolpinrud, Ringerike 22.–26.4* (F) (*J. F. Hornemann, V. Bunes, T. Pettersen mfl.).

VESTFOLD OG TELEMAR: Ad. Maurud gård, Tinn 20.4* (V) (H. Bjørtuft).

AGDER: Ad. Kvåle, Bygland 19.4* (F) (*J. K. Hansen mfl.). 1K Løgan, Flekkfjord 29.10* (F) (*W. Tårnes mfl.). 1K

Kyrvestad, Valle 3.–4.11* (F) (T. Gruer mfl.).

ROGALAND: 1K+ Todnembakken, Randaberg 20.11* (F) (O. Harestad).

VESTLAND: 1K+ Rubbestad, Bømlo 30.10* (F) (K. Furu).

TRØNDEL: 1K+ Strømmen, Indre Fosen 31.10–1.11* (F) (*O. Rygh mfl.).

1K+ Rusasetvatnet, Austrått og Karlsenget, Ørland 8.–9.11* (F) (H. Dahlby mfl.).

NORDLAND: 2 1K+ Løp, Bodø 13.–14.11* (F) (1 ind. til 20.11) (T. E. Kristiansen, T. Aakre mfl.).

(Sør-Europa, Afrika, Nord- og Sør-Amerika). Kuhegre er tett knyttet til husdyr, men ikke bare kyr slik navnet antyder. Årets fugler var ikke kresne i så henseende og ble i tillegg til kyr også sett sammen med hester, sauer og geiter. Alle observasjonene i april dreier seg om samme mobile individ som flyttet seg fra Setesdal via indre Telemark til Ringerike; se Winnem (2021 a). I sistnevnte kommune ble den også det første funnet av kuhegre for Viken. Forekomsten på høsten er langt mindre oversiktlig, men uten tvil den største i Norge noensinne. Begge observasjonene fra Trøndelag regnes som trolig samme individ. Det kan ikke utelukkes at denne fuglen fortsatte nordover og møtte en artsfrende ved Bodø, men funnet fra sistnevnte lokalitet regnes likevel som et separat funn av to individer. Bilder av fuglen(e) fra Flekkefjord og Valle viser ungfuglens diagnostiske diffust mørke nebbspiss. Fuglene fra Trøndelag og Nordland hadde derimot helt gule nebb. Dokumentasjonen fra observasjonene i Rogaland og Vestland tillater dessverre ikke detaljstudier av nebbfargen. I teorien kan én omstreifende fugl stå for alle fire observasjonene fra de sørvestre delene av landet, men andre faktorer tyder på at flere fugler var involvert i forekomsten. NSKF har derfor valgt å anse alle disse fire observasjonene som «mulig samme» dvs. at de teller som fire separate funn. Årstotalen ender dermed på hele syv funn av åtte individer. Også

Bilde neste side: Kuhegre (Cattle Egret, Bubulcus ibis) Kyrvestad, Valle (AG) 4. november 2021. Kuhegre er en art som ofte trekker inn mot husdyr og dermed lett blir lagt merke til. Totalen på syv funn kan derfor inneholde noen gjengangere, men er like fullt ny årsrekord for Norge. Foto: Thomas Gruer.

i resten av Norden er arten på fremmarsj med fire funn i Danmark, tre i Finland og ett i Sverige i løpet av rapportåret.

Purpurhegre *Ardea purpurea* (6, 5, 1)

2021 AGDER: 1K Lygna ved Prestnes og Bringsjordnes, Lyngdal 14.–31.10* (F) (*K. M. Torland mfl.).

(Sør- og Sentral-Europa nord til Nederland, Afrika og sørlige Asia; europeiske fugler overvintrer i Afrika sør for Sahara). Denne stasjonære ungfuglen utgjør det første funnet i Agder. Den norske forekomsten av purpurhegre kan grovt sett deles opp i fire vårfunn, to sommerfunn, fem høstfunn og ett vinterfunn. Interessant nok har alle de fem funnene fra høsten, årets fugl inkludert, dukket opp i den svært snevre perioden 12.–15. oktober. Purpurhegre er ikke overraskende mer regelmessig i de øvrige nordiske landene med 24 funn i Danmark, 13 i Finland og hele 44 i Sverige. I rapportåret ble det imidlertid bare gjort ett funn hver i Danmark og Sverige, begge fra våren.

Steppeørn *Aquila nipalensis* (1, 8, 1)

2021 NORDLAND: 3K Røstlandet, Røst 4.–5.5* (F) (*E. Grønningsæter, S. Baines).

(Fra Kaukasus øst til nordlige Kina; den vestlige underarten *orientalis* overvintrer i Øst-Afrika). Dette er det tidligste vårfunnet i Norge. Selv om steppeørn er en utpreget trekkfugl har arten flere ganger overvintret i Sør-Sverige, og observasjoner av det som ble antatt å være samme individ på Karmøy i november 2016 og ved Arendal i januar 2017 tyder på at overvintring har blitt forsøkt også her til lands. Nord-Norge fra Lofoten og nordover står for seks av de norske funnene. Fuglen fra Røst kunne aldersbestemmes til 3K ut fra mytemønster i vingene, og var dermed beviselig et annet individ enn en 2K-fugl som dukket opp i Sverige i november. Se Grønningsæter (2021) for nærmere omtale av observasjonen på Røst.

Enghauk *Circus pygargus* (2, 101, 4)

2021 VIKEN: Ad. ♀ Hov, Onsøy, Fredrikstad

10.–11.5* (F) (*A. H. Hansen mfl.). Ad. ♂ Auberghølen, Jonsten og Rosnes, Råde og Moss 10.–13.5* (F) (*T. Vang, E. Mosand, M. Nilsen mfl.).

AGDER: 2K+ ♂ Åskot, Lindesnes 26.6 (M. Helberg). 1K Slevdalsvann, Farsund 26.–28.9 (*T. B. Vestøl, T. Bollingmo).

(Europa nord til Danmark og Sørøst-Sverige og videre østover til Sentral-Asia; overvintrer i Afrika sør for Sahara og i India). Fire funn er rundt gjennomsnittet for det siste tiåret. De to funnene fra gamle Østfold fylke er også svært typiske både med hensyn til sted og tid. Midt-sommerfunn, som hannen fra Lindesnes, eller høstfunn som ungfuglen fra Lista, er derimot langt mer uvanlig. Sistnevnte fugl er faktisk det nest seneste i Norge noensinne, bare slått av en ungfugl fra Klåstadkilen, Larvik 30. september 2007.

Tårnugle *Tyto alba* (12, 12, 2)

T. a. guttata (10, 3, 2)

2021 VIKEN: 2K+ funnet død Nordre Ysen gård, Lillestrøm 26.1* (F) (H. Rypdal, H. Semb).

VESTFOLD OG TELEMARKE: 2K ♀ funnet død Store Bergan, Sandefjord 12.3* (F) (P. Eriksen).

(Europa nord til Skottland og Danmark, også Midtøsten og Afrika). Tårnugler som forviller seg til Norge går ofte en ublid skjebne i møte. Foruten årets to funn dreier også seks tidligere funn seg om eksemplarer som er funnet døde. I tillegg er det fem funn av fugler som ble funnet i live, men som senere døde. Fra eldre tider dreier seks funn seg om fugler som ble skutt eller på annen måte avlivet med vilje. Sammenlagt endte altså 19 av 26 fugler sine dager i Norge. Av ordinære feltobservasjoner finnes det kun fire, hvorav to er fra installasjoner i Nordsjøen. Fuglen som ble funnet død i Sandefjord var ringmerket som 46 dager gammel reirunge ved Uitgeest, Nederland 28. august 2020.

Blåkinibieter *Merops persicus* (0, 2, 1/7)

2021 NORDLAND: 7 2K+ Tjuvneset, Værøy 4.6* (F) (J. Alsvik).

Purpurhegre (Purple Heron, *Ardea purpurea*) Bringsjordnes, Lyngdal (AG) 30. oktober 2021. Arten er meget sjelden i Norge. Denne stasjonære ungfuglen var første funn i vårt sørligste fylke. Foto: Per Morten Selle.

Steppørn (Steppe Eagle, *Aquila nipalensis*) Røstlandet, Røst (NO) 4. mai 2021. Fuglen fra Røst var bare den tiende for landet og et ganske uventet syn ytterst ute i havgapet. Foto: Eirik Grønningsæter.

(Nordvest-Afrika, Midtøsten og Vest-Asia; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Selv om blåkinibieter er sett to ganger tidligere i Norge (Øygarden juni 1998 og Askvoll juli 2018) må dette funnet kunne sies å være det mest oppsiktsvekkende i Norge i løpet av hele rapportåret. Blåkinibieter er meget sjelden i Nord-Europa og at en flokk på hele syv individer skulle dukke opp på Værøy, godt innenfor Polarsirkelen var det neppe noen som kunne forestille seg på forhånd. Funnet må utvilsomt være det nordligste i verden. Fra resten av Norden foreligger det tre funn fra både Danmark og Finland, mens det i Sverige er gjort hele åtte funn. Alle disse dreier seg i likhet med de to tidligere norske om enkeltindivider. Finland og Sverige har to maifunn hver, mens funntoppen i Norden ligger i juni. Se Alsvik (2021) for en kort finnerberetning om flokken på Værøy.

Brunvarsler *Lanius cristatus* (0, 6, 4)

2021 AGDER: 1K Lista fyr, Farsund 13.–28.11* (F) (*K. Klungland, G. Gundersen mfl.).

ROGALAND: 1K Ydstebøhavn, Kvitsøy 17.–23.10* (F) (*T. A. Olsen, K. Bekkeli mfl.). 2K+ Orre, Klepp 3.–4.11* (F) (*E. Ween mfl.). 2K+ Medhaug, Karmøy 23.–25.11* (F) (*E. Wiik mfl.).

(Sibir og Øst-Asia; overvintrer India, Sørøst-Asia og Indonesia). Fire funn er klar ny årsrekord, det er også første gang mer enn én fugl er sett i ett og samme år. Fuglen fra Lista er første funn i Agder, mens de to voksne fuglene fra hhv. Jæren og Karmøy er de første av denne alderen som er sett i Norge. Årets tre funn fra Rogaland bidrar sterkt til at fylket befester sin posisjon som landets beste for arten med halvparten av landets funn. Brunvarsler viser en økende trend også i resten av Nord-Europa. I Sverige fikk man det tredje funnet i slutten av oktober, mens Finland slo til med sine fire første funn i løpet av rapportåret. Interessant nok var det første av disse en fugl sett i begynnelsen av juli. Mest markant har økning i funnfrekvens likevel vært i Storbritannia, der både 2019 og 2020 hadde syv funn. Totalt er det til gjort hele 40 funn av arten der.

Brunvarsler (Brown Shrike, *Lanius cristatus*) Ydstebøhavn, Kvitsøy (RO) 17. oktober 2021. Dette var den første av hele fire fugler i løpet av seinhøsten, noe som selvsagt utgjør ny årsrekord. Foto: Tor Olsen.

Blåkinnbietere (*Blue-cheeked Bee-eater, Merops persicus*) Tjuvneset, Værøy (NO) 4. juni 2021. Syv blåkinnbietere i flokk langt nord for Polarsirkelen må sies å være et av de mest utrolige funnene noen gang i Norge. Heldigvis ble hele flokken behørig dokumentert med bilder av den heldige finneren. Begge bilder: John Alsvik.

Rosenvarsler *Lanius minor* (2, 57, 3)

2021 VIKEN: 2K+ ♂ Støttum, Vestby 1.–3.7* (F) (*H. Lafjell mfl.).

AGDER: 1K Kjerkevågen, Lindesnes 8.11* (F) (*K. M. Torland mfl.).

TRØNDELAG: 2K+ Sula, Frøya 26.8–15.9* (F) (*J.-E. Eilertsen mfl.).

(Sørøst-Europa til Sentral-Asia; overvintrer i sørlige Afrika). Ungfuglen fra Kjerkevågen overtar tittelen som landets seineste funn fra en voksen hunn på Sandsøya, Møre og Romsdal 4.–6. november 2015. Tre funn er omtrent på gjennomsnittet for det siste tiåret. Den geografiske spredningen på årets funn er også et nokså typisk trekk ved artens forekomst i Norge.

Rødhodevarsler *Lanius senator* (6, 42, 2)

2021 VIKEN: 2K+ ♂ Fuglenebb, Torsnes, Fredrikstad 30.10–8.11* (F) (*M. Olsen mfl.).

ROGALAND: 1K Nordvik, Utsira 25.9–3.10* (F) (*Ø. B. Nilsen, H. Heggland, G. Mobakken mfl.).

(Middelhavsområdet til Sørvest-Asia; overvintrer i Vest- og Sentral-Afrika). Den voksne fuglen fra Fredrikstad er det seineste funnet av arten i Norge. En ungfugl dukket opp på samme dato på Lista i 2019, men holdt ut «bare» til 6. november. I likhet med de to foregående artene ble ekstremumsdato på høsten altså skjøvet to dager ut dette året. I det hele tatt har en forskyvning av funnbildet mot høsten vært en pågående trend for rødhodevarslernes vedkommende. Syv av ti funn de siste fem årene stammer fra høsten, mens det totale funnbildet fra og med førstefunnet i 1954 viser en lik fordeling mellom vår- og høstfunn.

Fjellkalanderlerke *Melanocorypha bimaculata* (0, 2, 1)

2021 VESTLAND: 2K+ Lekve, Ulvik 8.–13.5* (F) (*G. Bjørsvik, O. Erdal).

(Vest-Asia fra Tyrkia til Kasakhstan; overvintrer fra Nordøst-Afrika til Nordvest-India). Med de to tidligere norske funnene fra hhv. Ona, Møre og Romsdal i august–oktober 2000 og Karmøy,

Rogaland i juni 2018 virker fjellkalanderlerke å ha en forkjærlighet for Vestlandet. Lokaliteten for årets funn, langt inne i Hardangerfjorden, må likevel sies å være nokså uventet. Fra resten av Norden foreligger totalt tolv funn, hvorav fem til forskjell fra de norske fuglene har dukket opp vinterstid. Det eneste øvrige funnet i våre naboland i løpet av rapportåret var dog fra slutten av juni i Finland. Se ellers Kuhn (2021) for en god oppsummering av artens forekomst i Europa.

Amursvale *Cecropis daurica* (1, 112/116, 4)

2017 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ Jomfruland, Kragerø 19.5 (C. Sunding).

C. d. rufula (0, 89/93, 3)

2021 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ Nautesund, Midt-Telemark 29.4* (F) (*E. Landsverk mfl.).

ROGALAND: 2K+ Grødalandskogen, Hå 2.5* (F) (*P. H. Pedersen mfl.).

TRØNDELAG: 2K+ Litlvatnet, Orkland 18.5* (F) (*Ø. Hegge mfl.).

(Middelhavsområdet, Midtøsten og Sentral-Asia; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Med fire funn av amursvale, hvorav de tre listet over tilhørte den vestlige underarten, havner rapportåret noe under gjennomsnittet for det siste tiåret. Amursvale er typisk en av de tidligste av vårspecialitetene blant sjeldne spurvefugler, og opptredenen fra år til år er trolig mye påvirket av værforholdene. Våren 2021 var lenge kald, noe som medførte forsinket ankomst for mange av våre hjemlige trekkfugler. Det var derfor ikke uventet at amursvale hadde en moderat opptreden her til lands dette året.

C. d. daurica/japonica (0, 5, 1)

2021 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ Nevlungstranda, Larvik 23.5* (F) (*B. H. Larsen, *E. Larsen mfl.). 2K+ Klåstadkilen, Larvik 24.5 (*P. K. Slagsvold mfl.).

(Østlige Asia; overvintrer i Sørøst-Asia). Fuglen fra Klåstadkilen ble ikke dokumentert med bilder, men beskrivelsen indikerer at det dreide seg om en av de østlige underartene. Ettersom avstanden til Nevlungstranda ikke er mer enn

Fjellkalanderlerke (*Bimaculated Lark*, *Melanocorypha bimaculata*) Lekve, Ulvik (VL) 13. mai 2021. Det tredje funnet av arten i Norge, alle stammer fra Vestlandet. De to forrige har dog i motsetning til årets fugl dukket opp ytterst ved kysten. Foto: Ove Erdal.

Amursvale (*Red-rumped Swallow*, *Cecropis d. daurica/japonica*) Nevlungstranda, Larvik (VT) 23. mai 2021. Dette var det sjette funnet av dette østlig underartsparet i Norge. Antatt samme fugl ble dagen etter funnet igjen ved Klåstadkilen et par mil lenger nordøst. Foto: Terje Pettersen.

20 km antas det derfor at dette var samme individ. En østlig amursvale som ble fotografert på Skagen, Danmark 2. juni, bare en drøy uke etter observasjonene fra Larvik viste seg imidlertid å være et annet individ. Fuglen fra Skagen var første funn av dette underartsparet i Danmark, mens Norge er landet i Europa med flest funn.

Eikesanger *Phylloscopus bonelli* (1, 14, 0)

2015 ROGALAND: 1K rm. Søre merkeskog, Utsira 5.–6.10* (F, DNA) (*Ø. B. Nilsen, G. Mobakken mfl.).

(Sørvest-Europa og Nordvest-Afrika; overvintrer i Vest-Afrika). Denne fuglen er tidligere publisert som ubestemt eike-/furusanger *P. bonelli/orientalis*, men etter ny sekvensering av innsamlet genetisk materiale har det nå lyktes å fastslå at det dreide seg som den vestlige parten av artsparet. Denne fuglen utgjør dermed det tredje funnet av eikesanger i Norge fra 2015.

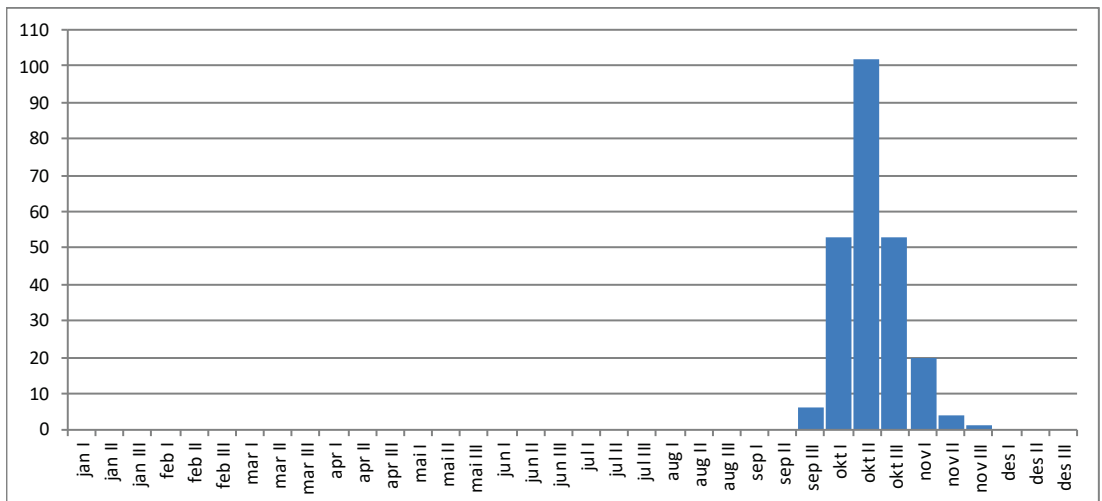
Blekbrynsanger *Phylloscopus humei* (0, 53, 3)

2021 VESTFOLD OG TELEMARK: 1K+ rm. Jomfruland, Kragerø 13.10* (F, L) (J. H. Magnussen, R. Magnussen mfl.).
ROGALAND: 1K+ Varen, Utsira 18.10* (V, L) (*J. M. Abrahamsen mfl.).
1K+ Vikskogen, Klepp 8.–13.11* (F) (*T. Berg mfl.).

(Sentral-Asia fra Altaj til Nordvest-Himalaya og Kina; overvintrer India og Sørøst-Asia). Blekbrynsanger har vist en bemerkelsesverdig stabil forekomst i Norge de siste ti årene. Årets forekomst passer også fint inn i funnmønsteret både geografisk og tidsmessig. Fra resten av de nordiske landene meldes det derimot om et år under gjennomsnittet. Danmark og Finland hadde to funn hver, mens Sverige som har hele 121 funn til og med 2020, fikk kun tre nye funn høsten 2021. Den første av disse var en fugl som ble ringmerket på øya Landsort ca. 65 km sør for Stockholm. Det var denne fuglen som to uker senere ble funnet igjen på Jæren, 700 km rett vest for merkestedet. Fuglen fra Utsira bar ring på høyre bein, det samme beinet som fuglen fra Jomfruland ble merket på, men dessverre lot ikke denne seg avlese.

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus* (14, 214, 11)

2021 VESTFOLD OG TELEMARK: 1K+ rm. Store Færder, Færder 13.10* (F) (S. Eide, A. Hangård, T. Larsen).
AGDER: 1K+ Østhasselstrand, Farsund 26.10* (F) (K. M. Torland). 1K+ rm. Slevdalsvann, Farsund 29.10* (F) (*T. B. Vestøl, N. H. Lorentzen mfl.).
1K+ Skollevollmarka, Farsund 31.10* (F) (*F. Tjessem mfl.). 1K+ Østhassel-

Figur 6. Norske funn av fuglekongesanger fordelt på tidagersperioder. Norwegian records of Pallas's Leaf Warbler by 10-day periods.

Blekbrynsanger (Hume's Leaf Warbler, *Phylloscopus humei*) Vik, Klepp (RO) 8. november 2021. Denne fuglen ble ringmerket på Landsort, Sverige 24. oktober samme år. Den tilbakela de drøyt 700 km vestover på 15 dager. Foto: Tore Berg.

Fuglekongesanger (Pallas's Leaf Warbler, *Phylloscopus proregulus*) Skollevollmarka, Farsund (AG) 31. oktober 2021. Med hele 239 publiserte funn anser NSKF at videre kvalitetssikring av arten nå kan fortsette på regionalt nivå. Foto: Tor Olsen.

strand, Farsund 10.11* (F) (K. M. Torland). 1K+ Dolsvåg, Kristiansand 10.–11.11 (*Ø. Fjeldsgård mfl.).

ROGALAND: 1K rm. Revtingen OS, Klepp 18.10* (F) (*A. T. Mjøs mfl.). 1K+ Herberg, Utsira 18.10* (F) (J. Langbråten mfl.). 1K+ Rossabøskogen, Hauge-sund 31.10* (F) (*R. Berg mfl.). 1K+ rm. Søre merkeskog, Utsira 31.10* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.). 1K+ Vikskogen, Klepp 13.11* (F) (*B. Mo mfl.).

(Sørøst-Sibir, Mongolia og Mandsjuria; overvintrer i Sørøst-Asia). Man må 18 år tilbake for å finne en bedre årssum enn årets 11 individer, idet 2003 hadde hele 25 funn. Det kan være verdt å merke seg at mediandato for forekomsten i 2021 var rundt to uker senere enn for den totale funnmassen i Norge. Et særtrekk ved den geografiske spredningen var at både Agder og Rogaland hadde fem funn. Faktisk er året det beste for arten noensinne i Agder. Fuglekongesanger er med dette dokumentert påtruffet i Norge 239 ganger til og med utgangen av 2021. I tillegg ble det, særlig i 1980- og 1990-årene, gjort flere funn som aldri har vært forelagt NSKF. I motsetning til flere av våre naboland er fuglekongesanger ikke påtruffet om våren i Norge. Selv om arten viser en avtagende funnfrekvens er det bare tre år helt uten funn siden 1994. Arten er også lett gjenkjennelig og har et tydelig etablert funnbilde både geografisk og tidsmessig (Figur 6). På dette grunnlag er fuglekongesanger tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2022; videre kvalitetssikring av funn overlates til LRSK. Ev. tidligere upubliserte funn frem til 2021 ønskes imidlertid fremdeles innsendt til NSKF.

Viersanger *Phylloscopus schwarzi* (0, 19, 1)

2021 ROGALAND: 1K+ Austre plantning, Utsira 9.–10.10* (F) (*B. Mo, *A. B. Simonsen, *M. Tjemsland mfl.).

(Sørøst-Sibir fra Altaj til Stillehavet samt nordlige Mongolia; overvintrer i Sørøst-Asia). I motsetning til søsterarten brunsanger har viersanger vist en forholdsvis stabil forekomst i Norge siden 1990-tallet. Årets funn var det første i landet siden en fugl på Skomvær, Røst 27. september

2017. Dette var det åttende funnet fra Utsira som dermed er landets klart beste lokalitet for arten. Sammenlignet med resten av Norden er viersanger langt mer sjelden i Norge. Funn-totalene er 31 både i Danmark og Finland og ikke mindre enn 113 i Sverige. Rapportåret var imidlertid et moderat år i Skandinavia med kun ett funn i Danmark og tre i Sverige utover fuglen fra Utsira.

Brunsanger *Phylloscopus fuscatus* (1, 75, 13)

2021 AGDER: 1K rm. Slevdalsvann, Farsund 13.10* (F) (*N. H. Lorentzen mfl.).

ROGALAND: 1K+ Boreskogen, Klepp 23.–26.10* (F) (*T. O. Stakkeland mfl.). 1K+ Krossberg, Stavanger 29.10 (P. Grogan). 1K+ Reveparken, Klepp 31.10 (*T. Berge, D. Drangland). 1K+ Ergavatnet, Klepp 2.–3.11 (*K. Mjøsnes, E. Ween). 1K+ Orre, Klepp 2.–6.11* (F) (*K. Mjøsnes mfl.). 1K rm. Søre merkeskog, Utsira 3.–8.11* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.). 1K+ Sandhåland, Karmøy 7.11* (F) (*E. Wiik mfl.). 1K+ Grødalandskogen, Hå 8.11 (K. Mjøsnes). 1K+ Refsnes, Hå 13.11* (F, L) (S. Lode). NORDLAND: 1K+ Nordland, Værøy 29.9* (F) (*J. Alsvik mfl.). 1K+ Kalvøya, Røstlandet, Røst 3.–5.10* (F) (*K. E. Vidal mfl.).

TROMS OG FINNMARK: 1K+ Sørspissen, Tromsøya, Tromsø 2.10* (F, L) (*J. Höper mfl.).

(Sibir, Mongolia og nordlige Kina; overvintrer fra Nordøst-India til Sørøst-Asia). De 13 nye funnene er en god oppfølging av rekordåret 2020. De tre beste årene for arten har alle kommet i løpet av de siste fem årene, en periode som står for over halvparten av de norske funnene. I likhet med fjoråret er det Jæren, med syv funn, som er det beste området for arten. Det mest iøynefallende særtrekket med årets forekomst er likevel de tre funnene fra våre to nordligste fylker. Fra tidligere forelå kun tre funn fra Nordland, så fuglen fra Tromsø utgjør første funn for Troms og Finnmark, og det er følgelig landets nordligste funn.

Einersanger (Green Warbler, *Phylloscopus nitidus*) Sula, Frøya (TØ) 28. september 2021. I likhet med fuglen som ble ringmerket på Værøy tidligere samme måned var også denne fuglen adult. Foto: Jon Helle.

Einersanger *Phylloscopus nitidus* (0, 1, 2)

2021 TRØNDELAG: 2K+ rm. Sula, Frøya 28.9* (F) (*M. Vang, K. Hellandsjø mfl.).
NORDLAND: 2K+ rm. Gamleskogen, Værøy 4.–14.9* (F, L) (T. Berg).

(Kaukasus, nordlige Iran og nordvestre Afghanistan; overvintrer sørvestre India og Sri Lanka). Landets første funn ble gjort på Jomfruland så nylig som 8. juni 2020. At man et drøyt år senere skulle få to nye funn var derfor svært uventet. At begge årets funn var voksne fugler om høsten bidrar enda mer til det uventede momentet i forekomsten. Begge fuglene hadde fullført partiell myting og det er derfor umulig å si noe om de hadde ankommet landet relativt nylig, eller om de hadde oppholdt seg på nordlige breddegrader helt siden våren. I Danmark ble landets tredje einersanger sett på Skagen 7. september, mens det tiende funnet for Storbritannia var nok en voksen fugl som ble ringmerket i Yorkshire 9. september. Disse fire funnene i løpet av tre september-uker utgjør en unik høstforekomst i Nord-Europa. Funnet fra Sula er nærmere omtalt av Hellandsjø (2021).

Østsanger *Phylloscopus trochiloides*

(2, 129/134, 1)
2021 ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Herberg, Utsira 28.6* (F) (*G. Mobakken mfl.).

(Nordøst-Europa til Vest-Sibir; overvintrer i India og Sørøst-Asia). En årstotal på kun ett funn er meget svakt, ikke minst sammenlignet med den langt sjeldnere søsterarten einersanger som hadde to funn i rapportåret. Heller ikke funndato er helt typisk ettersom vårfunn tradisjonelt har en funntopp helt i slutten av mai og første halvdel av juni. Merk at tidligere funntotal er korrigert, se under rettelser lenger bak i rapporten.

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus*

(7, 124, 9)
2021 VIKEN: 2K+ ♂ sy. Bergsjøen, Halden 23.–24.5 (*M. Olsen mfl.). 2K+ ♂ sy. Nordre og Søndre grav, Fredrikstad 2.–22.6* (F) (*G. Kristensen, *T. O. Stakkeland, *E. Ween mfl.).
VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ ♂ sy. Moutmarka, Færder 18.–19.5*

(F) (*J. Stenersen mfl.). 2K+ Børse-
sjø, Skien 18.–19.5* (F) (*M. Kleiva,
R. Magnussen).

AGDER: 2K+ ♂ sy. Slevdalsvann, Far-
sund 16.5* (F) (*K. S. Olsen, *T. B.
Vestøl mfl.). 2K+ ♂ sy. Slevdalsvann,
Farsund 27.5* (V, L) (*T. B. Vestøl mfl.).
2K+ ♂ sy. Temse, Grimstad 29.5–5.7*
(F) (*E. Ween mfl.). 1K rm. Slevdals-
vann, Farsund 7.9* (F) (*G. Gundersen
mfl.).

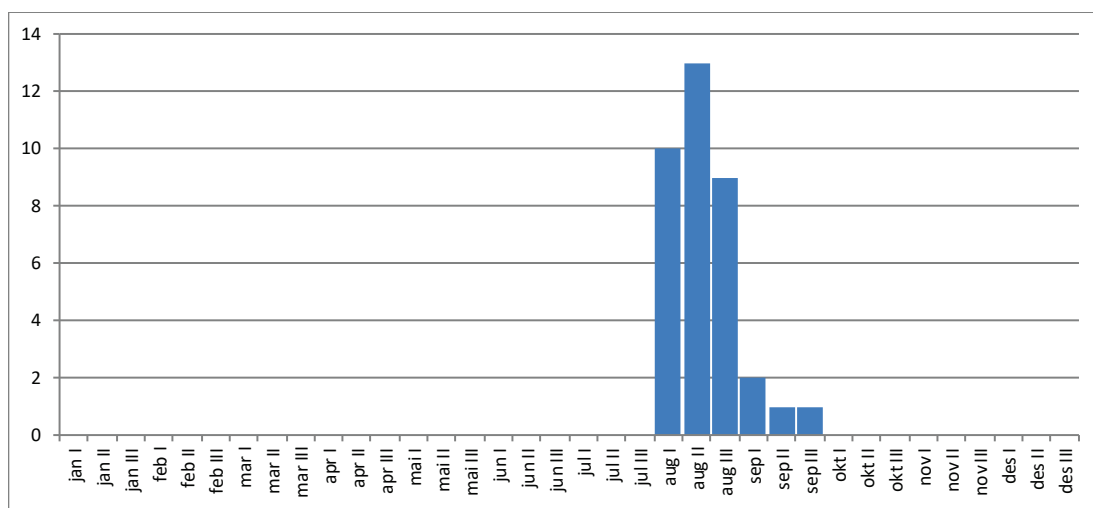
ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Vassbø,
Frøylandsvatnet, Time 13.–29.6* (L)
(*M. Tjemsland mfl.).

(Europa nord til Midt-Sverige og Finland, Sør-
vest- og Sentral-Asia; overvintrer i Afrika sør for
Sahara). Årets funn av trostesanger er et godt
speilbilde av den totale forekomsten i Norge.
Majoriteten av funnene er gjort i lavlandet
rundt Oslofjorden samt i kystnære områder på
Sørvestlandet. Arten har en markant funntopp
i andre halvdel av mai og første halvdel av juni,
hvorav de fleste funn dreier seg om syngende
fugler. Bare om lag 10 % av funnene dreier seg
om høstfunn, hvor begynnelsen av september
utmerker seg med en liten funntopp. Arten viser
en stabil til svakt økende trend i Norge og har
med unntak av 2001 vært årlig siden 1983.
På dette grunnlag anses trostesangerens opp-
trede i Norge å være tilstrekkelig dokumentert

til at videre kvalitetssikring av funn kan fore-
tas på fylkesnivå. Arten tas derfor ut av NSKFs
rapporteringsliste fra og med 2022. Merk at
statistikken er nedjustert med ett funn; se under
revurderinger lenger bak i rapporten.

Vannsanger *Acrocephalus paludicola* (1, 34, 1)
2021 AGDER: 1K rm. Slevdalsvann, Farsund
13.8* (F) (*N. H. Lorentzen mfl.).

(Lokalt i Øst-Europa; overvintrer i Vest-Afrika).
Av den norske funntotalen stammer 30 funn fra
Agder, hvorav 25 fra Lista. Av disse igjen dreier
hele 20 funn seg om fugler fanget i Slevdals-
vann. Etter årtusensskiftet er det gjort seks funn
i Norge, samtlige av disse i løpet av de to første
ukene av august. Funntoppen for alle norske
funn er derimot noe senere med mediandato
17. august (Figur 7). Den globale bestanden av
vannsanger er redusert med 95 % siden begyn-
nelsen av 1900-tallet. Særlig har det vært en
kraftig nedgang i den østlige delen av bestan-
den der grensen for utbredelsen har skrumpet
inn med hele 4000 km (Keller mfl. 2020). At
funnbildet i Norge har endret seg både mht. til
færre funn og tidligere funndatoer kan trolig ses
i sammenheng med dette. Det kan være natur-
lig å anta at eldre funn fra slutten av august og
september har vært fugler med et østligere opp-
hav.

Figur 7. Norske funn av vannsanger fordelt på tidagersperioder. Norwegian records of Aquatic Warbler by 10-day periods.

Trotesanger (*Great Reed Warbler, Acrocephalus arundinaceus*) Slevdalsvann, Farsund (AG) 7. september 2021. Dette var det eneste høstfunnet i rapportåret. Ettersom arten er tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2022, blir dette den siste trostesangeren vurdert av komiteen. Foto: Jonas Langbråten.

Åkersanger *Acrocephalus agricola* (0, 41, 4)

2021 AGDER: 2K+ rm. Slevdalsvann, Farsund 9.8* (F) (*T. A. Olsen mfl.). 1K rm. Slevdalsvann, Farsund 5.9* (F) (*N. H. Lorentzen mfl.).

ROGALAND: 2K+ rm. Søre merkeskog, Utsira 5.6* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ sy. Vigra, Giske 22.–29.6* (F) (*E. Blindheim mfl.).

fra Utsira var det niende funnet derfra, hvorav syv har vært vårfunn. De eneste vårfunnene i Norge utenom Utsira er en syngende fugl fra Røstlandet i juni 2018 og årets fugl fra Vigra. Sistnevnte er det første av en revirhevdende fugl i passende hekkebiotop i Norge. Både rørsanger *A. scirpaceus*, myrsanger *A. palustris* og busksanger *A. dumetorum* er relativt nylig innvandrede arter til landet, vil åkersanger bli den neste *Acrocephalus*-arten som etablerer seg som hekkefugl?

(Svartehavet til Sentral-Asia; overvintrer i India). De tre ringmerkede individene følger det etter hvert etablerte funnmønsteret for arten. Lista er landets beste lokalitet med totalt 15 funn, alle ringmerkede fugler fra august til oktober. Fuglen

Ramasanger *Iduna rama* (0, 7, 1)

2021 NORDLAND: 1K rm. Selvær, Træna 9.9* (F) (*B. Nyberg, J. Ringstad).

Ramasanger (Sykes's Warbler, *Iduna rama*) Selvær, Træna (NO) 9. september 2021. Samtlige åtte ramasangere som er dokumentert i Norge er sett i september. Foto: Jill Ringstad.

Spottesanger (Melodious Warbler, *Hippolais polyglotta*) Herberg, Utsira (RO) 25. mai 2021. Dette var det fjerde funnet av arten på øya, som dermed har halvparten av de norske funnene. Begge bilder: Håkon Heggland.

(Sentral-Asia fra Kaspiahavet til nordvestre Kina og sør til Persiagulfen; overvintrer i India og Sri Lanka). De forrige funnene i Norge ble begge gjort i september 2012 i form av en fugl på Skomvær, Røst 28. september og en fugl på nettopp Selvær 24.–25. september. Med andre ord er de tre siste ramasangerne alle sett i Nordland. September er definitivt tiden for å finne arten her til lands da samtlige åtte funn er fra denne måneden. Ett av disse gjelder dog en fugl som først ble funnet 30. august, men siden sett frem til 1. september. Finlands tredje ramasanger ble ringmerket på Lågskär, Åland 27. september og var det eneste øvrige funnet i Norden i 2021. Sverige har fem funn, det forrige i 2019, mens arten ennå ikke er påtruffet i Danmark. I Storbritannia er det gjort 19 funn, hvorav det siste stammer fra Blakeney Point, Norfolk 3. september 2021.

Spottesanger *Hippolais polyglotta* (0, 7, 1)
2021 ROGALAND: 2K+ Herberg, Utsira
25.5* (F) (H. Heggland).

(Sørvest-Europa og Nordvest-Afrika; overvintrer i Vest-Afrika). Dette er fjerde funn av arten fra Utsira, som dermed har halvparten av Norges funn. Man finner også igjen en toveis fordeling mellom sesongene der halvparten av funnene stammer fra våren i perioden fra 4. mai til 11. juni, mens de resterende er fra høsten vel spredt i perioden fra 14. august til 2. november. Både Danmark og Sverige har syv funn, også der jevnt fordelt mellom vår og høst, men ingen fra 2021.

Sumpsanger *Locustella luscinioides* (2, 34, 3)
1995 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ rm. Gåsvatnet, Smøla 10.–14.6 (K. O. Bøklepp, E. L. Dahl, B. G. Stokke mfl.).
2021 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ ♂ sy.

Rødbrystsanger (Western Subalpine Warbler, *Curruca iberiae*) Orre, Klepp (RO) 26. mai 2021. Identifikasjon av hunnfargede «rødstrupesangere» er særdeles utfordrende, men denne fuglen lot seg sikkert bestemme vha. DNA-sekvensering. Foto: Alf Tore Mjøs.

Vassbånn, Borrevannet, Horten 10.5–6.6* (F, L) (K. Flannum, K. Grytnes mfl.).
 AGDER: 2K+ ♂ sy. Temse og Landvik-vannet, Grimstad 13.–18.5* (L) (*J. Svensson, R. J. Fjærbu mfl.).
 ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Engelsvolltjernet, Klepp 24.5–24.6* (F, L) (*P. T. Haarr mfl.).

(Europa nord til Danmark og Sør-Sverige, videre østover til Sentral-Asia, Nordvest-Afrika; overvintrer i Afrika sør for Sahara). De tre fylkene med funn i rapportåret er også landets beste fylker for arten totalt sett med 15 funn i Rogaland, syv i Agder og fem i Vestfold og Telemark. Vårfunn er dominerende i det norske funnmaterialet, men det er bare en fugl fra Orrevatnet, Rogaland 7. mai 2018 som har dukket opp tidligere enn årets fugl fra Borrevannet. Tre funn er en tangering av tidligere årsrekord.

Rødbrystsanger *Curruca iberiae* (1, 4, 1)
 2021 ROGALAND: 2K ♀ rm. Orre, Klepp 26.5* (F, DNA) (*A. T. Mjøs mfl.).

(Pyrenéhalvøya, Sør-Frankrike og Nordvest-Afrika; overvintrer i Vest- og Sentral-Afrika). Dette sjettede dokumenterte funnet av rødbrystsanger er samtidig det fjerde fra Rogaland. Det er også det første funnet av en hunn, noe som i stor grad skyldes problemene med å skille mellom hunnfargede individer utelukkende på draktkarakterer og lokkelyd. Denne fuglen ble fanget som del av et fangstforsøk på en rødsmekkesangerhann som var sett på lokaliteten dagene i forveien. Forbauselsen var stor da det ble åpenbart at det var snakk om et nytt individ, og at den viste karakterer som pekte i retning av rødbrystsanger. Artsbestemmelsen ble senere verifisert ved DNA-sekvensering, mens alder og kjønn er bestemt basert på draktkarakterer.

Rødsmekkesanger *Curruca cantillans* (0, 36, 1)
2021 ROGALAND: 2K ♂ Orre, Klepp 23.–
25.5* (F) (*R. Berg, *E. Helgesen mfl.).

(Sør-Italia, Balkan og Vest-Tyrkia; overvintrer i Sahel-beltet i Afrika). Denne hannen viste de typiske draktkarakterene til rødsmekkesanger, og et stort utvalg bilder av god kvalitet førte dermed til at funnet publiseres som sikkert artsbestemt jf. tidligere etablerte kriterier. Både geografisk og sesongmessig passer funnet fint inn blant tidligere funn. Rogaland har med sine 18 funn nesten halvparten av den norske funn-totalen.

Rosenstær *Pastor roseus* (24/28, 232/254 til 2011, –)
2002 TROMS OG FINNMARK: 17 ad.
Sørstraumen, Kvæningen 14.6* (F)
(L. Szabo).

(Sørøst-Europa, Sørvest-Asia; overvintrer fra India sør til Sri Lanka). Denne flokken på hele 17 individer mangler sidestykke i Norge og Nord-Europa. Arten ble tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2012. Tidligere upubliserte funn fra 2011 og tidligere ønskes imidlertid fremdeles innsendt til komiteen

Brunkinnskogtrost *Catharus ustulatus* (1, 4, 1)
2021 ROGALAND: 1K+ Herberg, Utsira
30.10 (H. Heggland).

(Nordlige Nord-Amerika; overvintrer i Mellom-Amerika og nordlige Sør-Amerika). Utsira kan skilte med alle Norges funn av brunkinnskogtrost. Dessverre var årets fugl langt mindre samarbeidsvillig enn viriskogtrosten som gjestet øya to uker tidligere, og den gledet kun én heldig observatør med sin tilstedeværelse. Utover denne fuglen er det meldt om kun én annen observasjon av arten fra Nord-Europa i løpet av rapportåret: Stokkseyri, Island 27. september.

Viriskogtrost *Catharus fuscescens* (0, 0, 1)
2021 ROGALAND: 1K Søre merkeskog og
Skare, Utsira 15.–18.10* (F) (*R. Berg,
*E. Helgesen, *B. Mo, *E. Ween mfl.).

(Sørlike Canada og nordlige USA; overvintrer i sentrale Sør-Amerika). Ny art for landet! Omstendighetene rundt oppdagelsen og identifikasjonen er omtalt av Mo (2021 b). I korte trekk ble fuglen først sett da den kom seg ut av et nett i Søre merkeskog 15. oktober. Endelig artsbestemmelse ble imidlertid ikke gjort før dagen etter da den ble funnet igjen på Skare. Arten er tidligere påtruffet 14 ganger i Europa, hvorav én gang i Norden, nærmere bestemt på Svenska Högarna, Sverige 26. september 1978. De øvrige funnene fordeler seg med ett hver på Asorene og i Irland, mens Storbritannia har hele elleve funn. Sesongmessig har de totalt 15 europeiske funnene fordelt seg med to vår-funn fra mai og de resterende 13 fra høsten mellom 22. september og 24. november. Ni av høstfunnene gjelder fugler som først dukket opp i oktober. Med dette har Utsira tre skogtrostarter på meritlisten, så det må vel bare være et spørsmål om tid før også eremittskogtrost *C. guttatus* kan legges til.

Gulltrost *Zoothera aurea* (3, 13, 1)
2021 NORDLAND: 1K rm. Myken, Rød-
øy 29.9–3.10* (F) (*A. I. Olsen,
M. Johansen mfl.).

(Uralfjellene til Sakhalin og Japan; overvintrer i Sørøst-Asia). Dette er femte funn fra Nordland som dermed tangerer Rogaland som landets beste fylke for arten. Det er verdt å merke seg at alle de fem funnene fra Nordland har blitt gjort fra og med 2016. Til sammen elleve funn, dvs. to tredeler av totalen, er gjort i den samme seksårsperioden. Månedsskiftet september/oktober utmerker seg med 14 funn. Med andre ord var årets fugl på alle måter typisk for artens opptreden her til lands.

Svartstrupetrost *Turdus atrogularis* (8, 45, 2)
2021 TRØNDELAG: 2K+ ♂ Titran, Frøya
2.2* (F) (S. J. Nordskog).
TROMS OG FINNMARK: 2K+ ♂ Stor-
vik, Nordreisa 14.3* (F) (N.-M. Nilsen,
M. Storstein).

(Sibir; overvintrer fra Persiabukta til vestlige Kina). Med årets to funn har svartstrupetrost vært

Viriskogtrost (Veery, *Catharus fuscescens*) Skare, Utsira (RO) 17. oktober 2021. Åtte av ti funn av skogtroster i Norge stammer fra nettopp Utsira. Foto: Torborg Berge.

Rubinstrupe (Siberian Rubythroat, *Calliope calliope*) Titran, Frøya (TØ) 18. oktober 2021. I likhet med de tidligere funnene var også årets fugl en hunn. Alle de tre norske fuglene har blitt funnet i mistnett, en feltobservasjon av en hann vil bli høyt verdsatt av artsjegere. Foto: Jan-Egil Eilertsen.

årlig i Norge siden 2011. Halvparten av landets funn er gjort i den samme 11-årsperioden. Det som i likhet med årets observasjoner kan klassifiseres som vinterfunn, dvs. funn i perioden fra desember til midten av mars, står likeledes for nokså nøyaktig halvparten av funnmassen. De resterende funnene stammer i all hovedsak fra oktober og november.

Rubinstrupe *Calliope calliope* (0, 2, 1)

2021 TRØNDELAGE: 1K ♀ rm. Titran, Frøya 18.10* (F) (J.-E. Eilertsen).

(Sibir fra Uralfjellene til Stillehavet; overvintrer i Sørøst-Asia). De to tidligere funnene var i likhet med årets fugl unge hunner som ble fanget tilfeldig, begge på Utsira hhv. 6. oktober 2005 og 1. november 2008. Samlet er det Storbritannia som har klart flest funn av arten i Vest-Europa med totalt 16 funn, en stor del av disse fra Shetland. I øvrige Norden er rubinstrupe en like stor sjeldenhet som i Norge med tre funn i både Danmark og Finland. Sverige fikk sitt andre funn i november 2021 i form av en hann som slo seg ned for overvintring frem til april året etter.

Blåstjert *Tarsiger cyanurus* (0, 87/93, 8)

2021 VIKEN: 1K rm. Rustadstuen, Enebakk 21.9* (F) (M. Helberg).

AGDER: 2 1K+ rm. Eikerapen, Åseral 25.9* (F) (O. Å. Brattfjord).

ROGALAND: 1K+ Sjoarskogen, Utsira 26.–27.9* (F) (*H. Heggland mfl.).

1K rm. Herberg, Utsira 7.–12.10* (F) (*K. Johannessen, *C. Lie mfl.).

1K rm. Kutre og Herberg, Utsira 8.–16.10* (F) (*E. Mjaaland mfl.).

1K rm. Nore merkeskog og Herberg, Utsira 13.–17.10* (F) (*T. Berge, *E. Helgesen mfl.).

1K rm. Søre merkeskog, Utsira 18.10* (F) (*G. Mobakken, A. Grimsby mfl.).

(Taigasonen fra Finland østover til Stillehavet; overvintrer i Sørøst-Asia, Korea og Japan). De to fuglene som ble fanget samtidig på Eikerapen regnes som to ulike funn. Det gir en etter norske forhold høy årssum på åtte funn. Sett i lys av den rekordartede forekomsten i Finland og Sverige var kanskje denne funnmengden likevel

mindre enn forventet. Den geografiske fordelingen er også verdt å dvele litt ved. Tre høstfugler fra innlandslokaliteter er bemerkelsesverdig, dog ikke uten tilsvarende funn fra tidligere år. At de resterende fem funnene alle ble gjort på Utsira er også litt uventet, men samtidig ikke svært overraskende siden øya er landets desidert beste lokalitet for arten med totalt 32 funn.

Taigafluesnapper *Ficedula albicilla* (0, 1, 1)

2021 ROGALAND: 1K ♂ Orre, Klepp 5.–7.11* (F) (*T. Holtskog, J. K. Nilsen mfl.).

(Sibir fra Uralfjellene til Stillehavet; overvintrer i India og Sørøst-Asia). Dette andrefunnet for Norge kom bare drøyt to år etter førstefunnet fra Sula, Trøndelag 26. september 2019. Hvorvidt økningen i antall funn i Europa de senere år er reell eller et resultat av økt fokus fra fuglekikkere er imidlertid et åpent spørsmål. Fuglen fra Orre hadde en for årstiden og alderen atypisk rød strupeflekk. Et ganske klart myteskille i stordekkerne gjorde likevel at den kunne bestemmes til ungfugl, selv om litteraturen angir at disse bare i ekstreme tilfeller kan vise rødt i strupen i første vinterdrakt. Utenom Orre-fuglen var en langtidsstasjonær ungfugl fra Flamborough Head, England det eneste øvrige funnet fra Vest-Europa i 2021.

Svarthvit fluesnapper *Ficedula hypoleuca sibirica* (0, 1, 0)

2008 VIKEN: 1K Bliksøya, Våler 12.9* (F) (P. S. Ranke).

(Vestlige og sørlige Sibir; overvintrer i Vest-Afrika). Ny underart for landet! Underarten *sibirica* er svært lik vår hjemlige nominatunderart og i ungfugldrakt er det ingen diagnostiske kjennetegn for å skille mellom de to underartene. Fuglen fra Bliksøya ble imidlertid fanget og bar en russisk ring som viste seg å være påsatt fuglen som reirunge ved Seversk, Tomsk, Vest-Sibir. Tomsk er typelokalitet for *sibirica*, og i likhet med den britiske sjeldenhetskomiteen regner NSKF det som lite sannsynlig at fugler av nominatunderarten hekker der (BOURC 2011). Det presiseres at det utelukkende er fugler som

Taigafluesnapper (Taiga Flycatcher, *Ficedula albicilla*) Orre, Klepp (RO) 5. november 2021. Fuglen har en svært tydelig avsatt rød strupeflekk, men lyse kanter på tertiærer og stordekkere viser likevel at det er en ungfugl. Foto: Torborg Berge.

Svarthvit fluesnapper (Pied Flycatcher, *Ficedula hypoleuca sibirica*) Bliksøya, Våler (VI) 12. september 2008. Fuglen var ringmerket som reirunge i Tomsk, Sibir. Selv om den ikke lar seg skille fra nominatunderarten verken på morfologi eller biometri viser merkestedet at det dreier seg om Nordens første funn av underarten sibirica. Foto: Peter Sjolte Ranke.

kan spores til dette området gjennom gjenfunn som vil bli publisert som tilhørende denne underarten. NSKF ble først gjort oppmerksom på betydningen av dette gjenfunnet fra et medlem i den nederlandske sjeldenhetskomiteen, men merk at det dessverre er publisert med feil dato av van der Spek (2022).

Halsbåndfluesnapper *Ficedula albicollis*

(1, 16, 1)

2021 AGDER: 3K+ ♂ Lebeltet, Lista fyr, Farsund 10.5* (F) (*J. Langbråten mfl.).

(Sentral- og Øst-Europa nord til Østersjøen; overvintrer i Sørøst-Afrika). Dette er første funn siden en ungfugl ble sett på Utsira 28. september 2016, for øvrig det eneste høstfunnet i Norge. De resterende 17 funnene dreier seg alle om fugler som har blitt oppdaget i perioden 1. mai til 14. juni, hvorav årets funn utgjør mediandatoen.

Russesvartstrupe *Saxicola maurus* (0, 7, 2)

2021 AGDER: 2K+ ♂ Bringsjordnes, Lyngdal 29.–30.9* (F, DNA) (*A. Tømren mfl.).
ROGALAND: 1K ♀ Lønning, Sola 12.10* (F, DNA) (*G. Kristensen mfl.).

(Eurasia fra Kvitsjøen og Kaukasus til Vest-Sibir; overvintrer fra Nordøst-Afrika til Sørøst-Asia). Begge disse fuglene er bestemt til art med støtte i genetisk materiale som ble samlet inn. DNA kan imidlertid ikke skille mellom de ulike underartene hos russesvartstrupe, og siden fuglene heller ikke ble fanget inn finnes det ikke biometri eller bilder i hånd som kunne hjulpet i så henseende. Begge fuglene publiseres derfor her uten underart, selv om nominatunderarten er klart mest sannsynlig. Når det gjelder den voksne hannen fra Lyngdal kan underarten *hemprichii* utelukkes ut fra stjerettegningene. Med funnet av taigasvartstrupe *S. stejnegeri* i oktober 2020 blir Lyngdal landets første kommune med full pott på alle de tre svartstrupeartene.

Russe-/taigasvartstrupe *Saxicola maurus/stejnegeri* (0, 89, 2)

2021 VESTFOLD OG TELEMAR: 1K+ ♀

Hvasser syd, Færder 17.10* (F) (*D. L. Sauge mfl.).

TRØNDEL: 1K+ Sula, Frøya 26.–29.9* (F) (J. Helle, S. Wahlberg mfl.).

(Eurasia fra Kvitsjøen og Kaukasus til Stillehavet; overvintrer fra Nordøst-Afrika til Sørøst-Asia). Det ble ikke samlet inn genetisk materiale fra disse to fuglene, og rådende praksis tillater heller ikke sikker identifikasjon utelukkende ut fra de bildene som er tilgjengelig. NSKF jobber med en samlet revurdering av alle norske funn etter samme kriterier som er etablert av den svenske sjeldenhetskomiteen (Hellström & Waern 2021). Et foreløpig resultat av denne revurderingen er at to tidligere publiserte funn ikke lenger anses å være tilstrekkelig dokumentert til å utelukke forveksling med vår hjemlige svartstrupe *S. rubicola*. Videre regnes de to fuglene som ble sett sammen på Utsira 10. oktober 2001 nå som to separate funn, jf. praksis for andre arter i fluesnapperfamilien. Statistikken for tidligere funn er justert tilsvarende.

Isabellasteinskvett *Oenanthe isabellina* (0, 12, 1)

2021 ROGALAND: 1K+ rm. Rabbadalen og Austrheim, Utsira 31.10–7.11* (F) (*H. Heggland, *B. Mo, *E. Ween mfl.).

(Svartehavet og østover gjennom Sentral-Asia til Mongolia; overvintrer fra Vest-Afrika til Nordvest-India). Dette er det fjerde funnet av isabellasteinskvett fra Utsira, som er den eneste lokaliteten i Norge som har hatt besøk av arten mer enn én gang. Samtlige norske funn av arten stammer fra høsten.

Ørkensteinskvett *Oenanthe deserti* (0, 32, 3)

2021 VESTFOLD OG TELEMAR: 1K ♀ Moutmarka, Færder 10.–19.11* (F) (*T. Sande mfl.).

AGDER: 1K ♂ rm. Skarvodden, Farsund 13.–25.11* (F) (*G. Gundersen mfl.).

TROMS OG FINNMARK: 1K ♂ Storsletta, Uløya, Nordreisa 23.10* (F) (*M. Ristimäki, T. Ristimäki).

(Nord-Afrika, Midtøsten, Sentral-Asia østover til vestlige Kina og Mongolia; overvintrer fra

Russesvartstrupe (Siberian Stonechat, *Saxicola maurus*) Bringsjordnes, Lyngdal (AG) 29. september 2021. Lyngdal ble første kommune til å få full pott i svartstrupe-arter med denne flotte adulte hannen. Foto: Gunnar Gundersen.

Isabellasteinskvett (Isabelline Wheatear, *Oenanthe isabellina*) Utsira (RO) 31. oktober 2021. Utsira har fire av 13 funn av arten i Norge. Foto: Bjørn Mo.

Nord-Afrika, Arabia og øst til Nordvest-India). Etter at 2020 ble stående uten funn var det gledelig med tre funn i rapportåret. Denne årssummen blir bare overgått av rekordåret 2005 da fem ørkensteinskvetter ble funnet innenfor landets grenser. Når det gjelder den geografiske fordelingen av årets funn så skiller fuglen fra Nordreisa seg kraftig ut. Dette er første funn i Troms og Finnmark, og dermed også det nordligste funnet i Norge, og sannsynligvis i verden. Ørkensteinskveitt har fra tidligere, med unntak av et funn fra Leka, Trøndelag, et funnbilde som er konsentrert til den sørlige delen av Sør-Norge der Utsira og Nordre Øyeren utgjør de nordligste funnstedene. Noe overraskende er det gjerne at fuglen fra Moutmarka var første funn i tidligere Vestfold fylke. Den sesongmessige fordelingen er på den annen side mer som forventet. Det andre av årets tre funn utgjør også mediandato for høstfunn i Norge. Fra øvrige Norden rapporteres det om kun ett funn i 2021: Västergötland, Sverige 3. november.

Svartstrupesteinskveitt *Oenanthe pleschanka* (0, 29, 1)

2021 AGDER: 1K ♀ Heftingdalen, Arendal 3.–9.10* (F) (*R. J. Fjærbu mfl.).

(Svartehavet, gjennom Sentral-Asia til Mongolia og Kina; overvintre i Øst-Afrika). Dette er det tidligste høstfunnet i Norge noensinne. Fra før var det en fugl fra Utsira 6. oktober 2012 som innehadde den rekorden. Den tidlige datoen inviterte til diskusjoner rundt artsbestemmelsen ettersom unge hunner av tyrkersteinskveitt *O. melanoleuca* er særdeles like. Bildene av fuglen fra siste dag av oppholdet er imidlertid av god kvalitet og viser detaljer i tegninger på rygg og isse som er avgjørende for sikker identifikasjon.

Østgulerle *Motacilla tschutschensis* (0, 4, 2)

2021 ROGALAND: 1K Kolnes, Sola 27.–28.9* (F, L) (*B. Mo mfl.). 1K Skeiebukta, Klepp 4.–8.11* (F, L, DNA) (*G. Kristensen, T. Berg, E. Ween mfl.).

(Østlige Sibir og Alaska; overvintre i Sørøst-Asia). Inkludert årets to har Jæren fire av de seks publiserte funnene av østgulerle. De to øvrige

stammer fra hhv. Stråholmen og Jomfruland. Utover disse er det en lang rekke tidligere funn der det ikke finnes genetisk materiale som kan analyseres, men derimot gode bilder og i noen tilfeller også lydopptak. NSKF forventer at flere av disse kan anses å være tilstrekkelig dokumentert for publisering som østgulerle, men en helhetlig gjennomgang av funnene er ikke gjennomført ennå.

Markpiplerke *Anthus campestris* (3, 52, 4)

2021 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ Stråholmen, Kragerø 21.5* (F) (B. Kjellemyr, T. Lunde). 2K+ Jomfruland, Kragerø 4.–5.6* (F) (J. H. Magnussen, R. Magnussen). AGDER: 2K+ Kviljosanden, Farsund 21.–22.5* (F) (*G. Gundersen, *J. L. Hals mfl.). ROGALAND: 2K+ Sandhåland, Karmøy 29.–30.5* (F) (*F. Steinkjellå mfl.).

(Europa nord til Baltikum, østover gjennom Sentral-Asia til Mongolia; overvintre i Sahelonen i Afrika, Arabia og videre øst til Nordvest-India). Fire funn i rapportåret er en tangering av rekordåret 1980. På tross av at markpiplerka viser en klar nedadgående trend i de nærmeste hekkeområdene har antall funn i Norge de siste årene vært stigende. Arten har vært årlig siden 2009 og 40 % av de norske funnene har blitt gjort i denne perioden. Fra og med 1992 dreier de fleste av funnene seg om fugler som har blitt dokumentert med bilder. Av de 38 funnene fra denne perioden dreier kun seks (16 %) seg om høstfunn. Tilsvarende tall før 1992 er 12 av 21 funn (57 %) fra høsten. Selv om eldre udokumenterte høstfunn allerede har vært gjennom én runde med revurdering kan disse prosenttallene muligens tas til inntekt for at en ny runde for å utelukke forveksling med tartarpiplerke *A. richardi* er nødvendig. To eldre vårfunn har allerede blitt vurdert på nytt og anses ikke lenger å være tilstrekkelig dokumentert (se lenger bak i rapporten).

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* (5, 145/157, –)

2001 TROMS OG FINNMARK: 1K rm. Frihetsli, Dividalen, Målselv 14.10 (E. A. Bergersen, M. Helberg mfl.).

Østgulerle (*Eastern Yellow Wagtail, Motacilla tschutschensis*) Kolnes, Sola (RO) 28. september 2021. Denne fuglen er det til nå tidligste publiserte funnet av østgulerle i Norge. Foto: Bjørn Mo.

Markpiplerke (*Tawny Pipit, Anthus campestris*) Sandhåland, Karmøy (RO) 29. mai 2021. Med fire funn, alle fra våren, hadde markpiplerke sitt beste år noensinne i Norge. Foto: Frank Steinkjellå.

(Nordvest-Russland til Sentral- og Øst-Asia; overvintrer i sørlige deler av Asia). Arten ble tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2014. Upubliserte funn fra 2013 og tidligere ønskes imidlertid fremdeles innsendt til komiteen.

Tundrapiplerke *Anthus gustavi* (0, 55, 2)

2021 AGDER: 1K rm. Slevdalsvann, Farsund 25.9* (F) (*T. A. Olsen mfl.).

ROGALAND: 1K rm. Brusand, Hå 13.11* (F) (*H. Skår mfl.).

(Nord-Sibir fra Petsjora-elven øst til Berings-tredet; overvintrer på Filippinene, Borneo og Sulawesi). Årets to funn stammer begge nokså utypisk fra fastlandslokaliteter på Sørvestlandet. Tundrapiplerke er påtruffet kun én gang tidligere i Agder, også den gang en ringmerket fugl fra Slevdalsvann, nærmere bestemt 21. september 1991. Fraværet av publiserte funn fra øyene i Nordland i rapportåret vitner om et år under gjennomsnittet for arten både her til lands og i øvrige Europa. Fuglen fra Brusand er ny ekstremumsdato med nesten tre ukers margin. Fra tidligere var en fugl fra Sula, Trøndelag 25. oktober 2014 den seineste i Norge.

Vannpiplerke *Anthus spinoletta* (0, 112/115, 3)

2021 VIKEN: 2K+ Storesand, Kirkøy, Hvaler 23.–25.1* (F) (R. Olsen, M. Pettersen mfl.).

VESTFOLD OG TELEMAR: 1K+ Jomfruland, Kragerø 6.–8.11* (F) (*O. Nordsteien mfl.).

AGDER: 2K+ Sevika, Lista fyr, Farsund 1.1 (G. Grimsby).

ROGALAND: 2K+ Kvassheim, Hå 5.1–16.4* (F) (*J. Alsvik mfl.). 1K+ Kvalbein, Hå 11.12* (F) (*B. Mo, *E. S. Nilsen mfl.).

(Fjellområder i Europa og Asia; europeiske fugler overvintrer i lavlandet fra Danmark og Sør-Sverige til Middelhavet). Fuglene fra hhv. Hvaler og Lista i januar antas å være samme individer som ble sett på de respektive lokalitetene i desember 2020 og teller ikke som nye funn. Tre nye funn i 2021 er et magert utbytte. Siden arten etablerte seg som årlig forekommende i

Norge har den vist store fluktuasjoner mellom årene. Kanskje indikerer årets lave funntotal at vi er på vei ned i en bølgedal igjen.

Gulirisk *Serinus serinus* (3/4, 77/83, 2)

2021 AGDER: 2K+ ♂ Håle og Lista fyr, Farsund 29.–30.5* (F) (*J. Holtan-Hartwig, G. Gundersen mfl.).

NORDLAND: 2K+ ♂ rm. Helligvær, Bodø 7.5* (F) (T. Pedersen).

(Kontinentale Europa, Tyrkia og Nord-Afrika). Kun to funn er under gjennomsnittet for det siste tiåret. På tross av at gulirisk er på fremmarsj nordover, ikke minst i Sør-Sverige og rundt Østersjøen, har arten ikke vist den økningen mange hadde forventet etter at den ble konstatert hekkende her til lands for første (og hittil eneste) gang i 2010. Fuglen fra Bodø er det nest nordligste funnet i Norge, bare slått av en hann fra Moskenes 22. juli 2016. Lista er på den annen side landets beste område for arten med totalt 21 publiserte funn.

Kornspurv *Emberiza calandra* (15/23 etter 1920, 95/117, 7)

2021 AGDER: 2K+ Kjerkevågen, Lindesnes 11.5* (F) (*K. M. Torland mfl.). 2K+ ♂ sy. Kviljo, Farsund 16.5* (F) (A. Tomren).

2K+ ♂ sy. Temse, Grimstad 19.5* (F) (*R. Skåland mfl.). 2K+ ♂ sy. Hellemyra, Farsund 23.6* (F) (K. S. Olsen).

ROGALAND: 2K+ Nærland, Hå 9.–10.7* (F) (*S. A. Valland mfl.).

NORDLAND: 2K+ Indre Kvarøy, Lurøy 20.5* (F) (P. S. Ranke).

TROMS OG FINNMARK: 2K+ ♂ sy. Vadsøya, Vadsø 17.–28.6* (F) (*K. S. Horn mfl.). 2K+ ♂ Ekkerøya, Vadsø 30.6* (F) (G. S. Andersen, J. Stenersen).

(Vestlige Eurasia nord til Sør-Sverige og Danmark, Nordvest-Afrika). Etter konstaterte hekkfunn på Lista i både 2019 og 2020 ble det bare gjort to enkeltfunn der i 2021. De øvrige funnene fra Agder og Rogaland i rapportåret føyer seg fint inn i det etablerte funnmønsteret. Fuglen fra Lurøy skiller seg derimot ut som det første funnet som er gjort mellom Trondheims-

Hvithodespurv (Pine Bunting, *Emberiza leucocephalos*) Stokkaland, Sandnes (RO) 12. januar 2021. Denne unge hunnen var en del av en flokk på tre hvithodespurver som overvintret i Sandnes. Med ytterligere fem funn var ettervinteren 2021 en god sesong for arten. Foto: Tor Olsen.

fjorden og Lofoten. Observasjonene fra Vadsøya og Ekkerøya dreier seg om samme individ, gjenkjennelig på detaljer i fjærdrakten. Det er det syvende funnet på like mange år fra vårt nordligste fylke. En lignende økning i nordlige deler av landet ses også i Finland.

Hvithodespurv *Emberiza leucocephalos*
(1, 44/45, 6/8)

- 2019 TRØNDELAG: 2K+ ♀ Lerkehaug, Steinkjer 23.–24.1* (F) (*A. Lysfjord mfl.).
- 2021 VIKEN: 2K ♂ Tislegård, Kongsberg 15.–24.1* (F) (*M. Jagdum mfl.).
- AGDER: 2K+ ♂ Søgnejordet, Kristiansand 2.1* (F) (B. Mørkve-Simonsen).
- ROGALAND: 3 ind. (3K+ ♂, 2K ♂ og 2K ♀) Stokkaland, Sandnes 10.1–13.2* (F) (2K ♂ til 23.2, 2K ♀ til 20.3) (*B. Mo mfl.). 2K+ ♂ Voll, Mosterøy, Stavanger 13.–17.1* (F) (*T. A. Olsen mfl.).
- MØRE OG ROMSDAL: 2K ♀ Surnadalsøra, Surnadal 7.–19.2* (F) (*J. Heggset mfl.).
- NORDLAND: 2K+ ♀ Sandøya, Vestvågøy 18.3* (F) (O. L. Henriksen).

(Sibir; overvintrer hovedsakelig i Sentral- og Øst-Asia). Hunnfuglen fra Steinkjer i 2019 har tidligere blitt publisert som utilstrekkelig dokumentert, men etter sammenligning med en DNA-verifisert hunn fra Finland i 2021 anses den nå å falle innenfor variasjon hos hvithodespurv. Forekomsten vinteren 2021 blir bare overgått av rekordsesongen 2016/17. De tre fuglene fra Sandnes er den første flokken av hvithodespurv funnet i Norge og omtales av Mo (2021 a). Hunnen fra Surnadal er på sin side det første funnet i Møre og Romsdal. Av totalt 51 funn er 36 (70 %) gjort siden 2013. Også i Danmark og Finland viser arten en økende trend med om lag halvparten av funnene gjort i løpet av det siste tiåret. I Sverige er derimot kun tre av totalt 23 funn gjort i den samme perioden.

Hvitstrupespurv *Zonotrichia albicollis* (0, 2, 1)

2021 HAVOMRÅDENE: 2K+ Johan Sverdrup, Nordsjøen 4.–9.6* (F) (J. Rosberg).

(Canada og nordøstlige USA; overvintrer hovedsakelig i østlige USA). De to tidligere norske funnene stammer fra hhv. Orkdal, Trøndelag 25. juni–19. juli 2002 og Røstlandet, Nordland

17.–28. juni og igjen 19.–24. september 2003. Alle tre fuglene har altså dukket opp i løpet av en treukersperiode i juni. Dette stemmer bra med det europeiske funnmønsteret for arten, som viser en tydelig funntopp i mai/juni. Årets fugl fra Johan Sverdrup-feltet ble oppdaget på off-shorefartøyet «Edda Flora» 4. juni og holdt seg om bord de nærmeste dagene. Den ble sist sett 9. juni da fartøyet hadde forflyttet seg til Martin Linge-feltet lenger nord i Nordsjøen. Siste del av oppholdet var med andre ord beviselig «ship assisted». Mekanismene bak ankomst av amerikanske spurvefugler til Europa har vært diskutert i årtier. Blant de nyere publikasjonene finner man Bond (2014) som også tar for seg hvitstrupespurv spesielt.

Musespurv *Passerculus sandwichensis* (0, 0, 1)
2021 AGDER: 1K+ Husebysanden, Farsund
2.11* (F, DNA) (*A. Tømren mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Cuba og Mellom-Amerika). Ny art for landet! Musespurv er påtruffet kun syv ganger tidligere i Europa. De seks første funnene fordeler seg likt mellom Storbritannia og Asorene i perioden fra 1982 til 2009, mens det siste noe overraskende ble gjort i Polen 26. juni 2020. Arten deles opp i hele 17 underarter, hvorav ni henføres til *sandwichensis*-gruppen. Fuglen fra Lista tilhørte en av disse underartene. Basert på utbredelsen er *labradorius*, *savanna* og *anthinus* de mest sannsynlige, men det lar seg ikke fastslå med sikkerhet basert på de observerte draktkarakterene. Fuglen hadde tilhold i sanddynene på Husebysanden hele dagen den 2. november, men var til stor skuffelse for de tilreisende forsvunnet neste morgen. Se Tømren (2021) for ytterligere detaljer rundt observasjonen.

Funn i kategori C

Funn av arter som i utgangspunktet enten er forvillet eller satt ut, men som i dag reproduserer i vill tilstand i Europa og opprettholder frittlevende bestander uten behov for supplerende utsettinger.

Niland *Alopochen aegyptiaca* (0, 18/21, 1)
2021 AGDER: Ad. Sangvik, Kristiansand
23.1* (F) (*H. V. Løkken mfl.).
ROGALAND: Ad. Kvalbein, Nærland og
Refsnes, Hå 24.1–7.2* (F) (*P. Grogan
mfl.).

(Afrika; en betydelig, frittlevende bestand i Sentral-Europa). Ut fra detaljer i hodetegningene kunne det fastslås at begge observasjonene dreide seg om én fugl. Årsummen blir dermed kun ett funn, men se også under kategori E under.

Stivhaleand *Oxyura jamaicensis* (0, 58/72, 0)
1995 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♀ Hoset-
vatnet, Averøy 4.6 (B. G. Stokke mfl.).

(Nord- og Mellom-Amerika; tidligere en betydelig, frittlevende bestand i England og Wales). Denne fuglen bringer årsummen for 1995 opp i syv funn, hvilket er det beste (ev. verste) året for arten i Norge. En målrettet innsats for å fjerne den frittlevende bestanden i Storbritannia og tilgrensende deler av Europa har gitt resultater; det forrige funnet i Norge er tilbake i 2011. Merk at funnstatistikken er oppjustert med ett funn siden forrige gang arten var inkludert i NSKF-rapportene.

Funn i kategori E

Funn av arter/individer som regnes som rømlinger. I praksis vil dette si arter som ikke har noe etablert funnmønster i Europa, men som er vanlige burfugler eller individer som viser tegn til å komme fra fangenskap (skader i fjædrakten, plastringer rundt beina o.l.).

Rødhalsgås *Branta ruficollis* (1, 7/10, 0)
2021 TRØNDELAG: Ad. Tautra, Frosta 8.–
11.6, ad. Grønningsbukta, Indre Fosen
16.6 og 2 ad. Tautra og Storleiret, Frosta
24.6–12.9* (F) (H. L. Leira, T. Sørhuus
mfl.).

Musespurv (Savannah Sparrow, *Passerculus sandwichensis*) Husebysanden, Farsund (AG) 2. november 2021. Dette var første funn ikke bare for Norge, men også for Norden. Til stor skuffelse for mange ble den sett bare denne ene dagen. Foto: Jonas Langbråten.

(Vest-Sibir, spesielt Taimyrhalvøya; overvintrer hovedsakelig rundt Svartehavet og Kaspiahavet). Minst én av fuglene var merket med plastring. Det er dermed naturlig å anta at det dreier seg om samme individer som ble sett i området fra juni til oktober 2020.

Polargås *Branta hutchinsii* (0, 6, 0)

B. h. minima (0, 6, 0)

- 2006 AGDER: Ad. Flekkefjord havn, Flekkefjord 12.–13.6* (F) (H. R. Grastveit).
- 2008 NORDLAND: Ad. Vik, Sortland 3.5* (F) (J. Bakken).
- 2013 VESTFOLD OG TELEMAR: Ad. Klåstadkilen, Larvik 14.6* (F) (K. Johannesen, J. O. Nybo mfl.).
ROGALAND: Ad. div. lok. Sola, Klepp og Sandnes 9.10–31.12* (F) (*B. Mo, T. Holtskog mfl.).
- 2014 ROGALAND: Ad. div. lok. Sola, Klepp og Sandnes 1.1–6.4* (F) (M. Dagsland, E. Ween mfl.).
- 2016 ROGALAND: Ad. Ergavatnet, Klepp 30.4* (F) (M. Dagsland).

(Vestlige Alaska; overvintrer langs vestkysten av Nord-Amerika). Alle observasjonene fra Rogaland i 2013 og 2014 dreier seg om samme individ som fartet rundt på Jæren i nesten et halvt år. Fra tidligere er det publisert ett funn av denne underarten: Orrevatnet, Klepp 20. august 2000. Et tyngdepunkt lengst sørvest i landet trer dermed frem, hvilket avviker ganske klart fra forekomsten av nominatunderarten. Fuglen fra Sortland i 2008 viser imidlertid at også antatte rømlinger kan følge trekket av ville gress fra Europa mot hekkeområdene på Svalbard og Grønland. Underarten *minima* anses pga. sine vestlige hekke- og overvintringsområder som en lite sannsynlig kandidat til å opptre spontant i Europa. Denne dvergen av ei gås er også relativt vanlig i fangenskap i vår del av verden. Som utgangspunkt vil derfor alle funn av *minima* bli plassert i kategori E.

Niland *Alopochen aegyptiaca* (0, 0, 1)

- 2021 VESTFOLD OG TELEMAR: Ad. Jomfruland, Kragerø 13.4–15.5 og 21.–26.6* (F) (O. Nordsteien, S. T. Olsen)

mfl.). Ad. Ilene og Blixekilen, Tønsberg 22.7–11.8 og 18.9–10.10* (F) (*S. T. Olsen mfl.). Ad. Storevar, Sandefjord 6.9* (F) (T. Axelsen mfl.).

(Afrika; en betydelig, frittlevende bestand i Sentral-Europa). Alle observasjonene dreier seg om ett og samme ringmerkede individ. Ringen lot seg dessverre ikke avlese, men hadde ikke samme dimensjoner som de som brukes til vitenskapelig ringmerking. Det antas derfor at det er en burfuglring og funnet plasseres derfor, som det første i Norge, i kategori E.

Hjelmfiskand *Lophodytes cucullatus* (0, 3, 1)

2021 VESTLAND: Ad. ♂ Herdla, Askøy 12.8–22.9* (F) (B. L. B. Andersen, T. Hansen, J. Opsal mfl.).

(Nord-Amerika). Fuglen var merket med en burfuglring på høyre bein. Det er derfor ikke noen tvil om at det dreide seg om en rømt fugl. Likeledes er det utvilsomt et annet individ enn den fuglen som ble sett i Rogaland i 2019 ettersom den var merket på venstre bein. Hjelmfiskand er meget vanlig i fangenskap i Europa, og sett i lys av senere års funn av rømte fugler skal det svært mye til for at ev. fremtidige funn kan regnes som spontant forekommende.

Stork *Ciconia ciconia* (0, 2/3, 1/2)

2021 VIKEN: 2 ad. Dyster, Ås 28.–29.4* (F) (M. Bjørneby, J. F. Standrud).
AGDER: 2 ad. Vestre Vatne, Farsund 29.–30.4* (F) (*J. Langbråten mfl.).
ROGALAND: 2 ad. Nesheim, Opstad og Vigrestad, Hå 1.–2.5 og Bjerkreim, Bjerkreim 2.–3.5* (F) (*H. Skår mfl.).

(Sør- og Sentral-Europa til Sentral-Asia, Nord-vest- og Sør-Afrika; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Alle observasjonene dreier seg om de samme to individene, der den ene var farge-merket og kunne spores tilbake til storkeprosjektet i Skåne, Sverige. Selv om bare én av fuglene beviselig var en utsatt fugl regnes dette som ett funn av to individer og begge fuglene regnes derfor til kategori E.

Antatte hybrider og tilbakekryssninger

Brunnakke *Mareca penelope* x **amerikablesand** *M. americana* (0, 12, 1)

2021 VIKEN: Ad. ♂ Store Sletter, Råde 11.4* (F) (P.-A. Johansen, I. M. Eriksen).

Taffeland *Aythya ferina* x **hvitøyeand** *A. nyroca* (0, 2, 0)

2021 ROGALAND: Ad. ♂ Orrevatnet, Klepp 2.–6.1 og 5.–11.12, Harvalandsvatnet, Sola 5.3–19.4 og 4.9, Vasshusvika og Øksnevadtjernet, Klepp 25.4–1.7* (F, V) (T. A. Olsen, B. Mo mfl.).

Det som antas å være samme hann har blitt observert på Jæren årlig siden 2016. Årets observasjoner teller derfor ikke som et nytt funn.

Hvitøyeand *Aythya nyroca* x **toppand** *A. fuligula* (0, 1, 0)

2021 TRØNDELAG: Ad. ♂ Laugen, Skaun 6.5* (F) (*E. Spets mfl.).

Det antas at dette er samme individ som ble sett i Trøndelag i 2019 og 2020. Årets observasjon teller derfor ikke som et nytt funn.

Ringand *Aythya collaris* x **toppand** *A. fuligula* (0, 9, 1)

2021 TRØNDELAG: Ad. ♂ Glåmos, Røros 3.–20.5* (F) (*B. Dahl, *B. Schjølberg mfl.).

Gulspurv *Emberiza citrinella* x **hvitthodespurv** *E. leucocephalos* (0, 9, 1)

2021 TRØNDELAG: 2K+ ♂ Charlottenlund, Trondheim 4.–9.2* (F) (B. Seljestokken).

Polargås (Cackling Goose, *Branta hutchinsii minima*) Lonavatnet, Sandnes (RO) 15. mars 2014. Underarten minima blir virkelig en dverg sammenlignet med «norske» kanadagjess. Foto: Bjørn-Tore Rekve Seim.

Niland (Egyptian Goose, *Alopochen aegyptiaca*) Ilene, Tønsberg (VT) 19. september 2021. Nilanda som tilbragte sommeren i Vestfold og Telemark var ringmerket. Etter studier av ringens form har NSKF konkludert med at det ikke dreier seg om en type ring som brukes ved ringmerking, men trolig fangens kapsring. Dette funnet er derfor plassert i kategori E. Foto: Dag Amundsen.

Henlagte funn

Russevåk *Buteo buteo vulpinus*

2010 TROMS OG FINNMARK: 3K Indre Kiberg, Vardø 9.5* (F).

(Fra Finland og Øst-Europa til Sentral-Asia; overvintret i østlige og sørlige Afrika). Sikker identifikasjon av denne underarten av musvåk utenfor det normale utbredelsesområdet er meget utfordrende. NSKF har derfor valgt å henlegge dette funnet på tross av god fotografisk dokumentasjon. Se også under revurderinger lenger bak i rapporten.

Utilstrekkelig dokumenterte funn

Listen under omfatter funn som ikke anses å være tilstrekkelig dokumentert for innlemmelse i den norske funnoversikten. Det presiseres at disse funnene ikke nødvendigvis representerer feilbestemte fugler, derimot at mottatt beskrivelse og/eller dokumentasjon er for lite detaljert for å kunne utelukke eventuelle forvekslingsarter. I de tilfellene der komiteen føler seg sikker på at den opprinnelige identifikasjon er feilaktig, er dette kommentert. Inkludert under denne seksjonen er i denne rapporten også et antall funn som tidligere har vært omtalt i litteraturen, men som ikke har vært vurdert av NSKF før nå.

Ringgås *Branta bernicla nigricans*

2021 TROMS OG FINNMARK: 2 ad. Varangerbotn, Nesseby 6.6* (F).

Bildene viser ringgjess av nominatunderarten.

Kanadagås *Branta canadensis parvipes/interior*

2002 AGDER: Ad. Nesheimvann, Farsund 8.–11.5.

2003 SVALBARD: Ad. Sassendalen, Spitsber-

gen 26.5–2.6.

2018 TROMS OG FINNMARK: Ad. Altaelvsosen, Alta 17.6. Ad. Prestvannet, Tromsø 3.7.

2019 ROGALAND: 1K+ Bjårvatnet, Hå 9.–11.11.

2020 VESTFOLD OG TELEMAR: Ad. Årnesbukta, Midt-Telemark 5.3.

2021 VESTFOLD OG TELEMAR: 2 1K Hjellevannet, Skien 22.9–2.10.

Polargås *Branta hutchinsii*

2007 NORDLAND: 2K+ Røstlandet, Røst 25.–26.6.

2008 NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 29.9.

2015 VIKEN: 2K+ Nordre Øyeren, Lillestrøm 28.3.

TRØNDELAGE: 2K+ Falstadbukta, Alnesfjæra og Nesset, Levanger 10.–21.9 og Storøya og Vikaengene, Selbu 25.9–12.10.

2017 VIKEN: 1K+ Fiskumvannet, Øvre Eiker 6.10.

TRØNDELAGE: 2K+ Fossemvatnet, Steinkjer 29.4–2.5.

2018 VIKEN: 1K+ Jeløy, Moss 15.8.

VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ Bastøy, Horten 12.–15.6.

2019 TRØNDELAGE: 1K+ Rinnleiret, Levanger 23.9.

Bergand *Aythya marila nearctica*

2017 TROMS OG FINNMARK: Ad. ♂ Båtsfjord, Båtsfjord 19.6.

Harlekinand *Histrionicus histrionicus*

1961 SVALBARD: 2K+ Vindodden, Sassenfjorden, Spitsbergen 17.7.

2021 TROMS OG FINNMARK: 1K+ ♀ Polmakelva, Tana 10.10.

Observasjonen fra 1961 omtales av Schweitzer (1966), men noen beskrivelse av fuglen foreligger ikke.

Islandsand *Bucephala islandica*

1961 SVALBARD: 2 ad. i par Kapp Schoultz, Tempelfjorden, Spitsbergen 13.7.

1963 SVALBARD: 2 ad. i par Revneset, Isfjorden, Spitsbergen 13.7.

De to observasjonene er omtalt av hhv. Schweitzer (1966) og Voisin (1970), men begge er mangelfullt beskrevet og har heller ikke tidligere inngått i den offisielle statistikken.

Gråseiler *Apus pallidus*

2021 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ Budal, Færder 29.5.

Sibirlo *Pluvialis fulva*

2021 ROGALAND: 1K+ Kvalbeinsanden, Hå 22.8.
TROMS OG FINNMARK: 1K Svanvik, Sør-Varanger 25.9* (F).

Bildene av fuglen fra Sør-Varanger viser en heilo *P. apricaria*.

Sibir-/kanadalo *Pluvialis fulva/dominica*

2021 ROGALAND: Skeietangen, Klepp 17.6.

Rødbrytlo *Charadrius asiaticus*

2021 ROGALAND: 1K+ Brusand, Hå 27.11.

Brakksvale *Glareola pratincola*

2021 VESTFOLD OG TELEMAR: 2 2K+ Rove, Holmestrand 22.5.

Ismåke *Pagophila eburnea*

2021 TRØNDELAG: Ad. funnet død Tarva, Ørland 3.6* (F) (E. Dybvik).

Den aktuelle fuglen var vitterlig en voksen ismåke, men ettersom det var et gammelt kadaver funnet i fjæra kan det ikke fastslås om fuglen hadde dødd i nærområdet eller blitt ført langveis fra med havstrømmene. På dette grunnlag kan funnet ikke inkluderes i funnstatistikken for det norske fastlandet. Et tilsvarende funn fra Utsira i 1978 er av samme årsak strøket fra funnstatistikken.

Franklinmåke *Leucophaeus pipixcan*

2021 TRØNDELAG: 2K+ Midtsandan, Malvik 4.7.

Grønlandsmåke *Larus glaucooides kumlieni*

2021 TROMS OG FINNMARK: 2K Svartnes, Vardø 19.6* (F).

Bildene viser en bleket gråmåke *L. argentatus*.

Amerikagråmåke *Larus smithsonianus*

2021 VESTLAND: 2K Honningsvågen, Stad 15.1.

Kaspimåke *Larus cachinnans*

2021 VIKEN: 3K Solgård avfallsplass, Moss 9.1.

Gulbeinmåke *Larus michahellis*

2021 VESTLAND: Ad. Sævarhagsvikjo, Stord 1.10* (F).

Bildene viser en gråmåke.

Makrellterne *Sterna hirundo longipennis*

2013 TRØNDELAG: 3K+ Sørburøya, Frøya 12.6.

Storlire *Ardena gravis*

1979 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Talgsjøen, Kristiansund 4.9.

Glente *Milvus milvus*

1990 INNLANDET: 2K+ Hornmoen, Elverum 9.5.

Østsanger *Phylloscopus trochiloides*

2021 VIKEN: 2K+ ♂ sy. Sognemo, Ringerike 1.6. 2K+ ♂ sy. Geithus, Modum 17.6.

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus*

2021 VIKEN: 2 2K+ ♂ sy. Nordre grav, Fredrikstad 24.6* (L).

Opptak av sang fra begge fuglene er rørsanger.

Blåstjert *Tarsiger cyanurus*

2021 TROMS OG FINNMARK: 2K+ ♂ sy. Karalampi, Sør-Varanger 26.6.

Østgulerle *Motacilla tschutschensis*

2021 ROGALAND: 1K Tuvågen, Utsira 2.–10.10* (F, DNA).

Sekvensering av mtDNA fra innsamlet materiale indikerer at fuglen var en gulerle *M. flava* av ukjent underart.

Trompeterfink *Bucanetes githagineus*

2021 AGDER: 2K ♂ Bie, Arendal 11.6.

Hvithodespurv *Emberiza leucocephalos*
2021 VIKEN: 2K+ ♀ Tasken, Kurefjorden,
Råde 9.–10.1.

Under listes udokumenterte funn som er omtalt i eldre litteratur og som tidligere har vært inkludert i NSKFs funnstatistikk. Imidlertid har beskrivelsene ikke vært vurdert av NSKF eller tilsvarende komiteer tidligere. Alle anses nå å være utilstrekkelig dokumentert.

Hvitbrystlo *Charadrius alexandrinus*
1936 ROGALAND: 2 1K Børaunen, Randa-
berg 18.9.

Observasjonen er omtalt av Bernhoft-Osa (1937), men er mangelfullt beskrevet. Det skal også tillegges at dette var det eneste tidligere anerkjente høstfunnet fra Norge.

Tereksnipe *Xenus cinereus*
1967 TROMS OG FINNMARK: 2 ad. + 2 1K
Nyrud–Hestefoss, Pasvik, Sør-Varanger
24.7.

Observasjonen fra Pasvik i 1967 er omtalt av Schmidt (1968) og senere referert av bl.a. Haftorn (1971) og Gjershaug mfl. (1994) som landets eneste hekkefunn av arten. Beskrivelsen av fuglene avviker imidlertid fra tereksnipens lyd og utseende på en rekke punkter og det er etter NSKFs vurdering hevet over enhver tvil at disse fuglene ble feilbestemt.

Borealvarsler *Lanius borealis sibiricus*
1891 INNLANDET: 1K+ ♂ skutt Eidskog
17.10.

Dette eksemplaret var et av mange som dannede grunnlag for en studie av draktvariasjon hos varslere *L. excubitor* (Collett 1893). Collett bestemte den imidlertid ikke selv til *sibiricus*, og skinnen er tapt slik at nærmere studier ikke er mulig. Basert på kriteriene som er satt opp av BOURC (2018) kan dette funnet derfor ikke bli stående som det andre for Norge og Europa. Merk at et eksemplar fra Hamar 5. november 1881 (Mjøs 2002) fremdeles er intakt og verifisert som *sibiricus* ved DNA-sekvensering (Olsson mfl. 2010). Dette eksemplaret oppbevares

i fuglesamlingen ved Naturhistorisk Museum, Universitetet i Oslo.

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus*
1973 AGDER: 2 2K+ Kråkenesvann, Farsund
19.6.

Observasjonen er omtalt av Olsen (1974), men er mangelfullt beskrevet.

Sibirspurv *Emberiza aureola*
1965 TROMS OG FINNMARK: 2K+ Gjøkbukta, Sør-Varanger 5.7.
1967 TROMS OG FINNMARK: par med 4
juv. Noatun, Sør-Varanger 23.–24.7.
1968 TROMS OG FINNMARK: 2K+ ♂ Skaidi,
Hammerfest 2.7.

Funnet fra 1965 er angitt som usikkert av Haftorn (1971) og har derfor vært inkludert i funnstatistikken ved en feiltagelse. Funnet fra 1967 er omtalt av Schmidt (1968). Omstendighetene og beskrivelsen av fuglene gir imidlertid god grunn til å stille spørsmål ved identifiseringen. Det samme gjelder funnet fra 1968 som er omtalt av Stresemann (1968).

Revurderinger

Amerikapurpurhøne *Porphyrio martinica* (1, 0, 0)
1883 AGDER: 1K+ skutt Mosby, Kristiansand
høsten 1883 (Collett 1894).

(Sørøstre USA, Mellom-Amerika, Karibia og Sør-Amerika). Dette funnet er nevnt i en fotnote på side 201–202 i Collett (1894). Den eneste informasjonen som gis er følgende: «Høsten 1883 blev ved Mosby nær Christiansand skudt et *Expl. Af denne Art; det afgaves til Skolens Samling, hvor det nu opbevares, og hvorfra jeg har modtaget det til Undersøgelse. Exemplaret var øiensynlig undkommet fra Fangenskab.*» Senere er funnet referert til av Schaanning (1916) som «... utvilsomt var undsluppet fra et menageri» og Løvenskiold (1947) som «... stor sannsynlighet for at [...] er rømt fra fangenskap ...». Arten ble for første gang inkludert på listen over spontant forekommende fuglearter i Norge av NZF

Mongollo (Lesser Sand Plover, Charadrius mongolus) Kviljosanden, Farsund (AG) 27. juni 2015. Denne fuglen er tidligere publisert uten underart, men etter ny vurdering i påvente av at arten splittes kan det konkluderes med at det var en fugl tilhørende den vestlige atrifrons-gruppen. Foto: Jonas Langbråten.

(1961), og Haftorn (1971) omtaler funnet i noe mildere ordelag som «*Muligens rømt fra fangenskap.*» Det utstoppede eksemplaret er for lengst tapt, og så vidt vites er det bare Collett som har studert det ved selvsyn. Om fuglen viste klare tegn på å ha rømt fra fangenskap, eller om han bare antok at det var umulig for arten å krysse Atlanterhavet er derfor uvisst. At amerikapurpurhøne er i stand til å bevege seg langt utover Atlanteren er det i våre dager liten tvil om. Arten er funnet minst elleve ganger på Asorene, tre ganger på Island, to ganger på Kapp Verde og én gang hver i Irland, på Madeira og Kanariøyene. Det er også gjort tre funn i England, hvorav to lengst i sørvest, samt ett funn i hhv. Marokko og på fastlandet av Portugal. Majoriteten av disse funnene stammer fra høst og vinter. En annen fellesnevner er at mange dreier seg om fugler funnet døde eller døende. Mer avvikende er to funn fra Italia på 1800-tallet, hvorav det har blitt stilt spørsmål ved om det ene er autentisk, samt ett funn fra Sveits i 1967. Den sveitsiske fuglen er imidlertid plassert i kategori D. Sesongmessig passer funnet fra Mosby fint inn sammen med høstfunn fra atlantiske øyer. Derimot er lokaliteten 10 km inn fra sjøen og ikke en vestvendt

del av landet. At fuglen ble skutt kan også tyde på at den heller ikke var i artstypisk dårlig kondisjon. Den tyske nettsiden www.zootierliste.de har en lang liste med parker der amerikapurpurhøne tidligere har vært holdt i fangenskap. Fra 1800-tallet listes arten som forekommende i dyreparker i Wien, Antwerpen, Leipzig, Amsterdam, Rotterdam og London. Denne oversikten er neppe komplett og indikerer at arten nok ikke var så uvanlig i fangenskap på 1800-tallet som man gjerne kunne tro. Gitt det ekstremt vestlige tyngdepunktet av antatt spontane funn i Europa de siste 100 årene, noe avvikende omstendigheter og artens forekomst i fangenskap på 1800-tallet er det derfor NSKFs konklusjon å returnere til Colletts originale vurdering, dvs. at funnet flyttes til kategori E. Amerikapurpurhøne strykes dermed fra listen over spontant forekommende arter i Norge.

Mongollo *Charadrius mongolus* (0, 2, 0)

C. m. mongolus/stegmanni (0, 1, 0)

2002 ROGALAND: Ad. ♂ Nærlandsstranda og Håstranda, Hå 15.–17.7* (F) (*O. Lepsøe, K. Mjøltnes, E. Ween mfl.).

(Østlige Sibir; overvintrer hovedsakelig fra Taiwan til Australia).

C. m. pamirensis/atrifrons/schaeferi (0, 1, 0)

2015 AGDER: Ad. ♀ Kviljosanden, Farsund 26.–29.6* (F) (*G. Grimsby mfl.).

(Tian Shan, Pamir og Tibet til sørlige Mongolia; overvintrer fra østlige Afrika til Sørøst-Asia). Mongollo er foreslått splittet i to arter av IOC World Bird List. I den forbindelse har NSKF sett på de to norske funnene på nytt. Førstefunnet fra Jæren juli 2002 var allerede publisert som tilhørende den østlige *mongolus*-gruppen, en konklusjon som fremdeles står støtt. Det andre funnet, fra Lista juni 2015 har derimot ikke blitt publisert med underart tidligere. Det finnes heldigvis mange og gode bilder av denne fuglen, noe som var avgjørende for at den kunne bestemmes til den vestlige *atrifrons*-gruppen. For gode tips til identifikasjon av de to underartsgruppene hos mongollo anbefales Garner mfl. (2003). Fuglen fra Lista kunne bestemmes på en kombinasjon av generelt lite hann-lik drakt, spiss nebbtupp, manglende svart bord mellom lyst oransje bryst og hvit strupe, rent hvite flanker og mye hvitt på sidene av stjerdekkerne.

Rosenflamingo *Phoenicopterus roseus* (2, 4, 0)

1933 ROGALAND: Ad. Orrevatnet, Klepp medio mai–ultimo juni* (F) (H. T. L. Schaanning mfl.).

1962 ROGALAND: Ad. Vaulen, Hå 7.–16.11* (F) og skutt Børaunen, Randa-berg 17.11 (L. Berge mfl.).

1987 VESTFOLD OG TELEMAR: Ad. Jomfruland, Kragerø 3.–16.9* (F) (E. Gregersen mfl.).

AGDER: Ad. Tromlingene, Arendal 2.–30.8* (F) (C. Steel, R. Ergon mfl.).

1988 VIKEN: Ad. Kurefjorden, Moss 7.–24.6* (F) (E. S. Hansen, T. Schmedling mfl.).

VESTFOLD OG TELEMAR: Ad. Mølen og Hummerbakken, Larvik 2.–6.6* (F) (*G. Numme mfl.).

TROMS OG FINNMARK: Ad. Reisa-utløpet, Nordreisa 6.–11.8* (F) (Å. C. Pettersen mfl.).

1999 AGDER: Ad. Søgnejordet, Kristiansand 26.12 og div. lok. Lista, Farsund 27.–

31.12* (F) (V. Bunes, G. Gundersen mfl.).

2000 AGDER: Ad. div. lok. Lista, Farsund 1.–11.1* (F) funnet død siste dato (G. Gundersen mfl.).

(Flekkvis utbredt fra vestlige Middelhavet til Sentral-Asia og India samt store deler av Afrika). Alle funn av rosenflamingo tidligere plassert i kategori D flyttes til kategori E. Observasjonene fra Arendal og Kragerø i 1987 dreier seg om samme individ. Det samme gjelder observasjonene fra Larvik og Moss i 1988, en fugl som hadde rømt fra dyreparken i Kristiansand i slutten av mai samme år og følgelig allerede var plassert i kategori E. Observasjonene fra Agder rundt tusenårsskiftet dreier seg naturlig nok også om ett individ.

Chileflamingo *Phoenicopterus chilensis* (4, 3, 0)

1963 VIKEN: Ad. Kurefjorden, Moss 1.–ca. 7.7* (F) (O. Ødegård).

1967 NORDLAND: Ad. Yttern, Rana 5.5 og Skansøyra, Saltdal 7.–8.5* (F) (B. Wegge mfl.).

1970 VIKEN: Ad. Kurefjorden, Moss ca. 3.–11.10* (F) (O. Krohn, G. T. Mohr).

AGDER: Ad. Kjosbukta, Kristiansand 3.7–ultimo juli* (F) (O. Kindberg mfl.).

1977 NORDLAND: Ad. Kulstadleira, Vefsn 8.–18.11* (F) skutt siste dato (J. H. Solvang mfl.).

1979 VESTLAND: Ad. Atløya, Askvoll 11.6–10.7* (F) og Byrknes, Gulen ca. 20.7 (J. Askevold mfl.).

1982 AGDER: Ad. Nesheimvann, Farsund 11.–15.2* (F) (N. H. Lorentzen mfl.).

(Sørlige og vestlige Sør-Amerika). Fuglene fra 1963 og 1967 er omtalt som rosenflamingo av Haftorn (1971), men bilder viser at det i begge tilfeller dreier seg om chileflamingo. Fuglen fra Lista i 1982 er ikke tidligere publisert av NSKF. Funn av chileflamingo i Europa har alltid vært regnet som rømte fugler og dermed plassert i kategori E.

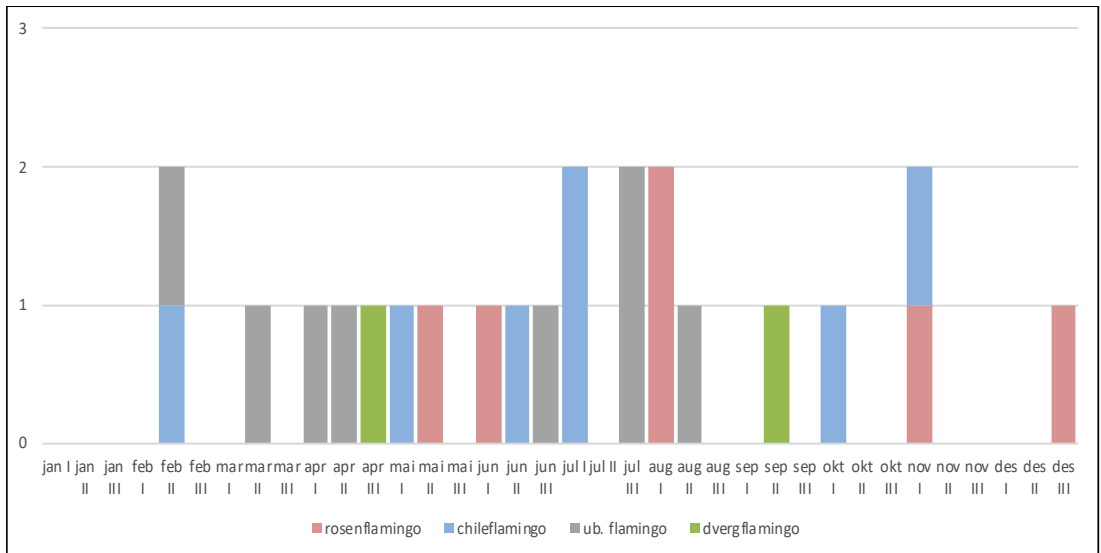
Rosen-/rød-/chileflamingo *Phoenicopterus roseus/ruber/chilensis* (5, 6/8, 0)

- 1963 TROMS OG FINNMARK: 2K+ Korsvika, Sørøya, Hasvik 23.–ca. 25.7* (F) (Haftorn 1971).
- 1967 VIKEN: 2K+ sørenden av Randsfjorden, Jevnaker 17.3 (Haftorn 1971).
INNLANDET: 2K+ Lesja, Lesja ca. 4.4 (Haftorn 1971).
VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ Ile og Presterødkilen, Tønsberg 30.3, Mølen, Larvik 15.4 og Presterødkilen, Tønsberg 15.–16.4 (Haftorn 1971).
1K+ Jomfruland, Kragerø 19.–26.8 (Haftorn 1971).
AGDER: 1K+ Homborsund, Grimstad 18.–19.8 og Sørfjorden, Risør 27.8–25.9 (Haftorn 1971).
TROMS OG FINNMARK: 2K+ Skånlandsfjæra, Tjeldsund 2.9 (Haftorn 1971).
- 1972 TRØNDELAG: 2K+ Brekstadfjæra og Hovsfjæra, Ørland 18.2–31.3* (F) (R. Skogstad mfl.).
- 1975 VIKEN: Ad. funnet død Bjørum, Bærum medio desember (H. Euli).
- 1976 AGDER: 2K+ Merdø, Arendal 9.4 (O. K. Spikkeland).
ROGALAND: 3 2K+ Hestholmen, Karmøy 26.6 (J. Bygnes). 3 2K+ Ognastranda, Hå 27.6 (T. Skjæveland mfl.).
- 1979 AGDER: 2K+ Sånum, Lindesnes 29.7–primo august (B. K. Knutsen).
- 1988 INNLANDET: Ad. funnet død Russdalen, Vågå mai/juni* (F) (H. O. Bråtå).
- 1989 INNLANDET: Ad. funnet død Eltsjøen, Trysil primo oktober* (F) (H. Holden).

Alle funn av ubestemte flamingoer tidligere plassert i kategori D flyttes til kategori E. Observasjonene fra Grimstad, Risør og Kragerø i 1967 dreier seg om et individ som rømte fra Kristiansand dyrepark 16. august samme år. De øvrige observasjonene av ubestemt flamingo fra 1967 er umulig å spore nærmere, men regnes her som to funn. De tre fuglene fra Karmøy og Jæren i juni 1976 dreier seg naturlig nok om samme individer.

I tillegg til de funnene som listes over er det også gjort to funn av dvergflamingo *Phoeniconaias*

minor, Utsira i 1986 samt Lista og Jæren i 2004. «Flamingo» ble frem til begynnelsen av 1980-tallet regnet som én art med tre underarter. På dette tidspunktet ble chileflamingo splittet fra, mens den karibiske rødflamingoen ikke ble skilt ut som egen art før i 2002. Funn fra 1970-tallet og tidligere ble ofte ikke bestemt til underart, selv om Haftorn (1971) lister alle funn frem til og med 1967 som *P. r. roseus*, altså vår tids rosenflamingo. Muligheten for at noen av de norske funnene i realiteten dreier seg om andre (under)arter ble påpekt allerede av Ree (1980), men (rosen)flamingo stod på den norske A-listen helt frem til 2001 da alle funn uten nærmere redegjørelse ble flyttet til kategori D (Mjøs & Solbakken 2001). Behovet for en helhetlig gjennomgang ble imidlertid nevnt av Mjøs (2002). Fravær av funn etter 2002 har medført at denne gjennomgangen ikke har blitt gjennomført før nå. Ettersom det er gjort kun ett funn etter 1989 er Christensen (1992), som oppsummerer funn i Danmark og resten av Nord-Europa, en nyttig referanse. Blant annet viser det seg at «invasjonen» til Europa i 1933 utover den norske fuglen og én langtidsstasjonær fugl i Danmark, begrenset seg til ett funn i Sveits og en flokk i Nord-Italia. Av den norske funntotalen av «store» flamingoer stammer 22 av 24 funn fra perioden 1962 til 1989, en periode da hekkebestanden av rosenflamingo ved Middelhavet på det nærmeste var fraværende (Keller mfl. 2020). Det er heller ingen indikasjoner på bevegelser fra mer østlige bestander til Nord-Europa i denne perioden. Tvert imot tyder forekomsten av chileflamingo og de bekreftede rømlingene fra 1967 og 1988 på at fuglene som har blitt observert i Norge ikke er ville fugler. Det er gjort funn av flamingoer i Norge i alle årets måneder helt uten antydning til funntopper (Figur 8), hvilket også kan tas til inntekt for at det ikke er ville fugler på vandring. Etter at bestanden i bl.a. Camargue, Frankrike har økt betraktelig i senere år er det gjort gjenfunn av fargemerkede individer nord til Nederland. En fremtidig vill fugl i Norge kan derfor ikke utelukkes, men vil kreve solid dokumentasjon, fortrinnsvis i form av ringmerkingsgjenfunn. Rosenflamingo er ikke på A-listen i noen nordiske land, ei heller i Storbritannia.

Figur 8. Norske funn av levende flamingoer fordelt på tidagersperioder. Norwegian records of live flamingo species by 10-day periods.

Sandterne *Gelochelidon nilotica*

Tidligere godkjente funn, nå ansett å være utilstrekkelig dokumentert

1965 ROGALAND: 3 1K+ Revtangen, Klepp 12.9.

1971 VIKEN: 2 ad. Lyngholmen, Vesterøy, Hvaler 20.7.

1994 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ Mølen, Larvik 15.5.

(Nesten kosmopolitisk, men svært lokal utbredelse på alle kontinenter, hekker nærmest i Vadehavet; europeiske fugler overvintrer i Afrika). Alle funn fra før årtusenskiftet har blitt vurdert på nytt og de tre som listes over anses ikke lenger å være tilstrekkelig dokumentert for inkludering i funnstatistikken. Dermed gjenstår fra denne perioden bare et funn av en fugl funnet død på Struten, Fredrikstad medio april 1944 (oppbevares i fuglesamlingen ved Naturhistorisk Museum, Universitetet i Oslo) og en fugl fra Gjemnes, Møre og Romsdal 28. april 1960. Begge disse funnene dreier seg om voksne individer og utgjør også landets to tidligste vårfunn. Funnet fra Jæren i 1965 har ikke tidligere vært vurdert av NSKF, men er publisert av Hidle (1966). Felles for alle de tre utilstrekkelig dokumenterte funnene er at beskrivelsene er mangelfulle. Flokken fra Revtangen var landets eneste

høstfunn og beskrivelsen av disse fuglene er på avgjørende karakterer direkte feil for sandterne.

Russevåk *Buteo buteo vulpinus*

Tidligere godkjente funn, nå ansett å være utilstrekkelig dokumentert

1927 VIKEN: 1K+ skutt Voll, Skiptvet ca. 1927.

INNLANDET: 1K ♂ skutt Dokka, Nordre Land 27.9* (F).

1958 VESTFOLD OG TELEMAR: 1K+ ♀ Sande, Holmestrand 17.11.

1962 TROMS OG FINNMARK: 2 ad. (par) Jordarfoss, Sør-Varanger 15.–22.5.

1981 ROGALAND: 1K+ Heigre/Gimra, Sandnes 19.–31.12.

1982 ROGALAND: 2K+ Heigre/Gimra, Sandnes 1.1–29.3.

1993 VESTFOLD OG TELEMAR: 1K+ Freste, Tønsberg 13.–14.9.

2000 VESTFOLD OG TELEMAR: 1K+ Presterødkilen, Tønsberg 25.9.

2001 MØRE OG ROMSDAL: 1K Lomundsjøen, Rindal 19.8.

(Fra Finland og Øst-Europa til Sentral-Asia; overvintrer i østlige og sørlige Afrika). Fuglen fra Skiptvet skal være utstoppet, men det er ukjent

Sandterne (Gull-billed Tern, *Gelocheilidon nilotica*) Struten, Fredrikstad (VI) medio april 1944. Tre eldre funn av sandterne er funnet å være utilstrekkelig dokumentert etter en ny gjennomgang av beskrivelsene. Førstefunnet er imidlertid veldokumentert i utstoppet form og var ringmerket som pullus i Jylland, Danmark 24. juni 1928. Foto: Lars Erik Johannessen.

Musvåk (Common Buzzard, *Buteo buteo*) Dokka, Nordre Land (IN) 27. september 1927. Studier av dette skinnlagte eksemplaret gir etter NSKFs vurdering ikke støtte til Løvenskiolds identifikasjon som underarten *vulpinus*, verken med hensyn til biometri eller draktkarakterer. Heller ingen andre norske funn anses å være tilstrekkelig dokumentert, hvilket medfører at underarten strykes fra norgeslisten. Foto: Lars Erik Johannessen.

om eksemplaret fremdeles er intakt og hvor det ev. måtte befinne seg. Fuglen fra Sande i 1958 var råttent da den ble mottatt på Naturhistorisk museum og bare venstre vinge og stjert ble preparert. Disse preparatene finnes imidlertid ikke lenger i samlingen, noe som medfører at underartsbestemmelsen ikke kan verifiseres. Dette eksemplaret er heller ikke nevnt av Haftorn (1971). Alle funn fra 1962 og utover dreier seg om feltobservasjoner uten bildebelegg. I Forsman (2016) står følgende om identifikasjon av *vulpinus* i forhold til nominatunderarten av musvåk: *Because of intergrades occurring in the overlap areas between Steppe and Common Buzzards, individual birds away from their normal range cannot be identified with certainty, unless carefully measured and photographed.* Med unntak av fuglen fra Nordre Land i 1927 er det altså verken mulig å studere bilder eller ta mål av noen av fuglene listet over. Alle disse anses derfor nå å være utilstrekkelig dokumentert. Skinnen av den nevnte fuglen fra 1927 befinner seg derimot fremdeles i fuglesamlingen ved Naturhistorisk Museum, Universitetet i Oslo. NSKF har med assistanse fra samlingsforvalteren fått studere bilder samt vurdert biometriske mål av dette eksemplaret. Sammenlignet med kriteriene fastsatt av van Duivendijk (2011) er det åpenbart at verken morfologiske karakterer eller biometriske mål utelukker med *buteo*. Også dette funnet må derfor anses å være utilstrekkelig dokumentert og underarten *vulpinus* strykes dermed fra listen over taksoner påtruffet i Norge. En tilsvarende revurdering er nylig også gjennomført i Danmark med samme resultat som i Norge. Russevåk figurerer heller ikke på den offisielle listen over taksoner påtruffet i Sverige.

Mandsjuriastær *Agropsar sturninus* (0, 1, 0)

1985 VIKEN: 1K+ skutt Lillestrøm, Lillestrøm 29.9* (F) (L. T. Høibråten).

(Fra Øst-Mongolia gjennom Hengyang og Mandsjuria, Kina til Ussuriland, Russland; overvintret i Sørøst-Asia). Funnet har tidligere vært plassert i kategori A, men ble etter en revurdering i 2014 flyttet til kategori D. Siden den gang har det ikke blitt gjort noen nye funn i Europa, det forrige funnet stammer fra Nederland i 2005. NSKFs

kjennskap til burfuglhandelen fra Øst-Asia på 1980- og 1990-tallet har også blitt bedre, og det er påfallende at det (foreløpig) siste europeiske funnet stammer fra samme år som EUs importforbud for burfugler trådte i kraft. Basert på dette anses det nå som overveiende sannsynlig at det norske funnet dreide seg om en rømt burfugl. Funnet flyttes derfor til kategori E.

I tillegg til de artskomplette revurderingene presentert over har også noen enkeltstående funn blitt vurdert på nytt. Dette gjelder bl.a. funn fra før 1975 og rapporter uten fotobelegg på arter med færre enn ti godkjente funn. Alle funn som listes under har tidligere vært publisert som godkjent av NSKF, men anses nå av ulike årsaker å være utilstrekkelig dokumentert.

Hvitøyeand *Aythya nyroca*

1973 VESTFOLD OG TELEMARKE: 2K+ ♂
Gunneklevfjorden, Porsgrunn 28.1.

1989 ROGALAND: 1K+ ♂ Tuastadvatnet,
Karmøy 16.11.

Alpeseiler *Tachymarptis melba*

1982 ROGALAND: 2K+ Tuastadvatnet,
Karmøy 26.4.

Hvitgumpseiler *Apus caffer*

1986 VESTFOLD OG TELEMARKE: 2 2K+
Eftang, Larvik 15.6.

Spisshalesnipe *Calidris acuminata*

1986 ROGALAND: 2K Revtangen, Klepp
24.5.

Tereksnipe *Xenus cinereus*

1976 VIKEN: 2 1K+ Øra, Fredrikstad 19.9.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis*

2000 NORDLAND: 3K Bodø havn, Bodø
6.5.

Poseidon-/portugiserlire

Calonectris diomedea/borealis

1985 VESTFOLD OG TELEMARKE: 1K+
Mølen, Larvik 20.9.

1988 VESTFOLD OG TELEMARKE: 1K+
Donavall, Larvik 6.–7.10.

Poseidon-/portugiser-/storlire

- Calonectris diomedea/borealis* / *Ardenna gravis*
1984 VIKEN: 2K+ Jeløy radio, Jeløya, Moss 5.5.
1987 VESTFOLD OG TELEMAR: 1K+ Jomfruland, Kragerø 7.8.

Topplerke *Galerida cristata*

- 1984 ROGALAND: 2K+ Åkrehamn, Karmøy 25.5.
1990 ROGALAND: 2 2K+ Ferkingstad, Karmøy 24.4.

Sibirtrost *Geokichla sibirica*

- 1984 ROGALAND: 1K+ ♂ Myre, Utsira 30.9.

Blåstjert *Tarsiger cyanurus*

- 1969 TROMS OG FINNMARK: 2K+ Lindset, Vadsø 31.5.

Russe-/taigasvartstrupe

- Saxicola maurus/stejnegeri*
1991 AGDER: 1K ♂ Mønstromyr, Flekkefjord 28.9.
1992 AGDER: 1K+ Mønstromyr, Flekkefjord 27.9.

Markpiplerke *Anthus campestris*

- 1974 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ Store Færder, Færder 21.5.
1988 AGDER: 2K+ Jåbekk, Lindesnes 10.4.

Sibirspurv *Emberiza aureola*

- 1982 VESTLAND: Ad. ♂ Svelgen, Bremanger 6.7.

Vinterjunko *Junco hyemalis*

- 1987 AGDER: 2 1K+ Sånum, Lindesnes 4.12.

Lundtrupial *Icterus galbula*

- 1986 ROGALAND: 2K+ ♂ Hovland, Utsira 13.5.

Rettelser og tillegg til tidligere rapporter

Rettelse til Numme (1981):

Stripesanger *Locustella lanceolata*

- 1980 ROGALAND: 1K rm. Rønvær, Haugesund 21.9* (F) (*S. Folkedal, D. Brynjelsen, Aa. Munkejord mfl.).

Opprinnelig publisert med feil dato (29. september) og feilaktig rettet til 20. september av Olsen (2014).

Rettelse til Bosy & Clarke (1993):

Østsanger *Phylloscopus trochiloides*

- 1991 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ ♂ sy. Jomfruland, Kragerø 15.–16.6 (R. Solvang mfl.). Opptil 2 ad. (par) med 3 1K Jomfruland, Kragerø 1.–31.7* (F) (R. Solvang mfl.).

Norges eneste hekkefunn av østsanger ble gjort på Jomfruland i 1991. Funnummerering og antall individer har imidlertid vært noe uklart fremstilt i tidligere statistikker. I tillegg til hekkefunnet i juli, der opptil fem individer ble sett samtidig, regnes observasjonen av en syngende hann i juni som et separat funn.

Rettelse til Høyland mfl. (2000):

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*

- 1995 AGDER: 1K+ rm. Jåbekk, Lindesnes 21.10* (F) (*M. Helberg, G. Gundersen mfl.).

Tidligere publisert med feil dato (22. oktober).

English summary

This is the 46th annual report from the Norwegian rare birds committee (Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF)). Most records published here are from 2021, but several older records are also included. NSKF follows advice given by IOC World Bird List on issues concerning taxonomy and nomenclature, with this report being based on version 12.2. The systematic list of accepted records is set out in the following system: (1) Norwegian name, (2) scientific name, (3) the numbers in brackets, e.g. (2, 30/32, 2), refers respectively to (i) records/individuals up to and including 1974, (ii) records/individuals from 1975 onwards (the foundation year of NSKF), except (iii) records/individuals in 2021, (4) year, (5) county, (6) number of individuals, age (1K = first calendar year etc.), sex (if known) and circumstances (“rm.” means that the bird was ringed, “sy.” indicates a singing male), (7) site and municipality, (8) date, (9) * indicates if the record was complemented by positive evidence, and type of the evidence (F = photo, V = video, L = sound recording, DNA = genetic analysis), (10) observers’ names in brackets, main observer(s) being specified first and emphasized with *, (11) roughly gives the species’ distribution and (12) comments concerning the records.

Changes to the Norwegian list

Three new species were accepted onto the Norwegian List in 2021: Great Knot *Calidris tenuirostris* Øksningen, Frosta, Trøndelag 29th May, Veery *Catharus fuscescens* Søre merkeskog and Skare, Utsira, Rogaland 15th–18th October and Savannah Sparrow *Passerculus sandwichensis* Husebysanden, Farsund, Agder 2nd November.

Also published in this report are the first 12 records of presumed vagrant Cackling Goose *Branta hutchinsii*, the first dating back to 3rd December 2000, and the first record of Horned Puffin *Fratercula corniculata* for Norway and the Western Palearctic, an adult bird photographed off Hornøya, Vardø, Troms og Finnmark on 10th August 2009. A 1stW

Pied Flycatcher *Ficedula hypoleuca* at Bliksøya, Våler, Viken on 12th September 2008 had been ringed as a nestling at Seversk, Tomsk, Russia and has been accepted as the first record of ssp. *sibirica* in Norway. A reassessment of the two accepted records of Lesser Sand Plover *Charadrius mongolus* found that the second bird, an adult female from Kviljosanden, Farsund, Agder on 26th–29th June 2015, belong to the *atrifrons*-group. This is the first record of this subspecies group in Norway, as the only other record, an adult male from Nærlandsstranda, Hå, Rogaland on 15th–17th July 2002, was already published as being of the *mongolus*-group.

Following a reassessment, the sole Norwegian record of White-rumped Swift *Apus caffer* is now considered not proven and the species has been deleted from the Norwegian List. Purple Gallinule *Porphyrio martinica* has also been removed after the sole record, a bird shot at Mosby, Kristiansand, Agder in autumn 1883, has been transferred from Category B to E. Finally, all previously accepted records of Steppe Buzzard *Buteo b. vulpinus* have been reviewed, with the result that the subspecies has been deleted from the Norwegian list.

Following these changes, the Norwegian List (Categories A–C) stands at 525 species by the end of 2021.

Other reassessments saw the sole Norwegian breeding records of Terek Sandpiper *Xenus cinereus* and Yellow-breasted Bunting *Emberiza aureola* being rejected. Both records were made by the same group of observers at Øvre Pasvik, Sør-Varanger, Troms og Finnmark on 23rd–24th July 1967. There are however good reasons to question these identifications, thus leading to the rejections. The only Norwegian record of Daurian Starling *Agropsar sturninus* and all records of Greater Flamingo *Phoenicopterus roseus* have been transferred from Category D to Category E as NSKF finds it very unlikely that any of them involves true vagrants, but rather were escapes from captivity.

General trends

Also published here (species with fewer than ten previous records) are the 2nd–27th Canada Goose

Brunvarsler (Brown Shrike, *Lanius cristatus*) 1K Lista fyr, Farsund (AG) 23. november 2021. Årets rekordforekomst fordelte seg likt mellom unge og voksne fugler, alle sett i løpet av seinhøsten. Foto: Gunnar Gundersen.

B. canadensis parvipes/interior, 3rd Baikal Teal *Sibirionetta formosa*, 2nd Little Crake *Zapornia parva*, 2nd Sandhill Crane *Antigone canadensis*, 6th Black-winged Stilt *Himantopus himantopus*, 3rd Semipalmated Plover *C. semipalmatus*, 8th Wilson's Phalarope *Phalaropus tricolor*, 4th Oriental Pratincole *Glareola maldivarum*, 7th Black-winged Pratincole *G. nordmanni*, 9th Laughing Gull *Leucophaeus atricilla*, 3rd–4th Pacific Diver *Gavia pacifica*, 10th Steppe Eagle *Aquila nipalensis*, 3rd Blue-cheeked Bee-eater *Merops persicus*, 7th–10th Brown Shrike *Lanius cristatus*, 3rd Bimaculated Lark *Melanocorypha bimaculata*, 6th Asiatic Red-rumped Swallow *Cecropis d. daurica/japonica*, 2nd–3rd Green Warbler *Phylloscopus nitidus*, 8th Sykes's Warbler *Iduna rama*, 8th Melodious Warbler *Hippolais polyglotta*, 6th Western Subalpine Warbler *Curruca iberiae*, 6th Swainson's Thrush *C. ustulatus*, 3rd Siberian Rubythroat *Calliope calliope*, 2nd Taiga Flycatcher *F. albicilla*, 8th–9th Siberian Stonechat *Saxicola maurus*, 5th–6th Eastern Yellow Wagtail *Motacilla tschutschensis*, and 3rd White-throated Sparrow *Zonotrichia albicollis*.

Record numbers for Norway of the following species were achieved during 2021 (number of records/individuals in brackets): Canada Goose *parvipes/interior* (5), Ring-necked Duck *Aythya collaris* (8), Lesser Yellowlegs *Tringa flavipes* (3),

Bonaparte's Gull *Chroicocephalus philadelphia* (4), Glossy Ibis *Plegadis falcinellus* (4/7), Cattle Egret *Bubulcus ibis* (7/8), Brown Shrike (4), Savi's Warbler *Locustella luscinioides* (3) and Tawny Pipit *Anthus campestris* (4).

A total of 377 species were recorded in Norway in 2021, the highest species total ever encountered in one year. The number of rarities recorded in Norway in 2021 was also high, only surpassed by 2016. Early spring was dominated by cold northerly winds over much of Norway, which led to a lower-than-average number of records in April. With warmer weather in May more rarities arrived, and the last ten-day period of May was the best during the entire year. Late June/early July produced above average numbers of rarities, in particular shorebirds and gulls.

Like spring, the autumn season also had a slow start with few rarities found until the end of September. From there on it was however «business as usual». In particular, the beginning of November was exceptionally good, equalling the end of May as the best period of the year. Most rarities this late in the season are found in the southwestern part of Norway, and it is hardly a coincidence that the monthly average temperature in this part of the country was above normal.

Referanser

Generelle referanser

For henvisninger til forekomst av sjeldne arter i våre naboland henvises det til de offisielle nettsidene for sjeldenhetskomiteene i de aktuelle landene. For å unngå for mange gjentakelser er disse referansene ikke angitt hver gang. Disse generelle referansene er:

Danmark: Sjældenhedsudvalget (SU)
dklist.netflug.dk/dklist.php

Finland: Suomen Rariteettikomitea (RK)
www.birdlife.fi/havainnot/harvinaisuudet/rk/

Sverige: Raritetskommittén (Rk)
www.birdlife.se/rk/raritetskatalogen

For en komplett liste med referanser til tidligere publikasjoner fra NSKF henvises det til nettsiden: birdlife.no/organisasjonen/nskf/rapporter.php. Oppdatert norgesliste med funndetaljer og statistikker for samtlige arter i kategoriene A–C er også tilgjengelig på birdlife.no/organisasjonen/nskf/norgeslisten.php. Samtlige funn av arter som er eller tidligere har vært på NSKFs rapporteringsliste er også registrert på artsobservasjoner.no.

Øvrige referanser

Alsvik, J. 2021. Sju blåkinnbietere på Værøy! *Vår Fuglefauna* 44: 196.

Bernhoft-Osa, A. 1937. Flyttfugl-observasjoner på Jæren høsten 1936. *Stavanger museums årshäfte* 46: 107–112.

Bond, T. 2014. The occurrence and arrival routes of North American landbirds in Britain. *British Birds* 107: 66–82.

Bosy, R. G. & Clarke, A. W. 1993. Sjeldne fugler i Norge i 1991. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Vår Fuglefauna* 16: 205–225.

BOURC 2011. British Ornithologists' Union Records Committee: 39th Report (October 2010). *Ibis* 153: 227–232.

BOURC 2018. British Ornithologists' Union Records Committee (BOURC): 49th Report

(October 2018). *Ibis* 160: 241–248.

Burnham, K. K., Burnham, J. L., Johnson, J. A., Konkel, B. W., Stephens, J. & Badgett, H. 2020. First record of horned puffin in the North Atlantic and tufted puffin in High Arctic Greenland. *Polar Research* 2020, 39, 4458, <http://dx.doi.org/10.33265/polar.v39.4458>.

Christensen, R. 1992. Flamingoernes forekomst i Danmark. *Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift* 86: 123–127.

Collett, R. 1893. Om varsler og dens forskjellige Formers Optræden i Norge. *Archiv for Matematik og Naturvidenskab* 16: 50–64.

Collett, R. 1894. Mindre Meddelelser vedrørende Norges Fuglefauna i Aarene 1881–1892. *Nyt Magazin for Naturvidenskaberne* 35: 1–387.

Dons, C. 1946. Bronse-ibisen i Norge. *Det kongelige norske videnskabers selskab forhandlinger* 18: 190–192.

van Duivendijk, N. 2011. Steppebuizerd in Nederland: herziening, status en derterminatie. *Dutch Birding* 33: 283–293.

Forsman, D. 2016. *Flight Identification of Raptors of Europe, North Africa and the Middle East*. Christopher Helm, London.

Fox, A. D., Sinnett, D., Baroch, J., Stroud, D. A., Kampp, K., Egevang, C. & Boertmann, D. 2012. The status of Canada Goose *Branta canadensis* subspecies in Greenland. *Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift* 106: 87–92.

Garner, M., Lewington, I. & Slack, R. 2003. Mongolian and Lesser Sand Plovers: an identification overview. *Birding World* 16: 377–385.

Gjershaug, J. O., Thingstad, P. G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red.) 1994. *Norsk fugleatlas*. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.

Grønningsæter, E. 2021. Tilfeldighetenes spill. *Vår Fuglefauna* 44: 124–125.

Haftorn, S. 1971. *Norges fugler*. Universitetsforlaget, Oslo.

Hauge, Ø. 2022. Kanadatrane – en amatørs observasjonsevne satt på prøve. *Lappmeisen* 33: 38.

Hellandsjø, K. 2021. «Æ trur det e nitidus». *Vår Fuglefauna* 44: 269.

Hellström, M. & Waern, M. 2021. Vitgumpad buskskvätta och amurbuskskvätta – Raritetskommitténs granskning av de svenska fynden. *Vår Fågelvärld* 80 (2): 30–40.

Hidle, I. 1966. Sandterner på Jæren. *Sterna* 7: 198.

Huhtinen, H. 2016. Små kanadagäss – stora utmaningar. *Roadrunner* 24: 32–39.

- Høyland, B. O., Heggland, H. & Mjøs, A. T. 2000. Sjeldne fugler i Norge i 1996. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). Fugleåret 1996. *Vår Fuglefauna suppl.* 3: 4–24.
- IRBC 2013. Irish Rare Birds Committee review of presumed vagrant Canada Goose *Branta canadensis* records to ascertain the occurrence of Cackling Goose *Branta hutchinsii*. *Irish Birds* 9: 613–622.
- Keller, V., Herrando, S., Voříšek, P. mfl. 2020. *European Breeding Bird Atlas 2: Distribution, Abundance and Change*. European Bird Census Council & Lynx Edicions, Barcelona.
- Kolaas, T. 2021. Sibirsnipe – ny art for Norge! *Vår Fuglefauna* 44: 128.
- Kuhn, T. 2021. Neuer Erstnachweis einer Bergkalanderlerche *Melanocorypha bimaculata* für Deutschland. *Seltene Vögel in Deutschland* 2019: 64–71.
- König, C. 2015. Das Auftreten des Kanadakraanichs *Grus canadensis* abseits seiner regulären Verbreitung. *Seltene Vögel in Deutschland* 2014: 38–50.
- Lehikoinen, A. & Huhtinen, H. 2021. Meena eller *Orientalis*? *Roadrunner* 29: 48–53.
- Løvenskiold, H. L. 1947. *Håndbok over Norges fugler*. Gyldendal norsk forlag, Oslo.
- Løvenskiold, H. L. 1963. *Avifauna Svalbardensis*. Norsk polarinstitutt skrifter nr. 129, Oslo.
- Mathey-Dupraz, A. 1911. Notes Ornithologiques recueillies au cours des croisières de l'«Ile de France» en Norvège et au Spitzberg. *Neuchâtel Bull. Soc. Sci. Nat.* 38: 39–55.
- Mjøs, A. T. 2002. Revurdering av eldre funn og endringer på den norske fuglelisten. *Ornis Norvegica* 25: 64–92.
- Mjøs, A. T. & Solbakken, K. Aa. 2001. Sjeldne fugler i Norge i 1999 og 2000. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Ornis Norvegica* 24: 3–59.
- Mo, B. 2021 a. Tre hvithodespurv ved Ganddal i Sandnes. *Vår Fuglefauna* 44: 60.
- Mo, B. 2021 b. Viriskogtrost – ny art for Norge. *Vår Fuglefauna* 44: 264–265.
- Norsk Zoologisk Forening (NZF) 1961. Norske dyrenavn med tilhørende latinske navn. A. Virveldyr à-jourført pr. 1/6-1959. *Fauna* 14 suppl.: 1–57.
- Numme, G. 1981. Sjeldne fugler i Norge i 1980 – en rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 4: 266–269.
- Olsen, K. 1974. Noen observasjoner av rørsanger og trostesanger på Lista. *Piplerka* 4: 37–39.
- Olsen, T. A. 2014. Sjeldne fugler i Norge i 2009 og 2010. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Fugleåret* 1: 4–87.
- Olsson, U., Alström, P., Svensson, L., Aliabadian, M. & Sundberg, P. 2010. The *Lanius excubitor* (Aves, Passeriformes) conundrum – Taxonomic dilemma when molecular and non-molecular data tell different stories. *Molecular Phylogenetics and Evolution* 55: 347–357.
- Van de Put, E. & Ebels, E. B. 2022. Horned Puffin off Hornøya, Norway, in August 2009. *Dutch Birding* 44: 199–201.
- Ree, V. 1980. Rapport fra NSKFs virksomhet 1979. *Vår Fuglefauna* 3: 245–278.
- Schaanning, H. T. L. 1916. *Norges fuglefauna*. J. W. Cappelens forlag, Kristiania.
- Schmidt, G. 1968. *Emberiza aureola* und *Xenus cinereus* am Pasvik-Fluß, Nord-Norwegen. *Journal für Ornithologie* 109: 512–514.
- Schweitzer, H.-J. 1966. Ornithologische Beobachtungen in Svalbard. *Norsk polarinstitutt årbok* 1964: 131–138.
- Soot, K. M. 2021. Amerikasandlo på Sunnmøre. *Vår Fuglefauna* 44: 266–267.
- van der Spek, V. 2022. Movements of migratory passerines between Europe and Asia. *British Birds* 115: 309–323.
- Stoddart, A. 2016. The Cackling Goose in Britain. *British Birds* 109: 677–684.
- Stresemann, E. 1968. Begegnung mit *Emberiza aureola* und *Emberiza pusilla* in Finnmarken (Nord-Norwegen). *Journal für Ornithologie* 109: 514–515.
- Tomren, A. 2021. Musespurv – ny art for Norge. *Vår Fuglefauna* 44: 270.
- Voisin, J.-F. 1970. Some notes about birds and mammals in Svalbard, summer 1969. *Norsk polarinstitutt årbok* 1969: 107–115.
- Westgård, H. S. 2021. Fargerik gjest fra Island. *Vår Fuglefauna* 44: 126.
- Wilson, J. 2021. Wilsons svømmesnipe. *Vår Fuglefauna* 44: 193.
- Winnem, A. 2021 a. Kuhegre på Norgesbesøk. *Vår Fuglefauna* 44: 127.
- Winnem, A. 2021 b. Steppebrakksvale i Makkevika. *Vår Fuglefauna* 44: 197.
- Winnem, A. 2022. Bronseibiser på farten. *Vår Fuglefauna* 45: 68.
- Aarvak, T. 2022. Hornlunde på Hornøya – ny art for landet! *Lappmeisen* 33: 37.